

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej

Nr 150

styczeń 2002

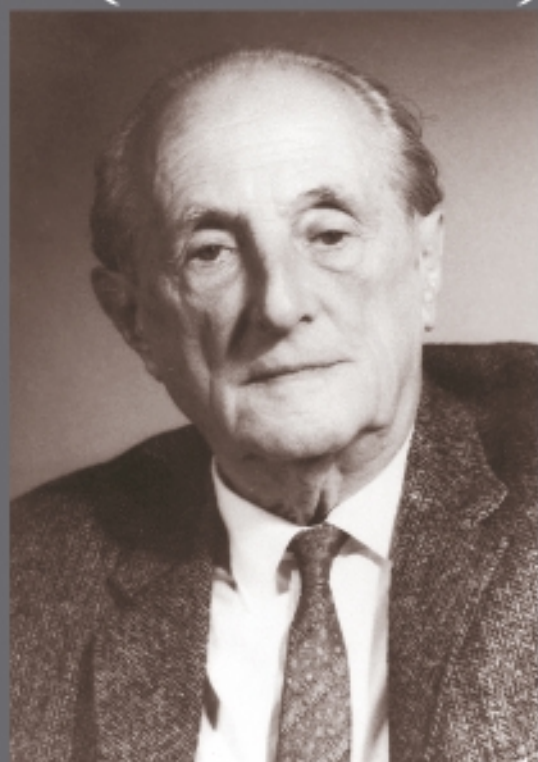
2002

**R
O
K**

**S
T
E
I
N
H
A
U
S
O
W
S
K
I**

HUGO STEINHAUS (1887 - 1972)

50 lat nauki języków obcych na PWr

Urodzinowe refleksje i życzenia od JM Rektora prof. Andrzeja Mulaka

Wykład okolicznościowy wygłosiła prof. Anna Dąbrowska z UW.

Podziękowania i gratulacje od dr Bogusława Szymańskiego z Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej MEN przyjmuje dyrektor studium mgr Marian Górecki (po lewej).

Najpopularniejszy z polskich filologów, niezwykle życzliwy użytkownikom ojczystego języka prof. Jan Miodek z UW również przybył złożyć życzenia. Aby język polski nie stał się językiem obcym?

Pierwszy – prof. Jan Cygan i ostatnio kierujący SJO: dr Romualda Kuźmińska i mgr Marian Górecki.

Wśród odznaczonych Złotą Odznaką PWr była również pani Halina Ostankowicz-Bazanowa. Odznaki wręczał prorektor L. Jankowski.

Atrakcją spotkania był występ Wrocławskiego Kwartetu Smyczkowego CONTINUO.

Czas na wspominki przy kawie i ciasteczkach

50-lecie Studium Nauki Języków Obcych

„Taka okazja jak dzisiejsza skłania nie tylko do refleksji i wspomnień, lecz także do pewnych podsumowań.” – powiedział dyrektor Studium Nauki Języków Obcych mgr Marian Górecki otwierając uroczyste spotkanie z okazji 50-lecia SNJO.

Przypomniał, że nauczanie języków obcych na Politechnice Wrocławskiej zaczęło się już w pierwszym roku jej funkcjonowania. Zgodnie z duchem czasów był to język rosyjski. Działalność Studium Języków Obcych zaczęła się w roku 1951. W 1952 roku powołano Zakład Języków Obcych, którego dyrektorem został profesor Jan Cygan, lektor języka angielskiego.

Następnie dyrektorami byli: od 1965 – mgr Czesław Sztukowski, od 1970 roku – dr Zygmunt Kubacki, od 1980 roku – doc. Longin Jarmołkiewicz, od 1981 roku – dr Waław Sielicki, od 1987 roku – dr Romualda Kuźmińska.

Od 1996 roku dyrektorem jest mgr Marian Górecki.

W 1953 roku Zakład Języków Obcych przemianowano na Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Dwa lata później zmieniono jego wewnętrzną strukturę organizacyjną: wydzielono Zespół Języka Rosyjskiego i Zespół Języków Zachodnich. Przełom w organizacji pracy Studium nastąpił w 1956 roku. Powstały wtedy: Zespół Języka Angielskiego i Języków Romańskich, Zespół Języka Niemieckiego oraz Zespół Języka Rosyjskiego.

A dziś...

Obecnie najliczniejszym zespołem Studium jest **Zespół Lektorów Języka Angielskiego**. Pracują w nim lektorzy polscy i zagraniczni. Uczestniczą oni w konferencjach metodycznych, w kursach prowadzonych przez British Council, Filologię Angielską Uniwersytetu Wrocławskiego, organizacje Międzynarodowe OXPOL, EMAS i inne. Dzięki pomocy Studium i British Council zespół zorganizował trzy tygodniowe kur-

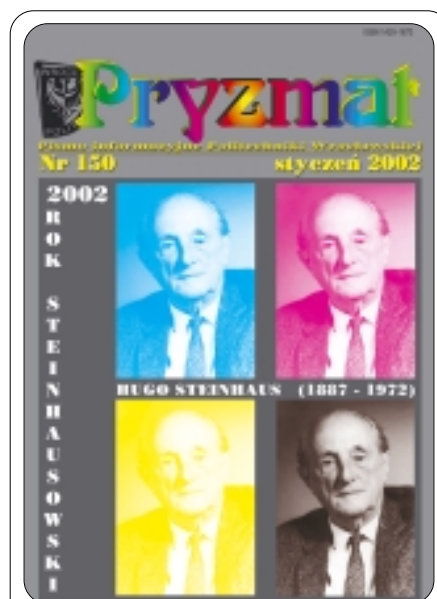
sy metodyczne dla nauczycieli języka angielskiego Politechniki i innych uczelni Wrocławia. Lektorzy biorą udział w opracowywaniu materiałów dydaktycznych, skryptów, programów komputerowych oraz publikują artykuły naukowe. Są również zaangażowani w tłumaczenia pisemne i ustne, obsługują konferencje naukowe. Kilku lektorów należy do Międzynarodowej Organizacji IATEFL zrzeszającej nauczycieli języka angielskiego. Studenci PWr uczący się języka angielskiego od paru lat uczestniczą w Olimpiadzie Języka Angielskiego organizowanej przez Politechnikę Poznańską zajmując w niej znaczące miejsca.

Zespół Lektorów Języka Francuskiego naucza także języka hiszpańskiego i włoskiego. Są wśród nich autorzy uczących i testujących programów komputerowych, skryptów i podręczników, publikacji na temat metodyki nauczania. Lektorzy uczestniczą często w konferencjach, kursach językowych krajowych i zagranicznych.

Doskonałą kadramę ma też **Zespół Lektorów Języka Niemieckiego**, który utrzymuje kontakty z ośrodkami metodycznymi w Niemczech. Dzięki współpracy z Instytutem Goethego germaniści zorganizowali dla studentów SINT kurs języka biznesu kończący się uznawanym na całym świecie egzaminem Prüfung Wirtschaftsdeutsch. Opracowali wspólnie z autorami niemieckimi podręcznik do nauczania języka niemieckiego i polskiego. W ramach współpracy z Uniwersytetem Technicznym w Magdeburgu stworzono komputerowy kurs języka niemieckiego dla studentów uczelni technicznej. Podobny kurs powstał również w ramach projektu LEONARDO1 we współpracy z Katolickim Uniwersytetem w Gandawie. Obecnie lektorzy biorą udział w Projekcie LEONARDO2 poświęconym nauczaniu tandemowym.

Zespół Lektorów Języka Rosyjskiego oprócz dydaktyki może poszczycić się dużym dorobkiem naukowym. Opublikowano 2 monografie oraz wiele artykułów naukowych i skryptów. Rusycyści aktywnie uczestniczą w konferencjach i sympozjach naukowo-metodycznych i mają pokaźny dorobek w opracowaniu materiałów dydak-

Dokończenie na stronie 28

2 x 2 = 4. Pionowo, poziomo i wspak!

Spis treści

50-lecie Studium Nauki Języków Obcych ..	3
ROZMAITOŚCI	4
Z S E N A T U	5
NOWI PROFESOROWIE NA PWR	8
Andrzej Kasprzak	8
Wojciech Czarzyński	8
KOMITET BADAN NAUKOWYCH	10
Posiedzenie KBN	10
Wystąpienie programowe przewodniczącego KBN	10
Propozycje rozwiązań ekonomiczno- gospodarczych Dep. Ekonomicznego ...	12
2002 – Rok Steinhausowski	14
WYBORY 2002	15
Od Redakcji	15
Komunikaty	
Uczelnianej Komisji Wyborczej	16
Elementy strategii rozwoju Politechniki	20
Bank w stołowce	23
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	24
Wizyta prezesa Zarządu FNP	27
Strategia energetyczna Dolnego Śląska ..	29
W XX rocznicę wprowadzenia stanu wojennego	30
Konkurs SEP i Tektronixa dla studentów wyższych uczelni technicznych	32
Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej poleca najnowsze publikacje	33
NA WYDZIAŁACH	33
Chemia	33
Elektronika	34
Filia Wałbrzych	35
To już 35 lat!	34
Wigilia 2001 w Filii PWr w Wałbrzychu ...	36
Wystawa na „Antresoli”	37
Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia	37
KSIAŻKI, które polecamy... ..	38

Pryzmat

*Pismo Informacyjne
Politechniki Wrocławskiej*

Politechnika Wrocławska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Skład redakcji: Maria Kiszka (red.nacz.),
Adam Kisielnicki, Maria Lewowska, Hanna Waśkowska
Redakcja mieści się w bud D-5, pok. 2, 3 i 22
tel.320-22-89 (red.nacz.) i 320-21-17, telefax 320-27-63
e-mail: pryzmat@pwr.wroc.pl

<http://www.pwr.wroc.pl/politechnika/pryzmat/>

Opr.graf., red. techniczna, DTP, skład i łamanie: Adam Kisielnicki
Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr Nakł. 1500 egz.

R O Z M A I T O Ś C I

„POLSKI NOBEL” DLA MATEMATYKA Z UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

Laureatem prestiżowej nagrody Fundacji Nauki Polskiej w dziedzinie nauk ścisłych został w tym roku profesor Ludomir Newelski z Instytutu Matematycznego UW. Uczony został wyróżniony „polskim Noblem” za prace dotyczące logicznych podstaw matematyki i związane z hipotezą Vaughta, dotycząca liczby modeli przeliczalnych teorii matematycznych.

Za swoje największe osiągnięcie uważa udział w Międzynarodowym Kongresie Matematycznym w 1998 r., gdzie jako jedyny Polak wygłosił wykład. Przez studentów jest uważany za doskonałego dydaktyka, maksymalnie poświęconego pracy naukowej. Profesor ma 41 lat, jest kawalerem, lubi muzykę klasyczną, jest prawie doskonałym wegetarianinem.

Nagroda została wręczona profesorowi Newelskiemu 6 grudnia podczas spotkania na Zamku Królewskim w Warszawie. Jej materialnym wyrazem jest 60.000 zł.

(wg „Uniwrsytetu Wrocławskiego”)

PRZEWODNICZĄCY PKA

Prof. dr hab. **Andrzej Jamiółkowski** (ur. 22 marca 1946 r. w Toruniu) ukończył studia fizyczne na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego w 1969 r. Wtedy to związał się z toruńskim Uniwersytetem Mikołaja Kopernika. Doktorat uzyskał w 1973 r. Jest specjalistą z zakresu fizyki teoretycznej, kieruje Zakładem Fizyki Matematycznej i Statystycznej Instytutu Fizyki UMK. W latach 1986-1993 pełnił obowiązki prorektora ds. nauki, a w latach 1993-1999 był przez dwie kadencje rektorem UMK. Jest redaktorem naczelnym znanego międzynarodowego czasopisma naukowego „Reports on Mathematical Physics”.

Był stypendystą Fundacji Humboldta i Deutsche Forschungsgemeinschaft.

Był wiceprzewodniczącym Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego obecnej kadencji oraz przewodniczącym Komisji Ekonomicznej Rady Głównej. Od 1 stycznia 2002 r. jest przewodniczącym utworzonej w wyniku nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

Państwowa Komisja Akredytacyjna rozpoczęła działalność 11 stycznia. Jej celem działania ma być licencjonowanie poziomu kształcenia wyższego. W jej skład będą wchodzić przedstawiciele poszczególnych uczelni. PKA będzie decydowała, czy zapobiec wnioskowi o utworzenie nowej

szkoły wyższej.

Szczególne zainteresowanie budzi fakt, że komisja będzie miała również prawo do odbierania uprawnień tym instytucjom, które kształcą źle. W środowisku są znane wyniki raportu Najwyższej Izby Kontroli, która stwierdziła przypadki kształcenia w niezatwierdzonych ośrodkach zamiejscowych, na innych niż dopuszczono kierunkach lub bez posiadania właściwej kadry.

Przypuszcza się, że wyniki kontroli mogą dotknąć w pierwszym rzędzie uczelni państwowych.

Nowy minister edukacji Krystyna Łybacka zapowiada, że w przypadku negatywnej oceny decyzje będą natychmiastowe: niespełniające wymogów kierunku studiów będą zawieszane lub likwidowane. Poziom kształcenia ma też być wyraźnie związany z poziomem dotacji budżetowych. Jak będzie rzeczywistość – pokaże życie.

Prof. Andrzej Jamiółkowski jest zdania, że pewne niedoskonałości wynikają z gwałtownego rozwoju szkolnictwa wyższego. Skoro 150 tysięcy nauczycieli akademickich zajmuje się edukacją 1,7 mln studentów, jest to nieuniknione.

Komisja przede wszystkim ma rozpatrzyć około 200 złożonych już wniosków o otwarcie nowych kierunków studiów i nowych szkół wyższych. Potem znacznie się ocena pracy istniejących instytucji.

Jan Belkot, ml

REMONT GMACHU GŁÓWNEGO UNIWERSYTETU

Dnia 21 grudnia ub. r. została podpisana umowa pomiędzy Uniwersytetem Wrocławskim a austriacką firmą Strabag Sp. z o.o. na remont elewacji Gmachu Głównego UW. Za poważny sukces UW należy uznać, że prace te zostaną sfinansowane (a przynajmniej skredytowane) przez wykonawcę prac. Uczelnia rozliczy się ze Strabagem po zakończeniu inwestycji.

Ta duża austriacka firma realizuje w Polsce obiekty budowlane o zróżnicowanym charakterze – od super/hipermarketów (np. Centra Handlowe MI) poprzez biurowce (np. Illmet w Warszawie lub Pazim Centra w Szczecinie) aż po autostrady (A2, A4). Ważnym elementem jej działalności są renowacje.

Rozpoczęcie prac remontowych przewiduje się na styczeń 2002 r., natomiast termin ostatecznego remontu na rok 2004. Istnieje zatem szansa, że przynajmniej część elewacji największego budynku Uniwersytetu Wrocławskiego zostanie wyremontowana na jubileusz, który przypada 15 listopada 2002 r. W pierwszej kolejności

odnawiana będzie zachodnia część budynku wraz z wieżą matematyczną i portyk nad wejściem głównym. Do czerwca ma także zostać zakończony remont dachu i więźby dachowej. Przed jubileuszem zostanie wyremontowane wnętrze budynku bramnego mieszczącego się obok kościoła oraz wejścia cesarskiego (głównego) wraz ze znajdującymi się tam sanitariatami.

MOŻNA INACZEJ

Wystawa „Leopolis docet – Lwów uczy”, jaką przygotował i był głównym autorem pracownik Politechniki Wrocławskiej dr hab. inż. Ryszard Czoch, wzbudziła szerokie zainteresowanie w środowisku naukowców, wrocławian i byłych Lwowiaków. Niestety, jak już przednio pisaliśmy, nie zawsze zgromadzone i opracowane materiały są wykorzystywane zgodnie z intencją Autora. Z przykrością trzeba stwierdzić, że w lipcowo-sierpniowym numerze „Semper Fidelis” [nr 4 (63) 2001] pojawił się tekst Z. Umańskiego i A. Kamńskiego „Lwów i Wrocław pamiętają”, który w połowie jest plagiatem z zamieszczonego w katalogu wystawy „Leopolis docet – Lwów uczy” tekstu dra hab. inż. Ryszarda Czocha.

Panowie Umański i Kaminski nie znaleźli miejsca na zamieszczenie nazwiska autora wystawy – nawet przy informacji o otwartej właśnie wystawie. Nie zareagowali również na skierowaną w dniu 16 października 2001 r. prośbę do redaktora A. Kamińskiego z „Semper Fidelis” o zamieszczenie informacji o źródle, z którego czerpał, a którym był tekst dra hab. inż. Ryszarda Czocha (vide katalog wystawy).

A przecież można inaczej. W 1991 r. Ryszard Czoch został przez panią Danutę Nespiał wymieniony z nazwiska jako autor wcześniejszej wersji tej wystawy prezentowanej z okazji 50. rocznicy zamordowania polskich profesorów we Lwowie. Przypomniała ona również wkład Senatowi PWR, ówczesnego rektora prof. Andrzeja Wiszniewskiego i głównego organizatora obchodów – prof. dra hab. Mariana Cegielskiego [„Semper Fidelis” 2-3 (8-9) 1991].

Postępowanie takie nie ma nic wspólnego z dobrymi obyczajami dziennikarskimi.

ERRATA

W numerze 149 „Pryzmatu” w artykule poświęconym sesji wspomnieniowej o prof. Edwardzie Marczewskim (str. 21) jej bohater niespodziewanie przybrał nazwisko swego również wielkiego kolegi i występuje jako *Edward Steinhau*. Za ten wkład naszego Chochlika w upamiętnianie wielkich matematyków bardzo przepraszamy.

Z S E N A T U

XXVII posiedzenie Senatu

(20.12.2001)

Zebrani uczcili pamięć zmarłych: prof. **Stanisława Gładysza**, prof. **Wojciecha Fulińskiego** i prof. **Wojciecha Lukasa**.

• Senat wyraził zgodę na mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. inż. **Leokadii Kucharskiej**.

• Zaopiniował pozytywnie wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego dra hab. inż. **Romana Gancarza** (W-3), dra hab. inż. **Ryszarda Stelera** (W-3), dra hab. inż. **Ignacego Dulęby** (W-4), dra hab. inż. **Tomasza Downarowicza** (W-11) i dra hab. inż. **Włodzimierza Salejdy** (W-11).

• Zaopiniowano również pozytywnie wnioski o ponowne mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego: dr hab. inż. arch. **Hanny Kozaczewskiej-Golasz** (W-1), dra hab. **Mirosława Zabierowskiego** (SNH), dra hab. inż. **Tadeusza Więtkowskiego** (W-4) i dra hab. inż. **Andrzeja Matuszaka** (W-10).

• Pozytywnie zaopiniowano kandydatury do nagrody Prezesa Rady Ministrów: prof. dra hab. inż. **Benedykta Licznerskiego** z W-12 (za wybitny dorobek naukowy), prof. dra hab. inż. **Tadeusza Lutego** z W-3 (za wybitne osiągnięcia naukowe) oraz 6 osób za pracę doktorską. Są to dr inż. **Jarosław Gronczyński** (W-4), dr inż. **Piotr Mackiewicz** (W-2), mgr inż. **Adam Kasperski** (W-8), dr inż. **Paweł Kędziński** (W-3), dr inż. **Paweł Matusiak** (pracownik TONSILu, doktorat nadany przez Radę ITA) i dr inż. **Robert Fabiański** (W-3).

Prof. **J.Szafan** poinformował, że komisja senacka ds. rozwoju kadry naukowej rozpatrywała przedstawione wnioski jedynie pod względem formalnym, nie oceniała przedstawianego do nagrody dorobku. Prof. **M.Hardygóra** przypomniała, że jest jeszcze możliwość zgłoszenia dodatkowych wniosków w styczniu, należy przy tym pamiętać o precyzyjnym określeniu, za co nagroda ma być przyznana.

• Zgodnie z wymogami Statutu PWr określono (52:0:1) liczbę prodziekanów na poszczególnych wydziałach (zał. do §48 ust.1) w kadencji 20002-2005. Na Wydz. Mechanicznym i Wydz. Elektroniki będzie ich po 5, na Wydz. Budownictwa i Wydziale IZ – po 4, zaś na pozostałych – po 3.

• Na wniosek Uczelnianej Komisji Wyborczej zatwierdzono: harmonogram wyborów na kadencję 2002-2005 (51:0:1), skład liczbowy Uczelnianego Kolegium Elektorów w rozbiu na 4 grupy elektorские (49:0:2), podział mandatów pomiędzy jednostki (45:4:1) oraz formy i czas prowadzenia kampanii wyborczej przez kandydatów na funkcję rektora (52:0:0). Prof. **R.Grzaślewicz** wyjaśnił przy tym, że UKE składać się będzie nadal z 220 osób, choć z podziału mandatów na jednostki wg stanu osobowego na 1.12.01 r. wypada liczba 221. UKW postanowiła obciąć 1 mandat. Ponieważ W-12 nie ma jeszcze studentów, wszyscy dotychczasowi studenci elektroniki są przypisani do W-4. W kampanii wyborczej przewidziano m.in. publikację zamierzeń i programów w specjalnym numerze „Pryzmatu”, jednakże prof. **J.Zwoździak** zaproponował, by włączyć także TV Styk. Jej programy będą jednak obejmowały tylko osiedla przy ul. Wittiga.

• Senat zatwierdził (53:0:0) prowizorium budżetowe do czerwca 2002 r. Prof. **J.Zwoździak** wyraził pogląd, że prowizorium to jest w rzeczywistości „prowizorium podziału dotacji budżetowych” i należałoby dyskutować o innych składnikach budżetu i czynnikach decydujących o jego podziale. Prorektor ds. nauki prof. **J.Zdanowski** zapewnił, że nowy budżet będzie oparty o zaktualizowane dane o liczbie pracowników i studentów.

• Senat postanowił umożliwić przyznanie w 2002 roku pracownikom PWr dodatkowego wynagrodzenia ze środków pochodzących z innych źródeł niż mowa w art. 24 ust. 1, p.1, 1a i 2 *Ustawy o szkolnictwie wyższym*.

Prof. **T.Luty** poinformował, że senacka komisja ds. organizacji i finansowania badań naukowych przychyliła się do stanowiska prorektora **J.Zdanowskiego**, by utrzymać dodatkowe wynagrodzenie z ograniczeniem do 20% dochodu pracownika (w skali rocznej) i możliwością zwiększenia do 50% za zgodą JM Rektora.

Prof. **J.Zdanowski** zadeklarował, że Senat PWr zostanie poinformowany o skutkach finansowych takiej decyzji dotyczącej bieżącego roku. Doświadczenie wskazuje, że głównie finansuje się w ten sposób zajęcia sobotnie i niedzielne. Jednostki mające dobrą sytuację finansową mogą także korzystać z tej możliwości. Gdy

zachodzi potrzeba zwiększenia dochodu pracownika ponad 50% jego dochodów, można dofinansować go przez płacenie za nadgodziny lub zawarcie umowy zlecenia.

Przedstawione rozwiązanie znalazło akceptację związków zawodowych.

• Wobec braku zastrzeżeń ze strony senackiej komisji ds. statutu i regulaminów powołano na Wydziale Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki: Katedrę Mikroelektroniki i Mikrosystemów (50:1:1), Katedrę Zaawansowanych Technik Elektronicznych (47:4:1), Katedrę Inżynierii Powierzchni (45:4:1), Katedrę Elektroniki i Fotoniki (45:5:1) oraz Wydziałowy Zakład Struktur Mikroelektronicznych (46:4:2).

• Prorektor ds. nauczania prof. **J.Świątek** poinformował o zamiarze powołania na Wydz. PPT kierunku studiów *informatyka*. Wynika to z zainteresowania kandydatów na studia i istnienia zagranicznego rynku pracy.

Dziekan Wydz. PPT prof. **R.Grzaślewicz** podkreślił, że wydział prowadził odpowiednią politykę kadrową (3 nowych pracowników z UW); prowadzono specjalność *informatyka matematyczna*, rozwijano też nurt inżynierski.

Prof. **J.Biernat** w imieniu senackiej komisji ds. dydaktyki stwierdził, że wydział spełnił wymogi formalne. Senat wyraził zgodę (50:3:0).

• Na wniosek Wydziału Mechanicznego Senat postanowił otworzyć kierunek transport. prof. **W.Kollek** podkreślił rolę Dolnego Śląska jako ośrodka produkcji pojazdów. Nowy kierunek będzie miał 2 specjalności o interdyscyplinarnych odniesieniach do elektroniki, telekomunikacji oraz górnictwa i ochrony środowiska.

Prof. **J.Biernat** w imieniu senackiej komisji ds. dydaktyki powiedział, że wydział spełnił wymogi formalne.

Senat zatwierdził wniosek (45:1:0)

• Wyrażono też zgodę (47:0:0) na dodatkową lutową rekrutację na uzupełniające studia magisterskie z informatyki w Filii w Legnicy. Potencjalni kandydaci to około 200 absolwentów szkół prywatnych i zawodowych kształcących na poziomie licencjackim. (Głosowanie nad limitem miejsc 44:0:0.)

• Senat postanowił (31:9:8) wykupić dla pracowników ulgi kolejowe za 543.315 zł.

Z S E N A T U

Dokończenie ze strony 5

Uczelnia zyskuje na tym obniżenie kosztów delegacji. Rozważano, czy tańsze nie byłoby wykupienie bezimiennych biletów sieciowych lub ograniczenie liczby korzystających ze zniżki. Jednak chyba nie, ponadto jest kwestia osób dojeżdżających do pracy spoza Wrocławia. Największą radość wzbudziła propozycja prof. **P.Śniadego**, by w rozliczeniu uwzględnić 100.000 zł, jakie PKP jest winna I-14.

• W odpowiedzi na interpelację dr **Z.Smalc**a dyr. **A.Kaczowski** stwierdził, że odłączenie węża ciepłego zasilającego pomieszczenia I-24 nastąpiło jeszcze w maju 2001. Jednakże prace nad nowym obiektem (w miejscu B-4) zostały znacznie opóźnione przez procedury przetargowe. Ponowne przyłączenie węża ciepłowniczego wymaga czasu. Sukcesem

administracji było osiągnięcie tego celu w ciągu 3 tygodni (ogrzewanie działa od 15 grudnia).

• **JM Rektor** przedstawił swoje wrażenia ze spotkania w MENiS. Min. K.Łybacka obiecała, że zajmie się dolegliwą dla uczelni sprawą zamówień publicznych. Zapowiedziała też zmiany ustawowe dotyczące statusu doktorantów i wieloletowości. Przypuszcza się, że dopuszczalne będą dwa etaty (trzeci za zgodą rektora).

Przedstawiono rektorom nowego przewodniczącego Państwowej Komisji Akredytacyjnej prof. A.Jamiołkowskiego.

Podczas spotkania dyskutowano o możliwościach wprowadzenia „nowej matury”. Prof. F.Ziejka (UJ) proponował, by w następnych latach oferować ją opcjonalnie.

Wspominano też o dodatkowych pieniądzach (370 mln zł), które uczelnie miałyby uzyskać z KBN w wyniku porozumień

międzyresortowych. Jednakże po uwzględnieniu skutków podwyżek płac niewiele zostanie na wydatki rzeczowe. Podwyżka dla nauczycieli akademickich zależy od ostatecznego kształtu budżetu.

Ku zadowoleniu rektorów min. Łybacka nie poparła stanowiska posła SLD Potulskiego (przewodniczącego sejmowej Komisji Edukacji i Sportu), który ku zaniepokojeniu środowiska zaprezentował się w mediach jako przeciwnik autonomii uczelni. (Wycofał się zresztą ze swoich stwierdzeń w następstwie zdecydowanej reakcji przedstawicieli KRASPU).

• Prorektor ds. ogólnych dr **L.Jankowski** poinformował o wstrzymaniu od 1 stycznia 2002 stałych zaliczek dla jednostek. Jest to wynikiem działania ustawy o zamówieniach publicznych.

Następne posiedzenie Senatu 24 stycznia 2002, godz. 14.00. (*mk*)

Wspomnienie

Prof. dr hab. n. med.
MIROSŁAW JAN MOSSAKOWSKI

26 grudnia 2001 roku w Warszawie zmarł prezes Polskiej Akademii Nauk Mirosław Mossakowski. Był jednym z najwybitniejszych w Polsce neuropatologów i neurologów, współtwórcą Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN.

Urodził się 23 września 1929 roku. W latach 1948-1953 odbył na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku studia wyższe, które ukończył z odznaczeniem. Od 1954 roku był związany zawodowo z Polską Akademią Nauk. Członkiem korespondentem PAN został w 1973 r., a członkiem rzeczywistym w roku 1986. Od 1968 roku aktywnie uczestniczył w ukierunkowaniu działalności Wydziału Nauk Medycznych PAN, początkowo jako zastępca sekretarza Wydziału, a od 1981 do 1995 r. jako sekretarz. Nieprzerwanie od 1975 r. brał udział w pracach Prezydium PAN, a od roku 1990 pełnił obowiązki zastępcy sekretarza naukowego PAN ds. współpracy z zagranicą. Od 1996 r. był wiceprezesem PAN pełniąc jednocześnie w latach 1996-1997 funkcję sekretarza naukowego Akademii. Od roku 1973 był członkiem Sekcji Medycznej Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. W grudniu 1998 r. został wybrany prezesem Polskiej Akademii Nauk na kadencję 1999-2002.

Dorobek Jego 40-letniej działalności dotyczy kilku nurtów tematycznych patologii ośrodkowego układu nerwowego. Współpracował z licznymi ośrodkami naukowymi, które zapraszały go na wykłady. Był organizatorem i współorganizatorem wielu międzynarodowych imprez naukowych oraz inicjatorem Europejskich Konferencji Neuropatologicznych. Brał czynny udział w

nauczaniu neuropatologii prowadząc wykłady z zakresu tej dziedziny oraz neurologii i ogólnej morfologii układu nerwowego. Dzięki Niemu i Jego uczniom polska neuropatologia stała się specjalnością wysoko ocenianą w światowej nauce.

Był autorem lub współautorem prawie 300 publikacji, w większości oryginalnych prac naukowych, z których wiele zostało ogłoszonych w renomowanych międzynarodowych czasopismach naukowych. Jako uznany autorytet w dziedzinie neuropatologii był wybierany do wielu krajowych i międzynarodowych towarzystw i organizacji naukowych. W latach 1976-1980 był wiceprezesem Międzynarodowego Towarzystwa Neuropatologicznego, a w latach 1980-1984 prezesem Europejskiej Federacji Towarzystw Neuropatologicznych, której był członkiem założycielem (1988). Był również członkiem założycielem Stowarzyszenia Neropatologów Polskich (1964) oraz Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego (1991).

Prof. M. Mossakowski stworzył Zespół Neuropatologii CMDiK PAN, był zastępcą dyrektora Centrum Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN w okresie jego organizacji, a od 1975 roku jego dyrektorem.

Uzyskał godność doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Medycznych w Lublinie, Gdańsku i Białymstoku, a także członka zagranicznego Rosyjskiej Akademii Nauk Medycznych, Meksykańskiego Instytutu Kultury oraz Europejskiej Akademii Nauk, Sztuki i Literatury (Paryż, 1997).

Za wybitne zasługi uhonorowano Go wieloma nagrodami i odznaczeniami, w tym Naukową Nagrodą American Association of Neuropathologists, wielokrotnie Nagrodami Sekretarza Naukowego PAN, a także Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Polskiego Towarzystwa Lekarskiego – Gloria Medicinæ oraz Orderem Przyjaźni.

Wspomnienie

WOJCIECH FULIŃSKI

Prof. dr hab. inż. Wojciech Fuliński urodził się 27 stycznia 1921 roku we Lwowie. Tam uczęszczał do szkół. W maju 1939 roku zdał egzamin dojrzałości w Państwowym Gimnazjum I Liceum im. Mikołaja Kopernika. Jesienią tego roku zdał na I rok studiów Wydziału Mechanicznego Politechniki Lwowskiej. W okresie okupacji zaliczył na uczelni (która zmieniała nazwę na Lwowski Instytut Politechniczny i Staatliche Technische Institut) cztery lata studiów z elektrotechniki.

1 listopada 1945 r. ewakuował się do Wrocławia. W maju 1947 roku złożył dyplom magistra inżyniera elektryka na ówczesnej połączonej uczelni – Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1962 roku, a stopień doktora habilitowanego – w 1967 roku na Wydziale Elektrycznym PWr. Tytuł profesora otrzymał w 1983 roku.

Od stycznia 1946 r. był młodszym asystentem – najpierw w Katedrze Pomiarów Maszyn Ciepłych, następnie w Katedrze Pomiarów Elektrycznych PWr, gdzie był asystentem prof. Kazimierza Idaszewskiego. W styczniu 1948 r. został starszym asystentem, w 1953 – adiunktem, w 1968 r. – docentem, a w 1983 r. – profesorem nadzwyczajnym.

W latach 1962-63 był prodziekanem Wydziału Elektrycznego do spraw studiów wieczorowych. Był też kierownikiem zakładu naukowego w instytucie metrologii Elektrycznej PWr (od 1968 r.) a w latach 1972-75 – kierownikiem studium doktoranckiego.

W czasie swej długoletniej pracy dydaktycznej prowadził wykłady, ćwiczenia i laboratoria z miernictwa elektrycznego, budowy elektrycznych przyrządów i przetworników pomiarowych oraz z telemetrii.

Od przejścia na emeryturę w 1991 roku zajmował się wyłącznie działalnością naukową.

Jego zainteresowania badawcze obejmowały liczne zagadnienia z zakresu metrologii elektrycznej: kompensatory napięcia przemiennego, układy do pomiaru C-tytu izolacji maszyn i transformatorów WN, układy do pomiaru błędów przekładników i ich automatyzację, fazoczułe wskaźniki zera o rozdzielczym działaniu, automatyczne momentometry elektromechaniczne do badania momentów w miernikach i licznikach elektrycznych, przetworniki pomiarowe wielkości elektrycznych oraz analizatory harmonicznych napięć i prądów w elektroenergetyce.

Wśród 46 publikacji Profesora Fulińskiego są dwa skrypty oraz trzy monografie: „Nowe metody bezwzględnej pomiaru uchybów przekładników” (1967), „Fazoczułe wskaźniki zera o działaniu rozdzielczym” (1997) i napisana wraz z drem inż. J. Alaszewiczem „Zbieżność i czułość układów pomiarowych prądu przemiennego równoważonych za pomocą fazoczułych wskaźników zera o działaniu rozdzielczym” (1986). Profesor Fuliński był też autorem 15 patentów.

Wypromował trzech doktorów.

Był honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej oraz członkiem rzeczywistym Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego.

Był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1983), Złotym Krzyżem Zasługi (1973) i innymi. Dwukrotnie otrzymał Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (1982, 1986).

Potrafił ponadto ciekawie wspominać lata tworzenia się Politechniki Wrocławskiej. Świadectwem tego były Jego wypowiedzi z okazji zjazdu pierwszych absolwentów, jaki odbył się 8 lipca 2000 r. Ci, którzy nie mieli nic wspólnego z wiedzą o elektryczności, zapamiętają Go właśnie jako jednego z pierwszych studentów i pracowników naszej uczelni. Wraz z Nim odchodzi jej cząstka.

Wspomnienie

WOJCIECH LUKAS

(1940-2001)

W dniu 11 grudnia 2001 r. odszedł od nas dr hab. inż. Wojciech Lukas.

Urodził się 30 maja 1940 r. we Lwowie w rodzinie inteligentkiej. W 1957 rozpoczął na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej studia wyższe, które ukończył w 1963 r. uzyskując magisterium. Doktorat obronił w 1973 r. po przedstawieniu Radzie Naukowo-Dydaktycznej Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich PWr rozprawy doktorskiej „Badanie parowania nadrenianów srebra, miedzi i talu przy pomocy spektrometru mas”. Praca „Własności termodynamiczne układów $\text{LiReO}_4\text{-CsReO}_4$, $\text{NaReO}_4\text{-CsReO}_4$, $\text{KReO}_4\text{-CsReO}_4$, $\text{RbReO}_4\text{-CsReO}_4$ i $\text{KReO}_4\text{-RbReO}_4$ była podstawą do nadania mu przez Radę Wydziału Chemicznego PWr w 1987 r. stopnia naukowego doktora habilitowanego.

W latach 1963-1966 pracował w przemyśle w Zakładach Tworzyw Sztucznych w Pustkowie jako starszy inżynier zmianowy, mistrz zmianowy i starszy technolog. Od 1966 r. był kierownikiem laboratorium w Katedrze Technologii Tworzyw Sztucznych PWr. Następnie przeszedł do Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich Politechniki Wrocławskiej na stanowisko asystenta technicznego. Jako starszy asystent rozpoczął w 1969 r. pracę naukowo-dydaktyczną. W 1973 r. awansował na stanowisko adiunkta, a następnie docenta i profesora.

Dorobek naukowy dr hab. inż. Wojciecha Lukasa zawiera około 50 prac, w tym 10 indywidualnych i 40 współautorskich.

Przed doktoratem badał skład par i entalpię parowania nieorganicznych układów jednoskładnikowych. Po uzyskaniu stopnia doktora zajmował się głównie badaniami termodynamicznymi układów dwuskładnikowych. W tym okresie opublikował 35 pozycji: 10 indywidualnych i 25 zespołowych, w tym 2 monografie. Jego prace wniosły istotny wkład do rozwoju wysokotemperaturowej spektrometrii mas.

Czynnie uczestniczył w 7 konferencjach międzynarodowych. Jako kierownik zespołu badawczego brał udział w realizacji Specjalnego Programu Rządowego dotyczącego technologii wydzielania i rozdzielania lantanowców.

Dr hab. inż. Wojciech Lukas jest autorem licznych wdrożonych wniosków racjonalizatorskich z zakresu technologii tworzyw sztucznych oraz technologii formaldehydu. Przeprowadzał ekspertyzy dotyczące zastosowań tworzyw sztucznych w przemyśle maszyn papierniczych i w produkcji narzędzi pneumatycznych. Jego największym osiągnięciem technicznym było uruchomienie nowo wybudowanego oddziału syntezy formaldehydu w Zakładach Tworzyw Sztucznych w Pustkowie (praca zespołowa wraz z inż. Janem Młynarczykiem).

Na PWr wykładał chemię nieorganiczną (nie tylko na wydziałach chemicznych). Prowadził ćwiczenia z chemii analitycznej jakościowej i ilościowej, a także ćwiczenia rachunkowe z chemii. Był inicjatorem wprowadzenia obliczeń przy pomocy mikrokomputerów na ćwiczeniach dla drugiego roku chemii. Prowadził zajęcia w Podyplomowym Studium Pedagogiki Szkoły Wyższej. Czynnie uczestniczył w organizacji Studium Podyplomowego *Zastosowanie mikrokomputerów w chemii nieorganicznej, analitycznej i dydaktyce*. Jest współautorem skryptu „Podstawy chemii. Ćwiczenia laboratoryjne”.

Pracował też na Uniwersytecie w Marsylii: w semestrze letnim 1980 r. na stanowisku assistant i w semestrze letnim 1983 r. na stanowisku maitre assistant. Prowadził tam zajęcia dydaktyczne z fizyki.

Był opiekunem dwu prac dyplomowych.

Dr hab. inż. Wojciech Lukas otrzymał 10 nagród Rektora PWr i oraz nagrodę Dziekana Wydziału Chemicznego.

Odszedł od nas Nauczyciel i Wychowawca, Kolega i Przyjaciel, Człowiek prawy, lubiany przez kolegów i studentów. Takim zapamiętają Go pracownicy Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich.

Walter Wojciechowski

NOWO MIANOWANI PROFESOROWIE Z POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

Andrzej Kasprzak

Andrzej Kasprzak urodził się 13 stycznia 1953 roku w Nowych Skalmierzycach w woj. poznańskim. Po ukończeniu w 1971 roku I Liceum Ogólnokształcącego w Ostrowie Wielkopolskim rozpoczął studia na Wydziale Elektroniki PWr. Studia ukończył z wyróżnieniem w 1976 roku jako magister inżynier elektroniki. Stopień doktora nauk technicznych w zakresie informatyki nadała mu w 1979 roku Rada Naukowo-Dydaktyczna Instytutu Cybernetyki

Technicznej PWr za pracę pt. „Optymalizacja przepływu pakietów w sieci teleinformatycznej przy użyciu metody podziału i ograniczeń”, której promotorem był prof. Tadeusz Batycki. Stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie informatyki uzyskał decyzją Rady Wydziału Elektroniki PWr w 1989 roku na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Algorytmy równoczesnej optymalizacji przepływów, przepustowości kanałów i struktur topologicznych sieci teleinformatycznych”. Tytuł naukowy profesora nauk technicznych nadał mu Prezydent RP w dniu 30 listopada 2001 roku.

W latach 1976-1979 odbył studia doktoranckie na Politechnice Wrocławskiej. Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w 1979 w Instytucie Cybernetyki Technicznej w Zakładzie Teleinformatyki i Telemekhaniki. Następnie pracował w Instytucie Sterowania i Techniki Systemów (1982-1998). Od 1998 roku pracuje w Wydziałowym Zakładzie Systemów i Sieci Komputerowych na Wydziale Elektroniki. Zakład ten powstał w 1998 roku w wyniku zmian organizacyjnych na Politechnice Wrocławskiej, a prof. Andrzej Kasprzak wniósł znaczący wkład w jego organizację. W latach 1979-1990 był adiunktem, od 1990 do 1992 roku był docentem, a od 1992 zajmuje stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół problematyki systemów i sieci komputerowych: zagadnień związanych ze sterowaniem przepływami w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych, zagadnień routingu w sieciach ISDN, problematyki optymalizacji struktur sieci komputerowych, metod analizy i projektowania podsystemów komunikacyjnych rozległych i lokalnych sieci komputerowych i ich praktycznego zastosowania. Opracował metodologię projektowania rozległych sieci komputerowych z komutacją pakietów. Ostatnio zajmuje się przede wszystkim metodologią i algorytmami wyznaczania struktur rozległych sieci komputerowych przy uwzględnieniu dynamicznych zmian natężeń strumieni ruchu wejściowego do sieci oraz metodologią i algorytmami jednoczesnego wyznaczania struktury sieci i rozmieszczenia zasobów informatycznych w sieci. Zagadnienia te są między innymi związane z aktualnymi problemami sieci Internet.

Ma w dorobku 114 prac naukowych opublikowanych w wydawnictwach krajowych i zagranicznych oraz około 50 prac niepublikowanych. Ważniejsze pozycje książkowe to: *Podstawy telemekhaniki* (1990), *Rozległe sieci komputerowe z komutacją pakietów* (1997, 1999), *Projektowanie struktur rozległych sieci komputerowych* (2001).

Jest promotorem dwóch obronionych prac doktorskich (jedna z nich otrzymała wyróżnienie) oraz recenzentem w czterech przewodach doktorskich. Pod jego kierunkiem zostało wykonanych ponad 190 prac magisterskich i inżynierskich.

Jest członkiem komitetów programowych konferencji krajowych i zagranicznych (między innymi corocznych międzynarodowych konferencji *Advanced Simulation of Systems* oraz *Modelling and Simulation of Systems* odbywających się w Republice Czeskiej). Przewodniczył sesjom na różnych kongresach i konferencjach międzynarodowych oraz krajowych. Recenzował wiele artykułów w czasopiśmie naukowych. Jest członkiem Komisji Informatyki i Automatyki PAN – Oddziału Wrocławskiego. Był współtwórcą 20 wdrożonych opracowań technicznych z zakresu rozległych i lokalnych sieci komputerowych, które to opracowania obejmują w różnym stopniu projekty i budowę urządzeń, oprogramowanie systemowe i użytkowe oraz projekty sieci komputerowych.

Ma on także spory dorobek dydaktyczny. Opracował i prowadził na Wydziałach Elektroniki, Elektrycznym oraz Informatyki i Zarządzania zajęcia dydaktyczne z zakresu telemekhaniki, systemów teleinformatyki, transmisji danych, sieci komputerowych, metodologii projektowania rozległych sieci komputerowych i metod optymalizacji. Jest współtwórcą i od początku opiekunem specjalności „Systemy i sieci komputerowe” na kierunku *informatyka* na Wydziale Elektroniki. Przewodniczy ponadto na tym wydziale komisji programowej dla kierunku *informatyka*.

Prof. Andrzej Kasprzak pełnił wiele funkcji organizacyjnych; między innymi był kierownikiem laboratorium Teleinformatyki i Telemekhaniki, redaktorem wydawnictw instytutu, zastępcą dyrektora instytutu ds. dydaktyki, kierownikiem studium podyplomowego, kierownikiem Zakładu Teleinformatyki i Telemekhaniki w Instytucie Sterowania i Techniki Systemów. Od 1998 roku jest kierownikiem Wydziałowego Zakładu Systemów i Sieci Komputerowych na Wydziale Elektroniki.

Za działalność naukową i dydaktyczną prof. Andrzej Kasprzak został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i Brązowym Krzyżem Zasługi oraz wyróżniony Złotą Odznaką Politechniki Wrocławskiej i odznaką Zasłużony dla Oświaty Województwa Legnickiego. Uzyskał dwie nagrody Ministra, kilkanaście nagród Rektora i kilka nagród Dziekana.

Prof. Andrzej Kasprzak jest żonaty i ma córkę, która jest uczennicą gimnazjum.

Wojciech Czarczyński

Wojciech Czarczyński urodził się w roku 1933 w Poznaniu. Jego ojciec był zawodowym oficerem w garnizonie w Gnieźnie.

Po wybuchu wojny Wojciech Czarczyński wraz z ocalałą częścią rodziny znalazł się w Ostrowie Wlkp., gdzie spędził lata okupacji i pierwsze lata po wojnie. Tam też skończył szkołę średnią. W roku 1951 został studentem Oddziału Stałoprądowego Wydziału Elektrycznego Szkoły Inżynierskiej w

NOWO MIANOWANI PROFESOROWIE Z POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

Poznaniu. W roku 1954 przeniósł się na Wydział Łączności Politechniki Wrocławskiej, gdzie był jednym z pierwszych studentów Sekcji Elektroniki. Jako student IV roku został pracownikiem Katedry Elektroniki Wydziału Łączności PWr organizowanej przez doc. Wiesława Barwicza. Prowadził ćwiczenia laboratoryjne i audytoryjne z lamp elektronowych oraz techniki próżniowej. W roku 1956 podjął dodatkowo pracę w Oddziale Wrocławskim Przemysłowego Instytutu Elektroniki. Po uzyskaniu w 1957 roku dyplomu magistra inżyniera został kierownikiem pracowni lamp mikrofalowych w OW PIE. Zajmował się konstrukcją i technologią lamp z falą bieżącą o małych szumach oraz wszystkimi problemami organizacyjnymi i technicznymi związanymi z tym tematem.

W roku 1959 zrezygnował z pracy na Politechnice Wrocławskiej. W roku 1964 uzyskał stypendium ONZ i wyjechał na roczny staż na Southampton University, gdzie pracował nad zjawiskami związanymi z ładunkiem przestrzennym w wiązkach elektronów. Wykrył m.in. nowy mechanizm powstawania drgań związany z katodą pozorną. Po powrocie ponownie podjął prace nad konstrukcją i technologią lamp z falą bieżącą mocy. Opracowane w tym okresie lampy zostały następnie wdrożone do produkcji seryjnej. Ich kolejne mutacje są produkowane do chwili obecnej.

Suma doświadczeń zebranych przez prof. Czarczyńskiego w toku pracy pozwoliła na napisanie książki o charakterze podręcznikowo-monograficznym pt. „Lampy mikrofalowe”.

W roku 1973 Wojciech Czarczyński został powołany na stano-

wisko docenta w Przemysłowym Instytucie Elektroniki. W 1978 r. został przeniesiony do Instytutu Technologii Elektronowej PWr, gdzie objął kierownictwo zespołu pracującego nad technikami wytwarzania struktur submikrometrowych. W latach 1987-90 pełnił funkcję dyrektora ITE. W tych latach skierował swoje zainteresowania na połowę emisję cząstek naładowanych. Tematyką tą zajmuje się do chwili obecnej.

W latach 1991-1992 przebywał na stypendium WE-Heraeus Stiftung na Universität Kassel. Zajmował się tam zagadnieniami związanymi z mikroskopią tunelową.

Ponieważ ustawą o stopniach i tytule naukowym z 1990 roku został pozbawiony uprawnień samodzielnego nauczyciela akademickiego, po powrocie z Kassel przygotował rozprawę habilitacyjną. W 1995 roku Rada Wydziału Elektroniki PWr nadała Wojciechowi Czarczyńskiemu stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy „Ciekłometaliczne źródła jonów”. W tym samym roku został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr. W roku 2000 wydał monografię „Mikroelektronika próżniowa” stanowiącą próbę syntetycznego przedstawienia tej nowej dziedziny elektroniki.

Prowadzi wykłady z elektromagnetyzmu i techniki mikrofalowej. Wypromował trzech doktorów. Opiekował się kilkudziesięcioma dyplomantami.

Jest autorem lub współautorem około 60 publikacji naukowych i 7 patentów.

Jest kapitanem jachtowym.

Ciąg dalszy zmian ustawy o zamówieniach publicznych

Ostatnio wszystko wskazywało, że znowelizowane przepisy o przetargach zupełnie zablokują procedurę zakupów na uczelniach i że trzeba będzie oddelegować liczne osoby, które będą czuwały nad stosowaniem się do nich. Pierwszym skutkiem tych zmian była decyzja JM Rektora wstrzymująca przyznawanie zaliczek stałym jednostkom organizacyjnym (do 30 marca 2002). Groźba ta została nieco odsunięta, gdyż w drugiej połowie grudnia Sejm uchwalil przesunięcie *vactio legis* dla grupowania zamówień według piątego poziomu GUSowskiej klasyfikacji wyrobów i usług. Po zatwierdzeniu poprawki przez Senat RP i podpisaniu przez Prezydenta przepisy zaczęły obowiązywać dopiero od początku 2004 roku, zatem dostaliśmy czas na przygotowanie się do nowych, dosyć skomplikowanych zasad.

Pierwotnie od 1 stycznia 2002 r. wszystkie przetargi miały uwzględniać tę klasyfikację, czyli każdy zakup musiałby mieć odniesienie do wykazu towarów i usług w tej klasyfikacji, która niewiele ma wspólnego z parametrami technicznymi kupowanego towaru, np. notebooki to co innego niż komputery, zaś kupowanie prasy powinno polegać na zebraniu osobnych zamówień dla dzienników, dla tygodników i dla miesięczników. Klasyfikacja obejmu-

je parę tomów. Co gorsza w imię jawności klasyfikację należy podawać w materiałach przetargowych. Będzie to podnosiło koszty ogłaszającego przetarg. Są też inne przepisy ograniczające swobodę wpływu zamawiających na warunki przetargu. Nic więc dziwnego, że gremia rektorskie zabiegają w ministerstwie o uwolnienie uczeni od tych komplikacji.

Na sprzedaż

Władze PWr analizują możliwość sprzedaży części ośrodków wczasowych. Oprócz Ustki nie cieszą się one w tej chwili dużym zainteresowaniem pracowników. Ale i w Ustce średnioroczne obłożenie wynosi około 30%. Gdzie indziej – około 10%. Dlatego postanowiono zrezygnować z ośrodków wczasowych w Szklarskiej Porębie i w Ząpustcu.

W „Radości” w Szklarskiej Porębie niezbędne są znaczne prace remontowe. Trzeba wymienić instalację grzewczą i kotły, a także stolarkę okienną i balustrady balkonowe. To w sumie wiele milionów złotych. Bez tego dom będzie ulegał zniszczeniu. Tymczasem brak możliwości zainwestowania w remont (nie ma formalnych możliwości spożytkowania na ten cel pieniędzy z ZFŚS). Dzierżawy się nie sprawdzają, gdyż nikt, kto nie jest właścicielem obiektu, nie zainwestuje znaczących środków. Będzie miał też trudności z uzyskaniem kredytu.

Ząpusta, choć ostatnio zainwestowano w nią pewne pieniądze, nie budzi zainteresowania. Liczba dzieci na PWr maleje, rodzice ani dzieci nie są szczególnie zainteresowani koloniami. Wolą inne formy wakacji. A sezon wczasów jest w tym klimacie dosyć krótki. Zatem jedynym praktycznym wyjściem wydaje się sprzedaż. Może ktoś z Państwa kupi to wspomnienie młodości?

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

Posiedzenie KBN

Obradom KBN w dniu 20 grudnia 2001 roku przewodniczył prof. Michał Kleiber – minister nauki.

• Przyznano środki na finansowanie lub dofinansowanie działalności wspomagającej badania w wysokości 22.000.000 zł (jest to zaledwie 54,4 proc. dotacji ubiegłorocznej):

Nazwa	Kwota w złotych
Minister Edukacji Narodowej i Sportu	5.924.200
Minister Gospodarki	1.500.000
Minister Kultury	1.000.000
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	1.300.000
Minister Zdrowia	2.300.000
Prezes Polskiej Akademii Nauk	5.700.000
Prezes Polskiej Akademii Umiejętności	295.700
Minister Nauki - Przewodniczący KBN	3.980.100

• Komitet powołał opiniodawczo-doradczy Zespół ds. Współpracy z Republiką Federalną Niemiec w Dziedzinie Przedsiębiorstw Innowacyjnych. Jest to wypełnienie ustaleń jakie zapadły podczas polsko-niemieckiego seminarium na temat wspierania przedsiębiorstw innowacyjnych. Powołany zespół wejdzie w skład wspólnej grupy roboczej.

• Odstąpiono od ustanowienia projektu celowego zamawianego PCZ 005-21 (spośród zgłoszonych 11 wniosków odrzucono 10, a jeden zostanie zwrócony wnioskodawcy w celu uzupełnienia). Spośród 7 wniosków o ustanowienie projektów badawczych jeden został odrzucony, jeden skierowany do ponownego rozpatrzenia po uzupełnieniu, zaś 5 nie było rozpatrywanych z uwagi na niejednoznaczne opinie.

• Komitet przyznał Wydziałowi Biologii Uniwersytetu Warszawskiego dodatkowe 1500 punktów w ocenie parametrycznej w uznaniu wyjątkowych osiągnięć naukowych prof. Andrzeja K. Tarkowskiego, któremu Japońska Fundacja Nauki i Techniki przyznała prestiżową nagrodę Japan Prize w dziedzinie „biologii rozwoju”.

• Oddalono wnioski przewodniczących dwóch zespołów o zgodę na zwiększenie ponad 20% liczby jednostek naukowych, którym w kategoryzacji przyznano kategorię I.

• W dalszej części posiedzenia uczestniczyli również członkowie zespołów Komitetu. Departament Ekonomiczny przedstawił informację o realizacji budżetu nauki w 2001 roku.

• Przewodniczący KBN prof. Michał Kleiber przedstawił swój program jako minister nauki (*konspekt wystąpienia obok*).

• Przedstawiono budżet nauki w 2002 roku. Projektowana wielkość wydatków dla działu 730-Nauka wynosi 2.631.923.000 zł i stanowi 0,344% udziału w PKB, a 1,431% udziału w wydatkach budżetu państwa. W stosunku do planu po zmianach w roku 2001 następuje spadek nakładów na naukę nominalnie o 20,30%, a realnie o 23,73% (przy uwzględnieniu średniorocznej planowanej inflacji). W odniesieniu do nakładów pozabudżetowych na naukę ich udział w PKB – począwszy od 1991 roku – utrzymuje się na poziomie około 0,30%.

• Komitet wysłuchał przygotowanych przez Departament Ekonomiczny propozycji rozwiązań ekonomiczno-finansowych wspierających powiązania nauki z gospodarką (*pełny tekst dokumentu na stronie 12*).

• Sekretarz Komitetu dr Jan Krzysztof Frąckowiak omówił występujące problemy związane z przeprowadzoną przez zespoły

kategoryzacją jednostek naukowych. Napływają liczne sugestie, by w przyszłości praca nad parametryzacją jednostek zaczynała się w połowie roku, a nie jak obecnie – przy jego końcu. Sygnalizowana jest również konieczność odrębnego potraktowania przy ocenie parametrycznej jednostek w zależności od pionu nauki. Daje się też zauważyć występujące duże zainteresowanie jednostek (szczególnie z uczelni wyższych, jak również resortów) wynikami przeprowadzanej kategoryzacji.

• Przewodniczący Zespołu Górnictwa, Geodezji i Transportu (T-12) przedłożył uwagi i propozycje dotyczące usprawnienia działalności Komitetu Badań Naukowych. Znaczna część uwag dotyczyła usprawnienia przepływu informacji, funkcjonowania systemu informatycznego urzędu oraz reorganizacji Departamentu Badań.

• Przewodniczący opiniodawczo-doradczy Zespołu do spraw Działalności Statutowej i Inwestycji przedstawił stanowisko zespołu w sprawie podziału pierwotnego funduszu działalności statutowej (DST) pomiędzy zespoły Komitetu i w sprawie polityki inwestycyjnej Komitetu. Zespół postuluje konieczność podjęcia decyzji politycznych zapobiegających dalszemu maleniu dotacji budżetowej budżecie na badania naukowe oraz konieczność zdefiniowania priorytetowych kierunków badań, przy założeniu, że stymulowanie badań w preferowanych kierunkach nie powinno odbywać się w ramach działalności statutowej. Propozycja zasad prowadzenia polityki inwestycyjnej (inwestycje budowlane i aparaturowe) powinna uwzględniać fakt prowadzenia przez szkoły wyższe zarówno dydaktyki, jak i badań naukowych. W związku z tym zespół proponuje dopuścić do finansowania jednostki uczelniane z kategorią 1, 2 i 3, ograniczając równocześnie dostęp do środków inwestycyjnych dla jednostek PAN i jednostek badawczo-rozwojowych wyłącznie z kategorią 1 i 2.

• Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedstawił comiesięczną informację na temat uczestnictwa Polski w 5. Programie Ramowym Unii Europejskiej. Komisja Europejska opublikowała w listopadzie br. kolejny Raport Okresowy o postępach Polski na drodze do członkostwa w Unii Europejskiej. Rozdział poświęcony nauce i badaniom zawiera między innymi uznanie starań KBN o zwiększenie udziału polskich naukowców w 5. PR. Komisja uważa również za niezbędne zwiększenie wydatków na naukę i rozbudowę infrastruktury badawczej. Według stanu na koniec października br. liczba zespołów z Polski, które zgłosiły projekty do 5. PR, przekroczyła 3.500. Spośród nich 743 zespoły zostały zakwalifikowane przez KE do dofinansowania. Wielkość oczekiwanego dofinansowania dla polskich zespołów to ponad 78 milionów euro.

Następne posiedzenie Komitetu Badań Naukowych odbędzie się 17 stycznia 2002 roku. (*tz*)

WYSTĄPIENIE PROGRAMOWE MINISTRA NAUKI

przedstawione na posiedzeniu KBN, 20 grudnia 2001 r.

(*Konspekt*)

• ZWIĘKSZENIE FINANSOWANIA BADAŃ NAUKOWYCH I PRAC ROZWOJOWYCH:

- ze środków pozabudżetowych, krajowych (zwłaszcza ze strony przedsiębiorców) i zagranicznych (zwłaszcza przez udział w programach ramowych Unii Europejskiej),
- z budżetu państwa – przez spełnianie oczekiwań społecznych, stytutów bez ścian”).

o REFORMY INSTYTUCJONALNE W NAUCE - W CELU LEPSZEGO WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW

- nowa ocena i restrukturyzacja niektórych JBR, zwłaszcza przemysłowych,
- nadanie statusu PIB wybranym JBR,
- nowa ocena i restrukturyzacja niektórych placówek PAN.

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

• FINANSOWANIE BADAŃ - PRIORYTETY, KONKURENCJA, SELEKCJA, KONCENTRACJA ŚRODKÓW

- określenie priorytetowych kierunków i tematów badawczych w trzech obszarach: "bio", "info" i "techno"; priorytet dodatkowy - badania specyficzne, na rzecz szczególnie ważnych potrzeb kraju,
- zwiększenie nacisku na jakość badań, zwłaszcza na wyniki oceny ex post wykonanych projektów i wyników działalności statutowej jednostek,
- zaostrzenie konkurencji o środki budżetowe - wzmocnienie konkurencyjności w strumieniach finansowania (ocena parametryczna jednostek, audyty w jednostkach, obniżenie "stopnia sukcesu" w konkursach grantów, ostrzejsza selekcja finansowanych zadań, w tym SPUB -U, SPUB-M, SPUB-I),
- zapewnienie ciągłości finansowania działalności statutowej najsilniejszym i najefektywniejszym jednostkom naukowym,
- wstrzymanie finansowania jednostek i zespołów słabych merytorycznie, nie rokujących szans rozwoju (ważniejsze kryteria: wyczerpujące się pola badawcze, rosnąca luka pokoleniowa, brak zapotrzebowania na wyniki prac),
- koncentracja środków w wyselekcjonowanych (najefektywniejszych) jednostkach i zespołach naukowych szkół wyższych, silniejszy nadzór nad właściwym wykorzystaniem przez szkoły wyższe i JBR środków przeznaczonych na naukę,
- koncentracja środków na projektach badawczych i celowych, zwłaszcza zamawianych, o znaczących wymiarach rzeczowych i finansowych, odpowiadających priorytetowym celom i kierunkom badań,
- wykorzystanie możliwości ogłaszania konkursów projektów badawczych zamawianych z warunkami uczestnictwa dotyczącymi w szczególności współpracę z partnerami krajowymi lub zagranicznymi,
- koncentracja środków na projektach celowych i celowych zamawianych - w tych obszarach badań (zwłaszcza technicznych), których znacząca część powinna obejmować prace rozwojowe i wdrożenia,
- objęcie szczególnym wsparciem projekty zgłaszane i realizowane przez konsorcja jednostek naukowych i przedsiębiorców,
- finansowanie interdyscyplinarnych projektów zorientowanych na osiągnięcie określonych celów praktycznych - przez zespoły interdyscyplinarne, z wyodrębnionych środków;
- zwiększenie nacisku na rozwój badań humanistycznych i społecznych w szkołach wyższych.

• FINANSOWANIE BADAŃ - PODZIAŁ ŚRODKÓW BUDŻETU NAUKI POMIĘDZY STRUMIENIE FINANSOWANIA I POMIĘDZY ZESPOŁY KOMITETU

- podporządkowanie "podziału pierwotnego" priorytetom tematycznym (obszarowym),
- problemy do rozważenia: podział pierwotny środków pomiędzy "piony" nauki oraz na finansowanie jednostek wspólnych - międzyuczelnianych, międzywydziałowych, międzyinstytutowych, międzynarodowych, a także jednostek wirtualnych ("instytutów bez ścian").

• PRZEKAZYWANIE ŚRODKÓW NA ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE PRZEZ WYBRANE PODMIOTY:

- konkursów projektów badawczych,
- konkursów projektów celowych,
- zadań z zakresu działalności wspomagającej badania,

• WSPÓŁPRACA Z GOSPODARKĄ (INNOWACYJNA FUNKCJA NAUKI)

- badania na rzecz gospodarki, projekty celowe, programy wieloletnie,
  - promocja nauki i jej wyników w środowisku przedsiębiorców,
  - instrumenty prawne - ekonomiczne i finansowe obniżające koszty i ryzyko przedsięwzięć innowacyjnych opartych na wynikach badań
  - wybrane konkretne propozycje:
  - powołanie wyspecjalizowanego Funduszu (np. w Banku Gospodarstwa Krajowego, BGK) zarządzającego inwestycjami w przedsięwzięcia obejmujące B+R,
  - zaktywizowanie/modyfikacja istniejącego instrumentu gwarancji kredytowych na przedsięwzięcia/inwestycje obejmujące B+R,
  - ułatwienia w tworzeniu i działaniu konsorcjów złożonych z jednostek naukowych i przedsiębiorstw, utworzonych dla realizacji wspólnych przedsięwzięć innowacyjnych,
  - ułatwienia w tworzeniu i działaniu parków technologicznych (promocja startu małych i średnich przedsiębiorstw innowacyjnych),
  - ułatwienia w tworzeniu i działaniu instytucji „pomostowych”, pośredniczących w kontaktach pomiędzy sferą nauki i gospodarki,
  - rozwój systemu projektów celowych ściślej powiązanych z potrzebami rynku i przedsiębiorstw podnoszących swoją konkurencyjność.
- Zmiany w systemie podatków od osób prawnych:
- wprowadzenie odpisu od podstawy opodatkowania w wysokości 150% kosztów poniesionych na prace B+R (dotychczas można odpisać 100%),
  - skrócenie okresu amortyzacji aparatury naukowej,
  - czasowe (np. na okres 10 lat) zwolnienie od podatku dochodów spółek, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielni, których celem jest działalność B+R (w zakresie tej działalności),
  - przywrócenie ulg inwestycyjnych - dotyczących inwestycji, których celem jest wykorzystanie wyników prac B+R.

• WSPÓŁPRACA Z EDUKACJĄ (EDUKACYJNA FUNKCJA NAUKI)

- rozwój badań w szkołach wyższych,
- wprowadzanie nowych kierunków studiów (opracowanie programów, przygotowanie zaplecza badawczego),
- rozwijanie specjalizacji naukowej uczelni,
- preferencje dla projektów wykonywanych wspólnie przez szkoły wyższe i przedsiębiorców.

• LEGISLACJA

- skompletowanie aktów wykonawczych do ustawy o KBN i JBR, w tym opublikowanie rozporządzenia w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych ustalanych w budżecie państwa na naukę,
- założenia legislacyjne ewolucji „systemu KBN” w okresie IV kadencji Komitetu,
- legislacja „proinnowacyjna”,
- regulacje dotyczące GMO (genetycznie modyfikowanych organizmów), akty wykonawcze do ustawy (poprawiające jej błędy), nowelizacja tej ustawy,
- nowelizacja ustawy o ochronie zwierząt, akty wykonawcze do tej ustawy,
- sprawy innych aktów prawnych wiążących się z prowadzeniem badań, w tym dotyczących praw własności intelektualnej,

rozwoju społeczeństwa informacyjnego, ułatwień w podejmowaniu przedsięwzięć innowacyjnych przez przedsiębiorców, itd.

• **KSZTAŁCENIE KADR NAUKOWYCH – PROBLEM LUKI POKOLENIOWEJ**

- granty promotorskie,
- międzynarodowe sieci studiów doktoranckich,
- promocja młodych kierowników grantów,
- granty dla wyróżniających się uczonych powracających z zagranicy.

• **WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA**

- programy ramowe Unii Europejskiej: zwiększenie uczestnictwa w 5.PR, negocjacje warunków przystąpienia do 6.PR,
- współpraca bilateralna – nowe instrumenty, system „bilateralnych” konkursów projektów badawczych, pilotowe konkursy projektów polsko-niemieckich,
- międzynarodowe sieci naukowe,
- międzynarodowe sieci centrów doskonałości,
- międzynarodowe sieci studiów doktoranckich.

• **ROZBUDOWA INFRASTRUKTUR NAUKI**

- inwestycje budowlane i aparaturowe, laboratoria środowiskowe i międzynarodowe,
- zasoby i udostępnianie informacji naukowej i naukowo-technicznej,
- infrastruktura informacyjna i informatyczna nauki,
- informatyzacja nauki.

• **ETYKA W NAUCE**

- redukcja i unikanie konfliktu interesów przy ocenach i recenzjach naukowych, zwłaszcza w systemie „peer review”, w tym w systemie finansowania badań,
- wymogi etyczne przy współpracy ludzi nauki z przedsiębiorstwami, przy promocji produktów, w tym farmaceutycznych,
- etyka prowadzenia badań, problemy plagiatów, rzetelności prowadzenia eksperymentów, zbierania danych, przygotowywania wniosków i hipotez.

• **PROMOCJA NAUKI, JEJ ROLI SPOŁECZNEJ, GOSPODARZEJ I CYWILIZACYJNEJ – DLA ROZWOJU KRAJU**

- przekonanie klasy politycznej do nauki, jej funkcji i znaczenia,
- osiągnięcie społecznego rozumienia nauki oraz poparcia dla jej funkcji społecznych i gospodarczych,
- wzmocnienie wiary środowisk naukowych, że możliwe jest osiągnięcie sukcesów badawczych i praktycznych – w istniejących warunkach,
- znaczące rozwinięcie współpracy ze środkami masowego przekazu z naciskiem na promocję najnowszych i najciekawszych w odbiorze społecznym badań – aktywne poszukiwanie i zbieranie informacji, przygotowywanie jej w formie odpowiedniej dla mediów, promowanie wyróżniających się ludzi nauki oraz zespołów i ośrodków naukowych, organizowanie regularnych, comiesięcznych konferencji prasowych (z każdorazową prezentacją wybranego projektu, osoby lub instytucji).

Minister Nauki

Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych

prof. dr hab. inż. Michał Kleiber

Propozycje rozwiązań ekonomiczno-finansowych wspierających powiązania nauki z gospodarką
(przygotowane przez Departament Ekonomiczny KBN)

Efektywność systemu innowacji uznaje się dziś za kluczową determinantę konkurencyjności krajów i regionów. Pobudzenie innowacji stało się politycznym priorytetem dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, a o wadze tego zagadnienia świadczy *Zielona Księga Innowacji* (1995) oraz Plan Działania Innowacyjnego (*Innovation Action Plan*, 1996) Komisji Europejskiej. W ostatnich kilku latach za pośrednictwem Unii Europejskiej kraje członkowskie wprowadziły wiele instrumentów i programów innowacyjnych. Ich głównymi celami było: pobudzenie kultury innowacji, ustalenie prawnych i finansowych ram sprzyjających innowacjom oraz zbliżenie badań naukowych do działalności innowacyjnej prowadzonej w przedsiębiorstwach przemysłowych i usługowych.

Jak stwierdza raport UE *Innovation policy in six applicant countries: the challenges* (Dyrekcja Przedsiębiorstw Komisji Europejskiej, 2001), w pierwszej dekadzie XXI wieku wzrost gospodarczy w krajach przedakcesyjnych Europy Środkowo-Wschodniej nie będzie mógł być podtrzymywany tymi samymi środkami, co w latach 1990-tych. Zarówno długofalowe scenariusze makroekonomiczne, jak i trendy produktywności pracy wskazują, że spójność powiększonej Unii Europejskiej będzie zależeć od umiejętności gospodarek nowych państw członkowskich utrzymania wysokiej stopy wzrostu gospodarczego. Jak dotąd dominującym typem polityki w krajach omawianego regionu była polityka transformacji, obejmująca prywatyzację, liberalizację cen i handlu zagranicznego, reformy prawa i systemu bankowego, restrukturyzację przedsiębiorstw. Polityka ta była kluczowa dla zbudowania gospodarki rynkowej i na wiele lat zapewniła Polsce wzrost gospodarczy. Jednak przeprowadzone reformy nie są wystarczające i obecnie podniesienie spadającej w ostatnich latach stopy wzrostu zależy przede wszystkim od wprowadzenia mechanizmów polityki innowacyjnej.

Niekwestionowanym celem jest obecnie przyspieszenie rozwoju polskiej gospodarki w oparciu o nowe technologie i lepsze wykorzystanie potencjału innowacyjnego polskiej nauki. Osiągnięcie tego celu wymaga opracowania i realizacji programu polityki innowacyjnej obejmującego niemal wszystkie sektory aktywności państwa i gospodarki: jednostki naukowe (szkoły wyższe, jbr, PAN), przedsiębiorstwa oraz instytucje rządowe i pozarządowe związane ze sferą nauki. Przedstawione poniżej propozycje rozwiązań ekonomiczno-finansowych stanowić mogą tylko dopełnienie takiego programu w obszarze polityki sektorowej.

Rozwiązania systemowe

1. Powołanie Funduszu zarządzającego kredytami przeznaczonymi na wsparcie badań naukowych i rozwojowych prowadzonych przez przedsiębiorstwa wspólnie z jednostkami naukowymi, np. w Banku Gospodarstwa Krajowego. W obecnej sytuacji, banki nie mają wyspecjalizowanych kadr mogących oceniać ryzyko finansowania inwestycji w sferze nauki. Inwestycje takie niosą ze sobą duże ryzyko, a jednocześnie różnią się w istotny sposób od typowych inwestycji finansowanych przez banki. Powołanie Funduszu udzielającego powyższych kredytów pozwoliłoby również na ściślejszą kontrolę nad projektem na etapie jego finansowania. Powołanie takiego funduszu w ramach Banku Gospodarstwa Krajowego ograniczyłoby w istotny sposób koszty tworzenia tej struktury. Można rozważyć dwa warianty zasad obowiązujących przy udzielaniu kredytów:

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

- kredyty miałyby oprocentowanie komercyjne; w tym przypadku główną zaletą takiego rozwiązania byłoby uproszczenie procedur i łatwiejszy dostęp do kredytów,
- udzielane kredyty miałyby oprocentowanie niższe od komercyjnego; rozwiązanie takie byłoby droższe, ale efektywniejsze z punktu widzenia celu działania Funduszu.

Kapitał założycielski Funduszu pochodziłby z budżetu państwa, w przypadku ww. drugiego rozwiązania konieczne byłoby coroczne dofinansowanie Funduszu, ewentualnie wprowadzenie obowiązku wpłat od beneficjentów Funduszu w zakresie części ich dochodów ze sprzedaży praw autorskich i praw pokrewnych, osiągniętych w wyniku działalności kredytowanej przez Fundusz. Powinno się natomiast unikać zezwolenia na samodzielną działalność Funduszu na rynkach finansowych, z uwagi na dotychczasowe nienajlepsze doświadczenia z innymi funduszami.

2. Gwarancje kredytowe udzielane przez państwo w związku z inwestycjami w sektorze B+R. Możliwość udzielania takich gwarancji istnieje już zgodnie z ustawą o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. Nr 79 poz. 484 z 1997 roku). Art. 7 ust. 1 tej ustawy precyzuje, że „poręczenia lub gwarancje mogą być udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających [...] wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych będących wynikiem badań naukowych lub prac badawczo-rozwojowych.” Mimo istnienia odpowiednich ram prawnych rozwiązanie to nie było dotychczas stosowane.

3. Inicjowanie tworzenia konsorcjów skupiających przedstawicieli jednostek naukowych, przedsiębiorstw oraz przedstawicieli samorządu, które mogłyby efektywniej gospodarować środkami finansowymi pochodzącymi z różnych źródeł, a także ubiegać się o dofinansowanie z funduszy pomocowych Unii Europejskiej. Obecnie w wyniku braku koordynacji pomiędzy różnymi ośrodkami naukowymi, jednostkami wdrażającymi i instytucjami publicznymi niewielkie środki przeznaczane na naukę ulegają rozproszeniu. Koszt tworzenia tego typu konsorcjów byłby stosunkowo niewielki (podmioty wchodzące w jego skład mogłyby delegować do jego obsługi własnych pracowników) zaś efektywność w staraniach o środki finansowe z różnych źródeł oraz ich wykorzystanie w poszczególnych projektach znacznie wyższa. Powstanie takich konsorcjów jest właściwie konieczne w staraniach o uzyskanie środków z funduszy strukturalnych UE.

4. Wspieranie tworzenia parków technologicznych, ułatwiających start małym i średnim przedsiębiorstwom wykorzystującym wyniki prac badawczo-rozwojowych. Tworzenie parków zapewni zwiększenie efektywności wykorzystania wyników prac badawczych i rozwojowych na potrzeby praktyki gospodarczej i społecznej. Do powstania parku niezbędne jest wsparcie w postaci subwencji ze środków publicznych, które z reguły musi trwać przez kilka lat, aż do czasu osiedlenia się w parku odpowiedniej liczby firm innowacyjnych i obsługowych. Wsparcie winno być kierowane głównie na tworzenie odpowiedniej infrastruktury, w tym inwestycji budowlanych, wyposażenia w sprzęt informatyczny i nowoczesne środki łączności. Założycielami parków powinny być samorządy lokalne oraz jednostki naukowe (w szczególności szkoły wyższe).

5. Tworzenie oraz wsparcie istniejących instytucji pomostowych, ułatwiających kontakt pomiędzy jednostkami ze sfery nauki a przemysłem, np. w postaci regionalnych centrów innowacji i transferu technologii. Zadaniem tego rodzaju instytucji byłyby pomoc dla

przedsiębiorstw w realizacji innowacyjnych projektów technologicznych oraz w transferze do przemysłu nowoczesnych technologii. Zadania te mogłyby być realizowane poprzez szkolenia, doradztwo i pomoc techniczną. W przypadku tworzenia tego typu instytucji konieczne byłoby wsparcie finansowe na utworzenie i funkcjonowanie centrów, a także na szkolenia specjalistyczne dla personelu.

6. W zakresie działalności KBN jeszcze ściślejsze związanie systemu projektów celowych z potrzebami rynku (m.in. monitorowanie implementacji wyników projektów w działalności komercyjnej), możliwość wprowadzenia preferencji regionalnych (np. obszary dotknięte strukturalnym bezrobociem), gałęziowych (np. dla firm z dziedziny *high-tech*) lub dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Instrumenty finansowe

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych

1. W zakresie kosztów uzyskania przychodów, w art. 15 proponuje się wprowadzić zapis, że koszty poniesione na prace badawczo-rozwojowe odpisuje się w wysokości **150%** tych kosztów.

2. W art. 16 ust. 1 pkt 48, którego treść nie zezwala na zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów odpisów z tytułu zużycia środków trwałych (...) od tej części ich wartości, która odpowiada poniesionym wydatkom (...) zwróconym podatnikowi w jakiegokolwiek formie, należy dodać zapis, że przepis nie dotyczy odpisów związanych z pracami badawczo-rozwojowymi.

3. Przyspieszenie amortyzacji dla aparatury naukowo-badawczej, w art. 16i ust. 2 pkt 3 współczynnik 2,0 zamienić na współczynnik 3,0.

4. Czasowe, np. na okres 10 lat, zwolnienie od podatku dochodów spółek, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielni, których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna (skreślenie w art. 17 ust. 1 pkt 4 słów "z zastrzeżeniem ust. 1c pkt 1"). W przypadku spółek, o których mowa w art. 74 ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych, zwolnienie powinno pozostać bezterminowe.

5. Zmniejszenie wysokości podatku z tytułu uzyskanych przychodów z praw autorskich lub praw pokrewnych, w tym również ze sprzedaży tych praw, za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia naukowego, za know-how z 20% do 10% (art. 21 ust. 1 pkt 1).

6. Przywrócenie ulg inwestycyjnych w zakresie prac badawczo-rozwojowych (zakup i montaż aparatury naukowo-badawczej, zakup, budowa lub rozbudowa budynków, zakup praw majątkowych uznawanych za wartości niematerialne i prawne).

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych

Kwota odliczeń darowizn na cele naukowe i naukowo-techniczne powinna wzrosnąć z 15% do 20%.

Należy dodać, że większość ww. rozwiązań podatkowych była lub jest stosowana w krajach Unii Europejskiej i OECD. Dotychczasowa ocena efektywności tych rozwiązań nie jest jednoznaczna. Generalnie efektywność jest wyższa w przypadkach, gdy dany kraj realizuje kompleksową politykę w dziedzinie innowacyjności i instrumenty podatkowe są tylko jednym z jej elementów.

Skumulowana wartość pomocy wynikająca z przedstawionych rozwiązań systemowych oraz podatkowych nie może przekroczyć limitów wynikających z ustawy o pomocy publicznej.

Warszawa, 20 grudnia 2001 roku

2002 – ROK HUGONA STEINHAUSA

ZAPROSZENIE

Wrocław, dnia 4 stycznia 2002

Pani dr Maria Kisza
Redaktor naczelny PRYZMATU

Szanowny Pani Redaktor,

Pragnę poinformować, że rok 2002 będzie obchodzony jako rok Hugona Steinhausa w celu uczczenia wkładu tego wielkiego uczonego w rozwój polskiej i światowej nauki. Profesor Hugo Steinhaus ur. 14 stycznia 1887 r. w Jaśle, zm. 25 lutego 1972 r. we Wrocławiu, światowej sławy matematyk, był wychowawcą kilku pokoleń badaczy. Umiejętnie łączył matematykę ze sztuką jej różnorodnych zastosowań do wielu odległych dziedzin wiedzy takich jak medycyna, prawo, nauki techniczne, ekonomiczne czy przyrodnicze. Twórca dwóch szkół naukowych: analizy funkcjonalnej we Lwowie i zastosowań matematyki we Wrocławiu. Autor wielu prac naukowych i popularnonaukowych był opiekunem utalentowanej młodzieży zgodnie ze swoją dewizą, że *znakomici uczniowie są chlubą swoich mistrzów*. Jak pisze w pamiętnikach „Wspomnienia i zapiski” opublikowanych przez wydawnictwo Aneks w Londynie w 1992 r.: „Tylko tytuł emerytowany zegarmistrz słoneczny chciałbym widzieć na swoim bilecie”. Ta licząca prawie sześćset stron książka – swoista fotografia intelektualna epoki – jest ważną pozycją pokazującą, że rozumem można się posługiwać skutecznie.

W trzydziestą rocznicę śmierci Profesora Steinhausa, gdy szukamy dróg wiodących do wspólnej Europy, przypomnienie sylwetki prawdziwego człowieka renesansu związanego z ośrodkami uniwersyteckimi Lwowa, Getyngi, Krakowa i Wrocławia jest naszym miłym obowiązkiem. Przypomnijmy więc, że w 2001 r. minęła 90. rocznica uzyskania przez Hugona Steinhausa doktoratu *summa cum laude* w ówczesnej światowej stolicy matematyki, jaką była Getynga. Promotorem był najwybitniejszy matematyk tamtej epoki David Hilbert, a rozprawa nosiła tytuł *Neue Anwendungen des Dirichlet'schen Prinzips*. W roku 1917 habilitował się we Lwowie, ożenił i przeniósł z Krakowa do Lwowa, gdzie pracował jako urzędnik techniczny w Centrali Odbudowy Kraju. Przez pewien czas – od końca I wojny światowej do pokoju ryskiego – pracował w Jaśle jako matematyk przy gazociągu firmy Waterkeyn. Od 1920 r. jako profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie prowadził szczególnie owocną działalność naukową, m.in. ze Stefanem Banachem. Od 13 lipca 1942 do 26 sierpnia 1945 ukrywał się w Berdychowie koło Stróż, gdzie wraz ze szwagrem prowadził tajne nauczanie na dość dużą skalę. W 1945 r. Profesor Steinhaus zamieszkał we Wrocławiu, gdzie organizował i animował naukowe oraz kulturalne życie stolicy Dolnego Śląska. Był pierwszym dziekanem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii wspólnego dla Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej i trzykrotnym prezesem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, a później kierownikiem Działu Zastosowań Przyrodniczych i Gospodarczych Instytutu Matematycznego PAN. Był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności od 1945 r. i Polskiej Akademii Nauk od 1952 r.

W imieniu organizatorów mam ogromny zaszczyt zaprosić Panią Redaktor i wszystkich czytelników PRYZMATU do udziału w uroczystych obchodach roku Hugona Steinhausa 2002.

Z wyrazami szacunku,

Prof. dr hab. Aleksander WERON
Dyrektor Centrum Steinhausa

Imprezy naukowe i popularnonaukowe

1. Inauguracja Roku Steinhausa.

Konferencja prasowa w kawiarni artystycznej „Pod KALAMBUREM”,

14 stycznia 2002, Wrocław, ul. Kuźnicza 29a – godz. 13⁰⁰

2. Sesja naukowa zorganizowana przez Centrum Steinhausa, Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Matematyki Politechniki Wrocławskiej, Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Matematycznego, Wrocławskie Towarzystwo Naukowe,

22 lutego 2002, Wrocław, godz. 16⁰⁰

Audytoryum Hugona Steinhausa IM UW, pl. Grunwaldzki 2/4

Mało kto pamięta dzisiaj, że prof. Steinhaus był również prekursorem rynku energii w Polsce. Ten wielki uczony mający ogromny wkład w rozwój polskiej i światowej nauki był autorem oryginalnej pracy „O zagadnieniu taryfy elektrycznej” (Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego Seria B nr 1 str 1-47, Wrocław 1947 rok). Problematyce taryfowej poświęcone było również dziewięć artykułów, które ukazały się w latach 1939-1949 w Szwajcarii i Polsce. Ponadto w zakładach w Świdnicy wykonany został projekt licznika elektrycznego wg jego taryfy.

W związku z tym jeden z wykładów zaprezentowanym podczas sesji będzie wygłoszony przez dyrektora CHS prof. dra hab. Aleksandra Werona „Steinhaus prekursorem rynku energii elektrycznej w Polsce”. ZAPRASZAMY!

3. Wieczór wspomnień, kawiarnia „Pod KALAMBUREM”

23 lutego 2002, Wrocław, ul. Kuźnicza 29a, godz. 17⁰⁰

4. Sesja popularnonaukowa, Gimnazjum i Liceum im. Króla Stanisława Leszczyńskiego w Jaśle

1 marca 2002, Jasło

5. Międzynarodowa Konferencja naukowa zorganizowana przez Centrum Steinhausa „Stochastic Models for Highly Volatile Phenomena”,

24-27 maja 2002, Wrocław

6. Uruchomienie oddziału Centrum Steinhausa na Politechnice Rzeszowskiej,

czerwiec, Rzeszów

7. Odczyty dla licealistów i nauczycieli matematyki o tematyce zaczerpniętej z książek Hugona Steinhausa „Kalejdoskop matematyczny”, „100 zadań” i „Między duchem a materią pośredniczy matematyka”, w ramach działalności popularyzatorskiej OWr PTM i Fundacji Stypendialnej Matematyków Wrocławskich, a także przy pomocy Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki.

Festiwal Nauki – wrzesień 2002, Wrocław

8. Wieczory wspomnień w kawiarni „Pod KALAMBUREM” poświęcone lwowskiej i wrocławskiej karcie życia i twórczości Hugona Steinhausa (odkrycie Banacha, Księga Szkocka, książka „Czym jest, a czym nie jest matematyka?”, „Pół wieku czasopisma Appl.Math.” założonego przez H.Steinhausa w 1954 r.

9. Drugi otwarty konkurs na najcelniejszą i najzabawniejszą „hugonotkę” pod egidą Centrum Steinhausa, Ossolineum, Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego i Wiadomości Matematycznych.

10. Ogólnopolski konkurs zagadek i łamigłówek matematycznych typu steinhausowskiego

Festiwal Nauki – wrzesień 2002, Wrocław

KOMITET HONOROWY

Prof. Andrzej BIAŁAS, czł. rzec. PAN, Prezes PAU
 Prof. Romuald GELLES, Rektor UW
 Stanisław HUSKOWSKI, Prezydent Wrocławia
 Prof. Michał KLEIBER, czł. koresp. PAN, Minister Nauki
 Bogusław LITWINIEC, Senator RP
 Barbara LABUDA, Minister w Kancelarii Prezydenta RP
 Prof. Edmund MAŁACHOWICZ, czł. koresp. PAN, Prezes Oddz. Wrocław. PAN
 Prof. Andrzej MULAŁAK, Rektor PWr
 Ryszard NAWRAT, Wojewoda Dolnośląski
 Prof. Geisine SCHWAN, Prezydent Uniwersytetu Europejskiego VIADRINA

KOMITET NAUKOWY

Prof. Jan BUJKO, dyrektor IASE
 Prof. Jarosław BARTOSZEWICZ, IM UW
 Prof. Andrzej CEGIELSKI, IM UZ
 Prof. Antoni DAWIDOWICZ, IM UJ
 Prof. Roman DUDA, IM UW

Prof. Piotr GARBACZEWSKI, IF UZ
 Prof. Ryszard GRZAŚLEWICZ, Dziekan WPPT PWr
 Prof. Waław KASPRZAK, IMMT PWr
 Prof. Jan KMITA, IIL PWr
 Prof. Teresa LEDWINA, IM PAN
 Prof. Bolesław KOPOCIŃSKI, IM UW
 Prof. Mieczysław KRÓL, ZMIE PRZ
 Prof. Józef ŁUKASZEWICZ, IM UW
 Prof. Jacek MALKO, IE PWr
 Prof. Walenty OSTASIEWICZ, KS AE
 Prof. Marian PIEKARSKI, prezes WTN
 Prof. Tomasz ROLSKI, dyrektor IM UW
 Prof. Czesław RYLL-NARDZEWSKI, czł. rzec. PAN, IM PWr
 Prof. Krzysztof SZAJOWSKI, dyrektor IM PWr
 Prof. Ryszard SZWARC, dziekan WMI UW
 Prof. Łukasz STETTNER, IM PAN
 Prof. Jerzy ŚWIĄTEK, prorektor PWr
 Prof. Bolesław SZAFIRSKI, prezes PTM
 Prof. Stanisław TRYBUŁA, IM PWr
 Prof. Kazimierz URBANIK, czł. rzec. PAN, IM UW
 Prof. Aleksander WERON, dyrektor HSC
 Prof. Wojbor A. WOYCZYŃSKI, CASE Western

Od Redakcji:

WYBORY

Szanowni nasi Czytelnicy mogą się poczuć nieco przytłoczeni tekstami, które oddajemy do ich rąk. Mimo karnawałowego sezonu odczuwamy bowiem atmosferę pełną powagi. Zapewne wynika to z faktu, że mamy nowy rok, (prawie) nowe tysiąclecie, nowy rząd i nadchodzące wybory do władz uczelni. Nowy przewodniczący KBN prof. M. Kleiber przedstawił swój program, który zamierza realizować jako minister nauki. Profesor Ryszard Grząślewicz, przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej, ogłosił z kolei terminarz naszej lokalnej akcji wyborczej. Wybierać będziemy przede wszystkim elektorów, by ostatecznie wybrać rektora, prorektorów, dziekanów...

Bogatsi o doświadczenia z kampanii parlamentarnej możemy z góry zastanowić się nad tym, których kandydatów na elektorów poprzemy. (Niestety dla niektórych grup pracowniczych wielostopniowe wybory nie dają dużej szansy na świadomy wybór kandydata. Tym bardziej jednak warto rozważyć dobrać swoich nielicznych delegatów. Niech nie będzie to ktoś, kto obieca nam, że dzięki zablokowaniu bramy gospodarczej nie będziemy musieli zwracać pieniędzy wziętych z Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej.)

Warto sprawdzić, co nasz kandydat wie o rzeczywistych ograniczeniach i możliwościach działania na poszczególnych stanowiskach i czy będzie naprawdę wywiązywał się z podjętych zadań. Pamiętajmy, że Kolegium Elektorskie jest wybierane na całe trzy lata, a w razie pojawienia się vacatu stanowisku powinno się zebrać ponownie.

Zachęcamy też wszystkich do podejmowania merytorycznych dyskusji nad koncepcjami funkcjonowania i rozwoju uczelni. Jako materiał do rozważań można wykorzystać tekst, jaki zamieścili na łamach „Pryzmatu” liczni i szeroko znani pracownicy naukowcy. Polecamy uwadze Państwa zwłaszcza to:

Należy uświadomić wszystkim pracownikom, że od jakości, atrakcyjności i użyteczności na rynku oferowanego przez naszą Uczelnię wykształcenia, zależy jej byt.

Oczywiście, o ile nie wrócimy do systemu centralnego rozdzielnictwa.

POLITECHNIKA WROCLAWSKA

Uczelniana Komisja Wyborcza

UKW

**Terminarz wyborów
w Politechnice Wrocławskiej
w 2002 r.**

(w nawiasach powołano się na odpowiednie paragrafy Statutu)

1.	Narada : - przedstawiciele komisji wyborczych - osób odpowiedzialnych za wybory w okręgu.	15.01.2002 r. 16.01.2002 r.
2.	Wydziałowe zebrania konsultacyjne profesorów, docentów i doktorów habilitowanych (§ 45 ust.2).	14.01-25.01.2002r.
3.	Rozmowy przewodniczącego UKW z kandydatami.	26.01. - 2.02.2002r.
4.	Zebrania wyborcze pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w okręgach wyborczych w celu wyboru delegatów na uczelniane zebranie wyborcze (§ 44 ust.6).	28.01. - 15.02.2002r.
5.	Wydziałowe zebrania nauczycieli akademickich w celu wyboru członków Uczelnianego Kolegium Elektorów spośród : - profesorów i doktorów habilitowanych - pozostałych nauczycieli akademickich.	18.02. - 1.03.2002r.
6.	Uczelniane zebranie nauczycieli akademickich jednostek międzywydziałowych (Studium Nauki Języków Obcych i Studium Wychowania Fizycznego i Sportu) w celu wyboru członków Uczelnianego Kolegium Elektorów.	18.02. - 1.03.2002r.
7.	Wydziałowe zebrania studentów w celu wyboru ich przedstawicieli w Uczelnianym Kolegium Elektorów, Senacie i radach wydziałów (§ 43 ust. 1).	18.02. - 1.03.2002r.
8.	Ogólnouczelniane zebranie delegatów pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w celu wyboru ich przedstawicieli w Uczelnianym Kolegium Elektorów i Senacie.	25.02 –1.03.2002r.
9.	Posiedzenia Uczelnianego Kolegium Elektorów w celu wyboru Rektora.	7.03., 14.03.2002r.
10.	Zebranie przedstawicieli studentów w Uczelnianym Kolegium Elektorów w sprawie wyboru prorektora, któremu zakres obowiązków przypisuje sprawy studenckie (§ 46 ust. 2).	18.03. - 22.03.2002r.
11.	Posiedzenie Uczelnianego Kolegium Elektorów w celu wyboru prorektorów (§ 46).	26.03.2002r.
12.	Wydziałowe zebrania pozostałych nauczycieli akademickich w celu wyboru ich przedstawicieli w radach wydziałów (§ 44 ust. 4).	25.02. – 15.03.2002r.
13.	Wydziałowe zebrania pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w celu wyboru ich przedstawicieli w radach wydziałów (§ 44 ust. 8).	25.02 - 15.03.2002r.
14.	Posiedzenia rad wydziałów w celu wyboru dziekanów (§ 47).	5.04. – 11.04.2002r.

15.	Zebrania przedstawicieli studentów w radach wydziałów w sprawie wyboru prodziekanów, którym zakres obowiązków przypisuje sprawy studenckie (§ 48 ust. 3).	12.04. – 17.04.2002r.
16.	Posiedzenia rad wydziałów w celu wyboru prodziekanów (§ 48).	17.04. – 23.04.2002r.
17.	Instytutowe zebrania pozostałych nauczycieli akademickich w celu wyboru ich przedstawicieli w radach naukowych instytutów (§ 44 ust. 5).	4.04. - 12.04.2002r.
18.	Instytutowe zebrania pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w celu wyboru ich przedstawicieli do rad naukowych instytutów (§ 44 ust.7).	4.04. - 12.04.2002r.
19.	Posiedzenia rad naukowych instytutów w celu wyboru dyrektora instytutu (§ 49).	24.04. - 30.04.2002r.
20.	Wydziałowe zebrania profesorów i doktorów habilitowanych w celu wyboru ich przedstawicieli w Senacie (§ 44 ust. 1).	6.05. - 10.05.2002r.
21.	Wydziałowe zebrania pozostałych nauczycieli akademickich w celu wyboru ich przedstawicieli w Senacie (§ 44 ust. 1).	6.05. – 10.05.2002r.
22.	Posiedzenia rad naukowych instytutów w celu wyboru zastępców dyrektora instytutu (§ 50).	6.05. – 15.05.2002r.
23.	Wydziałowe zebrania nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu naukowego ani stopnia doktora habilitowanego w celu wyboru delegatów na wybory pośrednie elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.	6.05. – 10.05.2002r.
24.	Ogólnouczelniane zebranie nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego w celu wyboru elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.	13.05. - 17.05.2002r.
25.	Ogólnouczelniane zebranie delegatów nauczycieli akademickich nie posiadających tytułu naukowego ani stopnia doktora habilitowanego w celu wyboru elektorów do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.	13.05. - 17.05.2002r.
26.	Wybory członków Rady Bibliotecznej.	20.05. - 24.05.2002r.

Wydziałowe i instytutowe komisje wyborcze informują Uczelnianą Komisję Wyborczą na dwa dni przed terminem zebrania wyborczego o jego zwołaniu i w ciągu trzech dni po zebraniu lub posiedzeniu wyborczym albo po terminie zbierania głosów systemem urnowym przekazują dokumenty wyborcze do Sekretariatu Uczelni.

Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej

Prof. dr hab. Ryszard Grzaślewicz

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA
UCZELNIANA KOMISJA WYBORCZA

Wrocław, dnia 11 grudnia 2001r.

Czas i formy prowadzenia kampanii wyborczej przez kandydatów na stanowisko Rektora

Czas prowadzenia kampanii

- dla kandydatów wyłonionych w wyniku konsultacji (§ 45 ust. 2 Statutu): 11 lutego 2002r.
14 marca 2002r.
- dla kandydatów zgłoszonych w trybie (§ 45 ust. 7 pkt 2 Statutu):
7 marca 2002r. -14 marca 2002r.

Formy prowadzenia kampanii

1. Zebrania z pracownikami i studentami Politechniki Wrocławskiej po uzgodnieniu pomieszczeń i czasu z Dyrektorem Administracyjnym Uczelni.
2. Publikowanie zamierzeń i programów w specjalnym wydaniu pisma informacyjnego „Pryzmat” (tel. 22-89, e-mail: przyzmat@pwr.wroc.pl).
3. Publikowanie informacji, ogłoszeń, programów na stronie www.pwr.wroc.pl (Biuro Promocji, tel. 21-84, e-mail: promocja@ac.pwr.wroc.pl).
4. Ogłoszenia i informacje umieszczone w specjalnie wydzielonej gablocie Uczelnianej i ewentualnie gablotach wydziałowych i instytutowych.

Powyższe nie wyklucza prowadzenia kampanii na rzecz kandydatów przez związki zawodowe i stowarzyszenia działające w Uczelni.

Prof. dr hab. Ryszard Grząślewicz
Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej

UCZELNIANA KOMISJA WYBORCZA

Wrocław, dnia 11 grudnia 2001r.

Skład liczbowy Uczelnianego Kolegium Elektorów Łącznie 220 osób

grupa 1:

110 przedstawicieli nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, (50% składu Kolegium)

grupa 2:

47 przedstawicieli pozostałych nauczycieli akademickich, (21,36% składu Kolegium)

grupa 3:

44 przedstawicieli studentów, (20% składu Kolegium)

grupa 4:

19 przedstawicieli pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, wybieranych na uczelnianym zebraniu wyborczym delegatów (wybranych w okręgach wyborczych). (8,64% składu Kolegium)

Prof. dr hab. Ryszard Grząślewicz
Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej

UCZELNIANA KOMISJA WYBORCZA

Wrocław, 2001.12.11

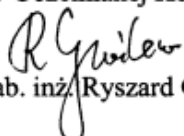
Podział mandatów proporcjonalnie do liczby osób w grupie

Wydział	Liczba mandatów		
	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3
Architektury	8	4	2
Budownictwa Lądowego i Wodnego	9	4	5
Chemiczny	19	4	4
Elektroniki	11	6	9
Elektryczny	9	3	3
Górnicy	4	1	2
Inżynierii Środowiska	5	2	3
Informatyki i Zarządzania	8*)	5**)	6
Mechaniczno- Energetyczny	5	2	2
Mechaniczny	14	5	5
Podstawowych Problemów Techniki	14	5	3
Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki	4	1	-
Studium Nauki Języków Obcych	-	3	-
Studium Nauk Humanistycznych	-	1	-
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	-	1	-
Razem	110	47	44

*) Razem z pracownikami Studium Nauk Humanistycznych

**) Razem z pracownikami Biblioteki Głównej

Przewodniczący Uczelnianej Komisji Wyborczej

 Prof. dr hab. inż. Ryszard Grząślewicz

ELEMENTY STRATEGII ROZWOJU POLITECHNIKI

„Age of complexity” – tak nazwał wiek XXI Stephen W. Hawking, jeden z największych umysłów współczesności. Rozumienie złożoności otoczenia zdecyduje o rozwoju cywilizacyjnym i społecznym. W tym kontekście uniwersytety odgrywać będą pierwszoplanową rolę w skomplikowanej rzeczywistości, jako ośrodki myśli naukowej kształcące ludzi wszechstronnych, rozumiejących zmiany i wytyczające kierunki rozwoju. Kształcenie i badania naukowe jako działania dla przyszłości wymagają wizji społeczeństwa, wycucia kierunku rozwoju a misja uczelni: **kształcić umysły krytyczne w ścisłym związku z badaniami naukowymi i wytyczać kierunki rozwoju nauki i techniki** pozostanie uniwersalna. Uczelnie powinny dostosowywać się do zmieniających się warunków działania, a rozumiejąc „świat złożoności” i mając wizję rozwoju będą mogły wypełniać swą misję i pełnić funkcję ośrodka intelektualnego. Autonomię uczelni powinno się postrzegać jako odpowiedzialność za wypełnienie roli wobec społeczeństwa poprzez zdecydowane odniesienie się w badaniach i nauczaniu do „społeczeństwa opartego na wiedzy”, a w szczególności „gospodarki opartej na wiedzy”.

Politechnika Wrocławska tworzona na gruzach małej niemieckiej uczelni, zachowując ducha i tradycje akademickiego Lwowa ma za sobą ponad pół wieku rozwoju, okresami intensywnego, który dał jej pozycję jednej z trzech najlepszych uczelni technicznych w Kraju. Pomimo wielu ograniczeń zewnętrznych, społecznych i gospodarczych, Politechnika stale stanowi standardy wykształcenia technicznego. Jest to zasługą tysięcy pracowników, kilku generacji uczonych i pracowników obsługi – różniących się poglądami na otoczenie, ale zgodnymi w traktowaniu Politechniki jako wspólnego dobra. Okres ostatnich dziesięciu lat to okres dostosowywania się do zmieniających się warunków zewnętrz-

nych (krajowych i europejskich): bardzo dynamicznego wzrostu liczby studentów, tworzenia nowych kierunków studiów i zmian w organizacji nauczania, adaptowanie się do systemu finansowania badań naukowych i relacji z otoczeniem (centra), porządkowania i wzmacniania struktury wydziałowej. Tendencje te zostały dostrzeżone w opracowaniu „Politechnika Wrocławska: stan obecny, kierunki rozwoju 1996-2005” powstałym z końcem kadencji 1993-96. Zmiany były kontynuowane przez kolejne dwie kadencje: 1996-2002. Wyczuwając kierunki rozwoju Politechnika utrzymuje czołową rolę wśród uczelni technicznych. Obecnie przed Politechniką stają wyzwania wykraczające poza nasz Kraj, chodzi o poczesne miejsce Uczelni na mapie edukacyjnej Europy. Tak jak i w przeszłości, pozycja ta zależeć będzie w dużym stopniu od woli i wysiłku społeczności akademickiej Politechniki. Powyżej cytowane opracowanie kończy się słowami: „*Zależy od tego, czy społeczność ta będzie chciała tylko przetrwać przy możliwie najmniejszym wysiłku, koncentrując energię na sferze działalności prywatnej, czy też dobro Politechniki i jej rozwój będą miały najwyższy priorytet. Tylko ta druga ewentualność może stać się fundamentem szybkiego rozwoju, a jednocześnie na dłuższą metę jest najkorzystniejsza dla wszystkich pracowników Uczelni, dla wszystkich jej studentów*”.

W okresie wyborów władz akademickich i związanych z nimi nadziejami proponujemy społeczności Politechniki elementy strategii rozwoju. Uznając zasadę ciągłości w kształtowaniu Uczelni przedstawiamy sugestie, jak doskonalić jej funkcjonowanie w zmieniających się warunkach zewnętrznych oraz uwarunkowaniach wewnętrznych. Nadrzędną intencją tych propozycji jest potrzeba zjednoczenia społeczności akademickiej wokół problemów, jakie Politechnika napotyka na drodze rozwoju, i stworzenia takiego klimatu na Uczelni, aby słusznie preferowane osobiste kariery służyły wspólnemu dobru – Politechnice.

Narastająca złożoność świata wymaga, aby **kształcenie i badania naukowe na uczelni technicznej** były interdyscyplinarne, wykraczały poza tradycyjne dziedziny inżynierii, spletały nauki ścisłe, przyrodnicze, ekonomiczne i humanistyczne z naukami technicznymi. Wykształcenie uzyskane na Politechnice powinno pomóc absolwentowi w rozumieniu społecznych i cywilizacyjnych zmian, uświadomić związek nauki i technologii z polityką, wyposażać w „wiedzę która się nie starzeje”, przygotować do ustawicznego kształcenia w czasie zawodowej kariery i uformować cechy przedsiębiorczości. Jako uczelnia techniczna z tradycjami Politechnika może i powinna wykorzystywać swe atuty w tworzeniu społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy, zdolność szybkiego reagowania na przemiany społeczne i ekonomiczne.

Wobec czekających nas wyzwań europejskich zawartych w Deklaracji Bolońskiej, **strategia dla Politechniki** powinna kreować jej wyróżnialny wizerunek jako nowoczesnej uczelni akademickiej poprzez:

- **interdyscyplinarność w badaniach i kształceniu (swoboda kreowania wykształcenia);**
- **tworzenie warunków do dynamicznego rozwoju naukowo i edukacyjnego.**

1. Opracowanie i wdrożenie spójnego systemu nowoczesnego kształcenia – interdyscyplinarnego, opartego na swobodzie kreowania wykształcenia.

Celem systemu jest zaspokojenie aspiracji studentów, a więc ich konkurencyjności na rynku pracy w Kraju i poza granicami oraz uznawanie oferowanego przez Uczelnię wykształcenia w Unii Europejskiej, spełnienie oczekiwań Regionu poprzez kształcenie specjalistów zauważalnych przez koncerty międzynarodowe i integrację środowiska akademickiego.

Respektując uprawnienia wydziałów należy dążyć do ujednolicenia niektórych zasad gwarantujących wysoki poziom kształcenia na całej Uczelni, a mianowicie: systemu ocen i punktów, kryteriów kwalifikacji na studia magisterskie i doktoranckie, integracji kształcenia pomiędzy wydziałami prowadzącymi te same kierunki oraz promowania studiów interdyscyplinarnych i makrokierunków. Należy też dokonać redukcji nadmiaru specjalności i krytycznie ocenić programy nauczania sztucznie „rozdęte”. Zasadnym wydaje się kreowanie nowych, odpowiadających współczesnym wyzwaniom kierunków studiów. W tym kontekście cenne byłoby rozwijanie przez Politechnikę krajowych i międzynarodowych inicjatyw edukacyjnych (studia, międzynarodowe katedry) w obszarach interdyscyplinarnych. Może inicjatywa mobilności studentów (na wzór systemów Socrates-Erasmus) między polskimi uczelniami technicznymi i uniwersytetami byłaby formą sprostaną oczekiwaniom w tym zakresie.

Dotychczasowe poczynania Uczelni dają dobry punkt wyjścia do opracowania koncepcji systemu zarządzania kształceniem. Opracowanie systemu winno być poprzedzone dyskusją podsumowującą dotychczasowe poczynania, mającą na celu przekonanie środowiska o potrzebie prowadzenia takich działań. Celowym jest, aby już powoływane na poziomie wydziałów zespoły były odpowiedzialne za określenie standardów jakości kształcenia i ich bieżącą kontrolę. Zasadnicze obszary systemu sterowania jakością kształcenia to: studia inżynierskie, uzupełniające magisterskie, jednolite studia magisterskie, studia doktoranckie, kształcenie ustawiczne – kursy, studia podyplomowe. Ważne jest stworzenie mechanizmów dających możliwość realizacji elastycznych programów nauczania zgodnych z misją wydziałów. Wprowadzenie systemu punktowego jest przydatnym narzędziem w tym zakresie, należałoby przy tym zadbać, aby systemem tym powstrzymać spadek poziomu wiedzy studentów i premiować wiedzę zdobywaną na kursach ważnych, lecz trudnych. Ponadto należy stworzyć warunki pozwalające na kształtowanie elitarnych studiów będących szkołą młodej kadry naukowej. Można rozważyć zajęcia fakultatywne (wykłady, seminaria) dla najlepszych studentów. Politechnika winna zaoferować szeroki program prac badawczych dla studentów (wystąpić do KBN z inicjatywą letnich programów badawczych) i wspierać ich udział w działalności Uczelni (uczenie się poprzez działanie).

Ze szczególną uwagą trzeba potraktować filie i ich rolę w edukacji Regionu. Obowiązkiem Politechniki wobec społeczeństwa jest wspomóc młodzież z naszego makroregionu, zachęcić do solidnych studiów.

Należy uświadomić wszystkim pracownikom, że od jakości, atrakcyjności i użyteczności na rynku oferowanego przez naszą Uczelnię wykształcenia, zależy jej byt. Rozwój studiów doktoranckich należy przyjąć jako priorytet Uczelni, przygotowywać młodą kadrę do prowadzenia dydaktyki, opracować i wdrożyć system podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych, włączyć studentów lat starszych w proces dydaktyczny, promować staże młodej kadry na innych uczelniach krajowych i zagranicznych, a także położyć większy akcent na ocenę pracy dydaktycznej w systemie awansowania i wynagradzania pracowników. Politechnika musi przyjąć aktywną politykę w zakresie współpracy z absolwentami – zarówno pracującymi w Kraju jak i poza granicami. Badanie losów absolwentów na rynku pracy, a nawet pomoc (doradztwo) w tworzeniu własnych przedsiębiorstw „high-tech” powinno stanowić jeden z kierunków działania Biura Promocji Zawodowej (Biura Karier).

Zamierzenia Politechniki w zakresie nowoczesnego kształcenia winny mieć wsparcie administracyjno-prawne na poziomie Uczelni oraz określone zasady finansowania. W szczególności potrzebne są jednoznaczne zasady podziału dotacji budżetowej, w tym dokładnie wyodrębniona rezerwa na cele i inicjatywy ogólnouczelniane, opracowanie i wdrożenie mechanizmów wyzwalających formy kształcenia komercyjnego, w tym kształcenia ustawicznego.

2. Wspieranie i rozwój „sztandarowych” kierunków na Politechnice, interdyscyplinarnych badań naukowych oraz badawczej przedsiębiorczości

Należy otaczać szczególną opieką pracowników i zespoły badawcze uzyskujące najlepsze rezultaty w pracy badawczej. Zadaniem władz Uczelni powinna być koordynacja i stwarzanie warunków do prowadzenia prac interdyscyplinarnych w nowoczesnych kierunkach badawczych, wedle przyjętych priorytetów. Dla wspierania badań interdyscyplinarnych można rozważyć tworzenie „wirtualnych” struktur, takich jak centra oraz fundacje rozwoju kierunku. Wydziały są i pozostaną podstawową jednostką Uczelni. Istnieje jednak potrzeba rozwijania komórek interdyscyplinarnych nastawionych na utrzymywanie powiązań z otoczeniem: doradztwo, zabieganie o fundusze, kształcenie ustawiczne, kontakty z absolwentami. Centra badawcze powinny być nastawione na realizację konkretnych projektów badawczych i praktycznych; poprzez międzywydziałowy i wirtualny charakter znajdują one łatwiejszy kontakt z otoczeniem. Służyć też powinny integracji badań, propagowaniu wiedzy interdyscyplinarnej i uczestniczyć w interdyscyplinarnym kształceniu, nie tylko na poziomie studiów doktoranckich, ale i kształcenia ustawicznego.

Dla podtrzymania rangi Politechniki jako instytucji badawczej niezbędne jest podniesienie aktywności naukowo-badawczej. Obecnie aktywność taką wykazuje około 2/3 pracowników naukowo-dydaktycznych, a drastyczny spadek finansowania badań w ostatnich latach może ten ułamek zmniejszyć. Przez aktywność naukowo-badawczą rozumieć należy opracowywanie: rozwiązań technicznych stosowanych i proponowanych do stosowania w praktyce, patentów i wzorów użytkowych, publikacji w czasopismach naukowych oraz monografiach. Wszelkie przejawy aktywności badawczej powinny być oferowane gospodarce krajowej i zagranicznej, a tematyka charakteryzować się nowoczesnością i spełnieniem priorytetów Regionu, Kraju, Unii Europejskiej.

Ważnym czynnikiem kreowania wyróżniającego się wizerunku badawczego Politechniki jest pozyskiwanie do współpracy dobrej kadry naukowej poprzez jasno sformułowane zasady zatrudniania w drodze konkursów oraz awansowania. Uznając, że najważniejszym zasobem Politechniki jest jej kadra pracownicza, w zarządzaniu Uczelnią winien być wpisany czytelny system motywacyjny. Jako obowiązującą praktykę winno się przyjąć zasadę priorytetu kierunków przy otwieraniu konkursów na kierunkach nowych (interdyscyplinarnych i nowoczesnych) oraz w specjalnościach służących najspełnieniu potrzeb kadrowych w kształceniu studentów, prowadzeniu prac doktorskich i spełnianiu uprawnień akademickich. W żywotnym interesie Politechniki leży dalsze rozwijanie studiów doktoranckich, zarówno w sensie ilościowym jak i pod względem oferty kierunków badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków interdyscyplinarnych oraz kształcenia w renomowanych ośrodkach zagranicznych. Politechnika powinna włączyć się do międzynarodowych sieci studiów doktoranckich w ramach programów Unii Europejskiej. Jest ważne, aby rozwijać na Politechnice instytucję „visiting professor” i dostrzegać we współpracy zagranicznej korzyści dla poziomu kształcenia i kadry naukowej.

Finansowanie badań naukowych i związanego z tymi badaniami kształcenia na poziomie studiów doktoranckich wymaga przedsiębiorczości. Obecnie około 70% pieniędzy na cele badawcze pochodzi z KBN. Sytuacja ekonomiczna Kraju nie skłania do optymizmu w tym względzie, a dodatkowo tendencje europejskie i światowe wskazują, że pozyskiwanie pozabudżetowych środków na badania staje się niezbędne. Zróżnicowanie źródeł finansowania jest gwarantem autonomii Uczelni. Własność intelektualna stała się równie ważna jak własność materialna. Profesorowie oprócz funkcji naukowych pełnią rolę menadżerów („zbieraczy pieniędzy”). Dla

pozyskiwania finansów, należy stworzyć na Uczelni system i kulturę przedsiębiorczości; nie wystarczą doraźne starania o finansowanie. Proponuje się stosować kryterium aktywności w pozyskiwaniu grantów, czy też ogólnie zewnętrznego finansowania w rozstrzygnięciach konkursowych na stanowiska na Uczelni, statutowe uregulowanie tzw. konfliktu interesów poprzez umowy oraz system wspierania inicjatyw pracowników i studentów („inwestycje dla zysku”). Należałoby rozważyć sposoby pomocy pracownikom i absolwentom w tworzeniu przedsiębiorstw „high-tech”.

W odniesieniu do finansowania badań naukowych ze środków budżetowych, środowisko akademickie Politechniki doskonale rozumie finansowe kłopoty całego szkolnictwa wyższego i nauki polskiej; prawdziwym zmartwieniem tego środowiska jest niewłaściwy i często niesprawiedliwy (nieproporcjonalny do wysiłku badawczego) rozdział pieniędzy. Budżet powinien być konstruowany według celów, a nie chwilowych potrzeb; poczynając od wydziałów i centralnych priorytetów rozwoju kierunków interdyscyplinarnych. Środki na działalność statutową winny być w całości przeznaczone na finansowanie badań naukowych na wydziałach, a tematy badawcze winny pozostawać w ścisłym związku z priorytetami uczelnianymi, krajowymi, europejskimi. Pieniądze na badania własne powinny być w całości przeznaczane na finansowanie badań uznanych za priorytetowe dla Uczelni, w tym na centra badawcze dla inkubacji grantów zewnętrznych, rozwijania kierunków interdyscyplinarnych, stypendia doktorskie i habilitacyjne oraz wspomaganie studenckich prac badawczych. Z pieniędzy tych należy wspierać laboratoria naukowo-badawcze prowadzące prace o międzynarodowym standardzie lub o szczególnym znaczeniu dla Kraju. Laboratoria te winny mieć status laboratoriów afiliowanych przy centrach i posiadać prawo kształcenia specjalistycznego. Ze środków na badania naukowe można finansować etaty pracowników laboratoriów badawczych oraz administrujących projekty badawcze. Zdecydowanego wzmocnienia i udoskonalenia wymaga szeroko rozumiana obsługa projektów badawczych, w szczególności grantów zagranicznych i naukowej współpracy z zagranicą.

Problem finansowania Biblioteki wymaga szerokiej dyskusji w środowisku Politechniki w kontekście sieci bibliotek, pomieszczeń, zbiorów i baz danych. Biblioteka nasza spełnia wiele funkcji środowiskowych, a nawet ogólnokrajowych, jest powierzona naszej opiece i finansowaniu bez należytego wsparcia z zewnątrz. Stąd konieczne jest postawienie problemu Biblioteki także na forum dolnośląskiego środowiska akademickiego z założeniem współpracy (a nie konkurencji) z Uniwersytetem i pozostałymi uczelniami Regionu.

3. Organizacyjne i materialne uwarunkowania rozwoju Uczelni

Po dokonanej w 2001 roku nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym nie należy się spodziewać, aby w najbliższym czasie doszło do zasadniczych zmian w prawie regulującym życie akademickie. Po 11 latach obowiązywania Statutu Politechniki można i trzeba sformułować nowy, który ujmowałby zasadnicze, oczekiwane przez społeczność Uczelni zmiany w zakresie: struktury jednostek Uczelni i ich kompetencji, organizacji i zarządzania Uczelnią, roli i zadań administracji i jednostek technicznych. Problemowi temu powinna być poświęcona ogólnouczelniana dyskusja, przy aktywnym udziale komisji senackich. Oto sugestie możliwych rozwiązań.

Dla uproszczenia struktury Uczelni oraz unikania wielokrotnego powtarzania tych samych czynności, należy dążyć do wprowadzenia struktury dwustopniowej: wydział – instytut/katedra. Drugorzędną sprawą jest, czy jednostka będzie się nazywała instytutem czy katedrą (z uwagi na tradycje naszej Uczelni warto zachować nazwę instytut), ważniejsze są kompetencje jednostki i jej kierownika. Winna to być jednostka pod względem naukowym i dydaktycznym dość jednorodna, kierowana przez prawdziwego lidera. Dyrektor, kierownik może być wybierany, a funkcja ta nie powinna

podlegać kadencyjności. Jednostka, z uwagi na potencjał, może podejmować większe projekty badawcze i dydaktyczne, tworzyć afiliowane laboratoria. W proponowanej strukturze jednostka taka może mieć swoją radę złożoną z pracowników samodzielnych i przedstawicieli innych grup pracowniczych. Wydziały mogą przejąć wszelkie sprawy akademickie, a rady jednostek wydziału działać jak komisje rad wydziału do spraw przewodów doktorskich. Instytuty/katedry powinny mieć przyznawany przez dziekana (radę wydziału) budżet; kierownicy tych jednostek powinni mieć instrumenty finansowe dla kierowania zespołem, gospodarować budżetem i być z niego rozliczani.

Dla uzupełnienia proponowanej struktury Uczelni należy dostrzec potrzebę istnienia i określić rolę jednostek wspomagających badania naukowe, zwłaszcza interdyscyplinarne. Prócz sugerowanych centrów naukowych, funkcjonujących jako jednostki „wirtualne”, są to jednostki stałe, takie jak WCCT, WCSS, CKU, o ściśle określonych zadaniach oraz obowiązkach wobec wydziałów, instytutów/katedr i centrów naukowych. Centra winny być otwarte na inicjatywy studenckie w zakresie organizacji i przedsiębiorczości. Mogą to być również spółki zależne od Politechniki. Jednostki te powinny być finansowo samodzielne.

W zakresie zarządzania Uczelnią władze centralne powinny opierać się na profesjonalnej kadrze administracyjnej i jej powierzyć bezpośrednie zarządzanie. Prorektorzy oraz dziekani winni zajmować się w większym stopniu nadzorem podległej sfery działań oraz wytyczaniem kierunków i celów. W Senacie winna powstać Komisja ds. Rozwoju Uczelni. Wszystkie szczeble zarządzania powinny mieć zapewnioną profesjonalną pomoc prawną.

W odniesieniu do roli i zadań administracji i jednostek technicznych należy stwierdzić, że wbrew obiegowym opiniom wśród naukowców, rola administracji w naszym życiu uczelnianym i działaniu jest bardzo duża. Efektywność każdego przedsięwzięcia zależy, w pierwszym rzędzie, od właściwego zarządzania. Stąd postulat, aby w administracji pracowali ludzie kompetentni, którzy będą dysponować nowoczesnymi narzędziami zarządzania (jednolita w skali Uczelni informatyzacja itp.). Celem działania administracji winno być zapewnienie pracownikom naukowo-dydaktycznym komfortu pracy merytorycznej, a tylko w minimalnym stopniu obciążanie ich administracją. Kierownicze stanowiska administracyjne winny być obsadzone w drodze konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji organizacyjnych i prawnych.

Jest ważne, aby wzmocnić medialny wizerunek Politechniki, wspierać popularyzację wiedzy, współpracę ze szkołami średnimi oraz rozwijać systemy zdalnej edukacji. Zadania te, wraz z aktywną polityką w obszarze współpracy z absolwentami (Biuro Karier), winny stanowić ważną część aktywności Uczelni w relacjach z otoczeniem.

Politechnika powinna mieć przodującą rolę w Regionie, ściśle współpracować z innymi uczelniami i instytutami PAN w ramach badawczych i dydaktycznych programów interdyscyplinarnych. Uczelnia nasza winna kształtować politykę edukacyjną Regionu w zakresie studiów technicznych. Niezbędne jest wzmocnienie współpracy europejskiej, w szczególności w zakresie programów badawczych, poprzez ściślejszy kontakt z administracją w Brukseli. Jest ważne, aby powołać Radę Społeczną dla Politechniki i tworzyć polityczne „lobby” na rzecz rozwoju Uczelni i Regionu.

Na podstawie dyskusji w gronie: *Janusz Biernat, Henryk Górecki, Ryszard Grząślewicz, Monika Hardygóra, Jan Koch, Ernest Kubica, Tadeusz Luty, Jan Misiewicz, Janusz Szafran, Jerzy Świątek*

Bank w stołówce

Od listopada w budynku stołówki PWr działa ekspozytura PKO BP S.A (I i II Oddział). Jest to wynik dwuletniej współpracy naszej uczelni z tym bankiem. Rozpoczynano od zlokalizowanej w domach akademickich agencji PKO, w której studenci mogli wpłacać należności za korzystanie z akademików. Dalszym celem było stworzenie systemu wypłat gotówkowych stypendiów przez placówki banku. Pomysł taki jest pierwszym w kraju i umożliwił odciążenie uczelni od obsługi kasowej tysięcy studentów co miesiąc. W tym roku akademickim termin pierwszej wypłaty przypadał na 12 listopada. Dzięki zaangażowaniu wielu osób (również z PWr) opracowany został odpowiedni system finansowy. Dział Spraw Pracowniczych wdrożył jednolity komputerowy format list stypendialnych wykorzystywany przez dziekanaty do tworzenia wykazów studentów, którym przysługują stypendia. W ciągu pięciu tygodni udało się przygotować bankowe pomieszczenia i studenci PWr mogli odebrać swoje pieniądze w nowej ekspozyturze PKO oraz w sieci 15 innych wrocławskich placówek w godzinach ich otwarcia (mogą oni pobierać stypendia od terminu wypłaty do lipca br.). Obecnie świadczenia stypendialne przysługują osiemu tysiącom studentów. Połowa z nich otrzymuje je przelewem na konta w wielu różnych bankach, lecz 3,5 tysiąca studentów przychodzi po gotówkę. Przewiduje się, że głównie oni będą klientami tej placówki (choć mogą pobierać pieniądze i w innych oddziałach, a ekspozytura w stołówce prowadzi pełną również obsługę pracowników). Jest tu kawiarenka internetowa, na monitorze można obejrzeć program MTV, a umieszczona przy wejściu biała tablica przeznaczona jest do upubliczniania swoich myśli i wyka-

Uroczyste otwarcie nowej placówki bankowej. Od lewej stoją: zastępca dyrektora Oddziału Regionalnego PKO BP S.A. Jadwiga Sarniak, Rektor PWr prof. Andrzej Mulak, prezes PKO BP S.A. Henryka Pieronkiewicz, kierownik Działu Marketingu I Oddziału Banku PKO BP S.A. Joanna Budzisz, prezes AZS Politechnika Wroclawska dr Andrzej Jarocho, dyrektor I Oddziału Centrum PKO BP S.A. we Wrocławiu Grażyna Kulbaka i dyrektor Oddziału Regionalnego PKO BP S.A. Edward Kawicki

Kierowniczka ekspozytury Barbara Żelakiewicz przecina wstęgę

Fot. Maciej Śmiałowski

zywania się inwencją twórczą (jeśli już nie ma innych możliwości). Ma to być nie tylko ekspozytura banku, ale także miejsce przyjazne dla studentów, w którym będą się oni chętnie spotykali.

13 grudnia 2001 r. w obecności przedstawicieli kierownictwa banku, Rektora prof. Andrzeja Mulaka, prorektora ds. studenckich prof. Ludwika Komorowskiego, członków Zarządu KU Samorządu Studenckiego kierowanego przez Magdę Bąk oraz reprezentantów Chóru Akademickiego PWr i organizacji studenckich (AZS, AIESEC) odbyło się uroczyste otwarcie nowej placówki. Prezes PKO BP S.A. Henryka Pieronkiewicz zaapelowała o korzystanie właśnie z polskiego banku. W imieniu swoich pracowników zadeklarowała dołożenie wszelkich starań, by spełnić oczekiwania klientów – zarówno starszych, jak i tych, którzy dopiero wchodzą w

dorosłe życie. Podkreśliła, że kierownictwu szczególnie zależy na tym, by PKO BP S.A. stał się bankiem pokoleniowym. Ma on być także bankiem nowoczesnym, dlatego zainstalowano dodatkowe media informatyczne oraz stworzono możliwość dostępu do własnego konta przez Internet. Pani Prezes wyraziła nadzieję, że ta placówka, stworzona głównie dla studentów, będzie równie dobrze służyła kadrcze naukowej naszej uczelni.

Prof. Ludwik Komorowski wykorzystał okazję, aby wyrazić uznanie i podziękować paniom: Wandzie Wilim (wicedyrektor I Oddziału PKO BP S.A.) – za sprawne pokonywanie problemów związanych z obsługą dokumentów, Alicji Maniak (kwestor PWr) – za dostosowanie nowego systemu finansowego do buchalterii politechnicznej oraz Jadwidze Sarniak (wicedyrektor Oddziału Regionalnego PKO BP S.A.), dzięki której ten bank stał się mecenasem studentów PWr znacznie wspierając działające przy naszej uczelni: chór, AIESEC i AZS Politechnika Wroclawska. (hw)

Fot. Maciej Śmiałowski

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej

PROGRAM POMOCY NAUCE w 2002 r.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej rozpoczynając właśnie drugie dziesięciolecie swojej działalności zamierza – pomimo trudnej sytuacji finansowej, w jakiej znalazła się wskutek wyroku NSA - przeznaczyć na wspieranie nauki w 2002 roku kwotę **22 mln zł**.

Na rok 2002 zaplanowano aż 9 programów stypendialnych, z których siedem adresowanych jest do naukowców polskich i dwa – do współpracujących z nimi naukowców zagranicznych.

Dwie z nich to całkowicie nowe propozycje stypendialne: **Krajowe stypendia wyjazdowe** oraz **Stypendia na kweryndy za granicą**.

Kontynuowane przez Fundację programy wieloletnie pozwolą ubiegać się np. o środki na modernizację laboratoriów naukowych (program MILAB), o środki na dofinansowanie prac przygotowujących wdrożenie nowych technologii (program TECHNE), czy też na opublikowanie monografii z zakresu nauk humanistycznych i społecznych w prestiżowej serii *Monografie FNP*. Istnieje ponadto możliwość uzyskania przez zespoły naukowe doraźnej pomocy interwencyjnej (program SUBIN).

Warto też zwrócić uwagę, że pragnąc jak najlepiej dostosować zasady konkursów do potrzeb i oczekiwań środowiska naukowego, Fundacja wprowadziła w niektórych programach wieloletnich modyfikacje regulaminowe.

Poniżej zamieszczamy skrócony przegląd tegorocznych propozycji programowych Fundacji, zaś pełna wersja jej programu działania na rok 2002 dostępna jest w postaci broszurki w biurze FNP lub jako plik pdf na stronie internetowej FNP: www.fnp.org.pl

PROGRAM FNP NA ROK 2002 NAGRODY I STYPENDIA

Nagroda FNP

Coroczne nagrody Fundacji dla polskich uczonych za wybitne dokonania naukowe, uzyskane lub potwierdzone w okresie czterech lat poprzedzających datę zgłoszenia do konkursu, przyznawane są w następujących dziedzinach nauk: humanistycznych i społecznych, przyrodniczych i medycznych, ścisłych oraz technicznych.

Kandydatów do Nagrody FNP - zgodnie z jej nowym regulaminem - mają prawo zgłaszać:

- zaproszeni przez Radę Fundacji wybitni przedstawiciele nauki,
- dotychczasowi laureaci Nagrody FNP,
- we własnym imieniu grupa dziesięciu pracowników naukowych, nie pochodzących z jednej rady naukowej,
- stowarzyszenia naukowe o zasięgu krajowym, reprezentowane przez zarządy główne.

W 2001 r. wysokość nagrody wynosiła 60 tys. zł (zwolnionych od podatku dochodowego).

Termin zgłaszania kandydatur do Nagrody FNP upływa 31 marca.

Informacje o warunkach, jakie powinny spełniać wnioski, znajdują się na stronie internetowej FNP, można je też uzyskać u koordynatora programu, p. Ewy Śliwowskiej, tel. 845 95 25, e-mail: ewa.sliwowska@fnp.org.pl.

Subsidia profesorskie

(2002 r. – nauki humanistyczne)

Od roku 1998 realizowany jest program wspierania wybitnych

uczonych poprzez przyznawanie im trzyletnich subsydiów, których celem jest albo intensyfikowanie już prowadzonych prac, albo umożliwienie podejmowania nowych kierunków badań.

Począwszy od obecnej tury programu z udziału w nim wyłączeni są uczeni piastujący stanowiska rektorów lub prorektorów, a także dyrektorów instytutów naukowych i osoby w wieku ponad 60 lat.

Subsidia przyznawane są na drodze zamkniętego konkursu, obejmującego co rok inny obszar nauki. W roku 2002 są to nauki humanistyczne. Kandydatów zgłasza powołana przez Fundację grupa wybitnych uczonych uznawanych za autorytety w danej dziedzinie. Kandydaci, którzy przyjmą zaproszenie FNP do udziału w konkursie, przedstawić powinni informację o swoich zamierzeniach naukowych wraz z projektem wykorzystania subsydiów.

Laureatów wyłania Zarząd Fundacji posilując się opiniami ekspertów. Przewiduje się przyznanie do 15 trzyletnich subsydiów, każde w łącznej wysokości 240 tys. zł (80 tys. zł rocznie).

Informacje o programie można uzyskać na stronie internetowej FNP oraz u koordynatora programu, p. Ryszarda Wieczorka, tel. 845 95 15, e-mail: ryszard.wieczorek@fnp.org.pl.

Polskie Honorowe Stypendium Naukowe im. Aleksandra von Humboldta

Przyznawane jest ono przez FNP wybitnym uczonym niemieckim i stanowi odpowiednik Humboldt-Forschungspreis, którą uczonym zagranicznym, w tym także polskim, przyznaje niemiecka Fundacja Aleksandra von Humboldta.

Stypendium na pobyt naukowy w Polsce uzyskać można w uznaniu dotychczasowych dokonań naukowych i ich wkładu w rozwój współpracy obu krajów. Nominacje uczonych niemieckich do stypendium mogą zgłaszać wyłącznie uczeni polscy lub polskie instytucje naukowe poprzez swoje rady naukowe lub rady wydziałów. Przyznawane na okres od 4 do 12 miesięcy stypendia można wykorzystywać w kilkumiesięcznych turach w ciągu kolejnych trzech lat.

PHSN dla uczonych niemieckich w roku 2002 wynosi 10 tys. zł miesięcznie.

Termin składania wniosków upływa 30 września.

Informacje o stypendium – na stronie internetowej FNP oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frak, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl.

Stypendia krajowe dla młodych naukowców

Przeznaczone są dla obywateli polskich, którzy nie przekroczyli w roku składania wniosku wieku 30 lat (lub 32 lat, o ile kandydat korzystał z urlopów wychowawczych) i są pracownikami lub doktorantami w krajowych szkołach wyższych, placówkach naukowych PAN lub w innych instytucjach, do których celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych.

Podstawowym kryterium oceny kandydatów jest ich dorobek udokumentowany publikacjami w uznanych periodykach naukowych.

Corocznie przyznaje się około 100 rocznych stypendiów, a począwszy od 2001 r. mogą one być przedłużone na rok następny po dokonaniu oceny rezultatów uzyskanych przez stypendystę.

Wnioski na odpowiednim formularzu, podpisane przez rektora uczelni lub dyrektora instytucji, składa placówka zatrudniająca lub kształcąca kandydata.

Wysokość rocznego stypendium, wypłacanego kwartalnie, w 2001 r. wynosiła 20 tys. zł.

Termin składania wniosków o stypendia FNP na rok 2003 upływa 31 października 2002 r.

Informacje o stypendiach krajowych dostępne są na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Ewy Śliwowskiej, tel. 845 95 25, e-mail: ewa.sliwowska@fnp.org.pl.

Krajowe stypendia wyjazdowe

Ten nowy program Fundacji wspiera rozwój kadry naukowej przez umożliwienie młodym naukowcom kilkumiesięcznych wyjazdów

badawczych do czołowych ośrodków naukowych w Polsce. Ma sprzyjać zwiększaniu mobilności kadry naukowej, wymianie poglądów i pomysłów, nawiązywaniu współpracy pomiędzy różnymi ośrodkami badawczymi i ułatwiać prowadzenie badań interdyscyplinarnych oraz sprzyjać lepszemu wykorzystaniu aparatury badawczej.

O krajowe stypendia wyjazdowe mogą ubiegać się osoby, które:

- posiadają stopień naukowy doktora;
- nie przekroczyły 35 roku życia (lub 37 lat w przypadku kandydatów, którzy korzystali z urlopów wychowawczych);
- są pracownikami krajowej szkoły wyższej, instytutu PAN lub instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych;
- posiadają obywatelstwo polskie lub kartę stałego pobytu;
- podczas planowanego wyjazdu nie będą jednocześnie beneficjentami innych programów stypendialnych FNP.

Stypendium przysznaje się na okres od 1 do 3 miesięcy na pobyt w jednym lub – w uzasadnionych przypadkach – w kilku krajowych ośrodkach naukowych.

Podstawę oceny kandydata stanowią: jego dorobek naukowy, realizowany projekt badawczy uzasadniający celowość wyjazdu na stypendium oraz ranga wybranego na miejsce pobytu ośrodka naukowego.

Wysokość stypendium, którą ustala Zarząd FNP, zależy od miejsca i warunków odbywania stypendium i wyniesie w roku 2002 około 3500 zł miesięcznie.

Termin składania wniosków na krajowe stypendia wyjazdowe upływa 15 kwietnia.

Informacje o stypendiach wyjazdowych - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Ewy Śliwowskiej, tel. 845 95 25, e-mail: ewa.sliwowska@fnp.org.pl.

Stypendia zagraniczne dla młodych doktorów

Przeznaczone są dla młodych doktorów, którzy nie przebywali po doktoracie na długoterminowych stażach zagranicznych.

Przyznaje się je na okres od 6 do 12 miesięcy na pobyt w jednym lub – w uzasadnionych przypadkach – w kilku ośrodkach naukowych. Mogą się o nie ubiegać wyłącznie obywatele polscy, którzy w roku składania wniosku nie przekroczą 35 lat (lub 37 lat, o ile korzystali z urlopów wychowawczych) i zatrudnieni są w krajowej szkole wyższej, instytucji PAN lub w innej instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych.

Kandydaci oceniani są na podstawie dotychczasowego dorobku naukowego oraz planu pracy, jaki chcieliby realizować za granicą. Istotnym kryterium przyznania stypendium jest ranga naukowa wybranego ośrodka.

Średnia wysokość stypendium odpowiada wysokości stypendiów typu *postdoc*, przyznawanych osobom o podobnych kwalifikacjach w wybranym przez kandydata ośrodku i wynosi od 2200 – 3000 euro miesięcznie, w zależności od miejsca odbywania stażu.

Poczynając od edycji konkursu w roku 2001 program został rozszerzony o możliwość ubiegania się po zakończeniu stypendium o grant wspomagający w wysokości do 40 tys. zł, który ma ułatwić młodym uczonym pełne wykorzystanie zdobytej dzięki stypendium wiedzy i umiejętności w dalszej pracy naukowej po powrocie do kraju.

Termin składania wniosków o stypendia zagraniczne upływa 15 marca.

Informacje o stypendiach – na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl.

Stypendia na kwerendy za granicą

Od roku 2002 Fundacja rozpoczyna przyznawanie w drodze konkursu stypendiów na prowadzenie kwerend bibliotecznych i archiwalnych za granicą, służących realizacji oryginalnych prac badawczych.

O stypendia te mogą ubiegać się obywatele polscy po doktoracie,

którzy są pracownikami w krajowej szkole wyższej, instytucji PAN lub w instytucji, do której celów statutowych należy prowadzenie badań naukowych.

Stypendium może być przyznane raz na 2 lata na okres od 1 do 3 miesięcy, na pobyt w jednej lub – w uzasadnionych przypadkach - w większej liczbie bibliotek lub archiwów za granicą. Wysokość stypendium ustalana przez Zarząd Fundacji w zależności od miejsca realizacji stypendium, nie może przekroczyć 2200 euro miesięcznie.

Termin składania wniosków upływa 15 września.

Szczegółowe informacje o stypendiach - na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl

Polskie Stypendium Badawcze w Szkole Studiów Sławistycznych i Wschodnioeuropejskich Uniwersytetu Londyńskiego

Jest to stypendium ustanowione w 1994 r. przez FNP wspólnie ze School of Slavonic and East European Studies University College London (SSEES), umożliwiające polskim uczonym prowadzenie badań naukowych na uczelni londyńskiej w zakresie szeroko rozumianych studiów nad problematyką polską (Polish Studies).

Wnioski należy składać równocześnie w FNP i SSEES.

Informacje o stypendium – na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Krystyny Frąk, tel. 845 95 11, e-mail: krystyna.frak@fnp.org.pl.

Stypendia konferencyjne

Celem tego programu jest umożliwienie naukowcom udziału w zagranicznych kongresach, sympozjach i konferencjach naukowych. O stypendium mogą ubiegać się osoby, które zamierzają wygłosić na konferencji referat, komunikat, lub przedstawić plakat i mają udokumentowany dorobek naukowy w dziedzinie odpowiadającej tematycznej konferencji. Muszą one być pracownikami lub doktorantami w krajowej szkole wyższej lub w instytucji, w której celach statutowych jest prowadzenie badań naukowych.

Stypendium przeznaczone jest dla obywateli polskich w wieku do 40 lat. Może być wykorzystane na dofinansowanie kosztów podróży, opłat konferencyjnych, zakwaterowania bądź żywienia w czasie konferencji.

Procedurą konkursową związaną z przyznawaniem stypendiów konferencyjnych FNP zajmuje się Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

Wnioski w roku 2002 przyjmowane są w czterech terminach: **do 15 stycznia, do 15 kwietnia, do 15 czerwca i do 15 października**. Należy je składać w Towarzystwie Naukowym Warszawskim z dopiskiem „Stypendia konferencyjne FNP”.

Informacje o stypendium oraz warunkach, jakie powinny spełniać wnioski, uzyskać można w Towarzystwie Naukowym Warszawskim, 00-330 Warszawa, Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, pok. 6, tel/fax: (22) 657 27 18, e-mail: tnw@fnp.org.pl, lub na stronie internetowej Fundacji.

Stypendia dla naukowców z krajów Europy Środkowo-Wschodniej

Ten program jest realizowany wspólnie z Fundacją Popierania Nauki-Kasą im. Józefa Mianowskiego. O stypendia na okres od 1 do 12 miesięcy ubiegać się mogą naukowcy z zagranicy, głównie z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, zainteresowani prowadzeniem badań w polskich placówkach naukowych.

Wysokość stypendium odpowiada średniej pensji na analogicznym stanowisku w Polsce powiększonej o koszty zakwaterowania. Konkurs stypendialny prowadzi Kasa im. Mianowskiego. Tam też należy składać wnioski **w terminie do 31 października**.

Szczegółowe informacje na temat stypendiów można uzyskać bezpośrednio w Kasie im. Mianowskiego, 00-330 Warszawa, Pałac Staszica, ul. Nowy Świat 72, pokój 109, tel. 826 71 74, e-mail: kasa@mianowski.waw.pl.

PROGRAMY WIELOLETNIE

Program TECHNE

(rozwoj nowych technologii, produktów i usług)

Celem programu, który zastąpił programy INCOME i TECHNO, jest dofinansowanie znajdujących się na etapie przedkomercyjnym prac nad zastosowaniem nowych technologii, produktów i usług.

Subwencionowane są prace techniczne i zakupy niezbędnych elementów związane z końcowymi etapami budowy lub uruchamiania nowych urządzeń technologicznych, prototypowych czy demonstracyjnych oraz prace związane z ich badaniem, wykonaniem serii próbnych, przeprowadzeniem półtechnicznych testów, czy też uzyskiwaniem atestów i zezwoleń, niezbędnych do wprowadzenia danego osiągnięcia na rynek.

Program nie uwzględnia wypłat honorariów ani finansowania wstępnych i projektowych etapów prac, kosztów uzyskiwania patentów, ani też rozbudowy bazy laboratoryjnej.

Przedmiotem oceny konkursowej będzie znaczenie i rynkowy potencjał osiągnięcia, stopień zaawansowania prowadzonych prac oraz dotychczasowe dokonania aplikującego zespołu.

Termin składania wniosków upływa 15 lutego.

Informacje o programie TECHNE oraz warunkach, jakie powinny spełniać wnioski – na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: tadeusz.pacholik@fnp.org.pl

Program MILAB

(modernizacja infrastruktury laboratoriów i pracowni)

Pragnąc pomóc naukowcom w tworzeniu lepszych warunków do pracy poprzez poprawę infrastruktury laboratoriów i pracowni realizuje się od 2001 r. kilkuletni program-konkurs, w ramach którego udziela się subwencji na:

- końcowe etapy inwestycji budowlanych,
- modernizację i remonty budynków i pomieszczeń przeznaczonych dla pracy naukowej,
- przeprowadzki oraz wyposażenie techniczne i meblowe nowych lub zmodernizowanych pomieszczeń.

Instytucje naukowe mogą ubiegać się o jednorazowe subwencje na dofinansowanie lub sfinansowanie ściśle określonego celu inwestycyjnego. Program nie obejmuje zakupów aparatury laboratoryjnej ani sprzętu komputerowego. W roku 2001 średnia wysokość dofinansowania wynosiła ok. 300 tys. zł.

Przy rozstrzygnięciu konkursu bierze się pod uwagę znaczenie i jakość prac naukowych i rozwojowych prowadzonych w modernizowanych laboratoriach, stopień niezbędności danej inwestycji oraz walory techniczne proponowanego projektu.

Konkurs przebiegać będzie w dwóch etapach. **Wnioski wstępne należy składać do 31 stycznia.** Jednostki, które zakwalifikują się do drugiego etapu konkursu, będą proszone o przygotowanie załączników do wniosków w terminie 4 tygodni.

W konkursie mogą również wziąć udział te instytucje, które składały wnioski w roku 2001.

Szczegółowe informacje o programie – na stronie internetowej Fundacji oraz u koordynatora programu, p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: tadeusz.pacholik@fnp.org.pl.

Program MONOGRAFIE

Jest to stały konkurs na monografie z zakresu nauk humanistycznych i społecznych, na który nadsyłać można niepublikowane wcześniej prace polskich autorów charakteryzujące się wysokim poziomem naukowym, odkrywczością założeń i wagą wyników, integralnością tematyki i formy, a także niehermetycznym ujęciem tematu.

Najlepsze prace publikowane są w serii *Monografie FNP*. Fundacja pokrywa koszty ich wydania oraz zapewnia laureatom godziwe honorarium. W roku 2001 wynosiło ono 950 zł za arkusz autorski.

Prace należy składać w Fundacji w dwóch egzemplarzach, w dowolnym terminie.

Informacje o konkursie – w Internecie: <http://www.fnp.org.pl/programy/wydaw.htm> oraz u koordynatora programu, p. Elżbiety Boulangé-Niwińskiej, tel. 845 95 09, e-mail: elzbieta.niwińska@fnp.org.pl.

Program SUBIN

Fundacja wspiera też pewne inicjatywy czy inwestycje o istotnym znaczeniu dla nauki w Polsce, które wskutek szczególnych okoliczności wymagają szybkiej pomocy typu interwencyjnego.

Program ten **nie** dotyczy jednak:

- dofinansowywania działalności statutowej innych instytucji;
- finansowania projektów badawczych;
- organizowania seminariów, konferencji, szkół letnich i studenckich wypraw naukowych;
- publikowania wyników badań i materiałów konferencyjnych;
- finansowania studiów wyższych, studiów doktoranckich i udziału w szkołach podyplomowych;
- uzupełniania zasobów bibliotecznych i muzealnych;
- zakupu wyposażenia o charakterze dydaktycznym i osobistego sprzętu komputerowego;
- działalności o charakterze popularyzatorskim i popularnonaukowym.

Wnioski do programu SUBIN można składać w dowolnym terminie.

Informacje o subwencjach interwencyjnych - na stronie internetowej FNP oraz u koordynatora programu, p. Tadeusza Pacholika, tel. 845 95 10, e-mail: tadeusz.pacholik@fnp.org.pl

Eksploratorium Integracji Europejskiej

(nauka, postęp techniczny i innowacje)

Biorąc pod uwagę stojące przed polskim sektorem nauki i postępu technicznego wyzwania związane ze zbliżającym się członkostwem w Unii Europejskiej i przygotowaniem Polski do działania w „Europejskiej Przestrzeni Badawczej”, Fundacja ustanowiła w 2001 r. program Eksploratorium Integracji Europejskiej. Realizację programu Eksploratorium, finansowanego przez FNP, powierzono Centrum Badań Przedsiębiorczości i Zarządzania PAN w Warszawie. Kierownikiem programu jest dr hab. Tadeusz Żółtowski.

Zadania Eksploratorium Integracji Europejskiej to:

- prowadzenie prac studialnych nad procesem integracji europejskiej, a w szczególności nad dostosowywaniem instytucjonalnym oraz wspomaganie finansowym sektorów nauki, postępu technologicznego i innowacji, a także nad optymalnym wykorzystaniem Funduszy Strukturalnych dla wsparcia tych sektorów;
- opracowywanie na rzecz instytucji zewnętrznych analiz, ekspertyz i badań porównawczych w dziedzinie polityki naukowej, postępu technologicznego i innowacji z punktu widzenia procesów integracji;
- archiwizowanie i udostępnianie materiałów programów Phare SCI-TECH oraz prowadzenie dokumentacji i archiwizacji procesu integracji europejskiej sektora nauki, postępu technologicznego i innowacji.

Informacji o programie udziela sekretariat Eksploratorium: tel./fax: (22) 620 25 80, e-mail: eie@cimpan.pl. Adres: Centrum Badań Przedsiębiorczości i Zarządzania PAN, 00-901 Warszawa, Pl. Defilad 1, PKiN, VII p.

INNE WIELOLETNIE INICJATYWY FUNDACJI

- W roku 2002 Fundacja będzie nadal w ramach programu WYDAWNICTWA dofinansowywała koszty wydania kolejnych zeszytów *Polskiego Słownika Biograficznego*, *Słownika polszczyzny XVI w.* i *Katalogu zabytków sztuki w Polsce*, a od 2000 r. także serii

Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej.

– W 2002 r. zorganizowana zostanie VII konferencja z cyklu „Fundacji dyskusje o nauce”, poświęconego istotnym problemom nurtującym środowisko naukowe. Udział w tym kameralnym spotkaniu jest wynikiem imiennego zaproszenia. Materiały z konferencji publikowane są w serii wydawniczej *Fundacji dyskusje o nauce*. Temat konferencji zostanie określony na początku roku.

– FNP wraz z fundacją Deutsche Forschungsgemeinschaft organizuje w 2002 r. dwudniową konferencję poświęconą możliwościom

utworzenia polsko-niemieckich studiów doktoranckich, tzw. International Graduiertenkollegs.

Adres Fundacji na rzecz Nauki Polskiej:

02-548 WARSZAWA, ul. Grażyny 11
tel.: (22) 845 95 01, fax: (22) 845 95 05
e-mail: fnp@fnp.org.pl fnp@fnp.org.pl

Obszerne informacje o działalności Fundacji i jej aktualnych programach znajdują się na stronie internetowej pod adresem:

<http://www.fnp.org.pl>

Fot. Krzysztof Mazur

Wizyta prezesa Zarządu FNP

Na zaproszenie JM Rektora PWr w dniu 12 grudnia gościł na Politechnice Wrocławskiej prezes Zarządu Fundacji na rzecz Nauki Polskiej prof. Maciej Grabski. Celem wizyty było zapoznanie się z realizacją projektów badawczych i zakupów aparatury finansowanych przez FNP, a jednocześnie zapoznanie się z efektywnością wykorzystania tej aparatury w badaniach naukowych prowadzonych w zespołach, które były beneficjentami konkursów organizowanych przez FNP. Za miarę celowości inwestycji uważa się także ilość powstałych w zespole publikacji, prac magisterskich, doktorskich, etc. realizowanych przy użyciu tej aparatury. Naszego gościa interesowało również wykorzystanie uzyskanych urządzeń w studenckich pracach badawczych i w procesie dydaktycznym.

Bezpośrednim powodem przyjazdu prof. Grabskiego było rozliczenie inwestycji poczynionych na Wydziale Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki w Zakładzie Przyrządów Półprzewodnikowych kierowanym przez dr Marka Tłaczałę (w nowej wydziałowej strukturze kierownikiem katedry, do której należy zakład, jest prof. Andrzej Hałas). Program pobytu został jednak rozszerzony o wizytę w innych pracowniach uczelni, a także Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

Fundacja przeznaczająca znaczne kwoty na zakup aparatury, przy czym priorytet mają inwestycje rozpoczęte z innych środków, a także uruchamianie nowych systemów i stanowiska badawcze. Większość programów FNP polegała kiedyś na finansowaniu aparatury. Dzisiaj szczególny nacisk kładzie się na dofinansowywanie laboratoriów, pomieszczeń lub innych inwestycji związanych z uruchomieniem systemów badawczych. Do takich programów należą TECHNO i TECHNO stworzone z myślą o wyposażeniu specjalistycznych laboratoriów.

Wizyta prof. Grabskiego zaczęła się od spotkania z JM Rektorem i Prorektorem ds. Nauki. Prof. A. Mulak przedstawił uczelnię, jej sytuację kadrową i finansową oraz skalę zadań dydaktycznych. Mówił też o roli centrów badawczych, które często generują programy badawcze interdyscyplinarnych zespołów naukowych.

W zasadniczej części wizyty dr Marek Tłaczała zaprezentował w Zakładzie Przyrządów Półprzewodnikowych system epitaksjalny MOVPE najnowszej konstrukcji. Urządzenie to powstało m.in. dzięki środkom przyznanych przez FNP w wyniku konkursu TECHNO 2000.

W procesie epitaksji wykonuje się tu heterostruktury z azotku galu i aluminium (AlGa)N na podłożu szafirowym. Przeznaczone są one do konstrukcji przyrządów półprzewodnikowych pracujących w wysokich temperaturach. Azotek galu jest jednym z najnowszych materiałów półprzewodnikowych. Uchodzi za najciekawszy i stwarzający największe perspektywy od czasów zastosowania krzemu. Pod względem zastosowań łączy szereg cech krzemu, jak i związków A^{III}B^V.

Zespół z Zakładu Przyrządów Półprzewodnikowych wyspecjalizował się w wytwarzaniu systemów do epitaksji. W Polsce dotychczas istniały tylko 3 systemy urządzeń do epitaksji, z których dwa były skonstruowane przez zespół z Zakładu Przyrządów Półprzewodnikowych PWr. Zespół ten brał udział w projektowaniu i uruchomieniu takiego systemu dla Centrum Badań Wysokociśnieniowych Unipress PAN w Warszawie. Prace te miały związek z programem wytworzenia niebieskiego lasera, o którym ostatnio wiele się pisze i mówi.

Na bazie uzyskanych przez zespół doświadczeń zbudowano obecnie system najnowszej generacji. Prace zostały sfinansowane przez Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii oraz przez FNP, a także ze środków uzyskanych w ramach projektów indywidualnych KBN oraz środków statutowych. Sumaryczny koszt wytworzenia systemu do epitaksji wynosi ponad 500.000 zł.

Powstały system spełnia wszelkie oczekiwania technologów. Jego parametry nie ustępują tym, które oferują renomowane firmy produkujące aparaturę, choć minimalny koszt zakupu podobnego firmowego stanowiska wyniósłby 4 do 4,5 mln zł.

W ostatnim okresie nieformalny, ale mający zdecydowane poparcie władz uczelni zespół kierowany wspólnie przez dr Marka Tłaczałę i prof. Jana Misiewicza koncentruje się na pracach nad technologią struktur (Al,Ga)N, (Al,In,Ga)As oraz charakteryzacją materiałów i struktur kwantowych.

Zespół przyczynił się bardzo do podniesienia poziomu publikacji i ilości zrealizowanych doktoratów (10 nadanych doktoratów w ciągu 6 lat). „Pozwoliło to nam uzyskać szereg grantów. Braliśmy udział w dwóch projektach badawczych zamawianych i sześciu indywidualnych z KBN oraz trzech finansowanych przez FNP.” – mówi dr Tłaczała. – „Pragnę podkreślić znaczenie, jakie miało dla nas finansowanie badań przez Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii. Dzięki niemu mogliśmy przeprowadzić badania sprzedające, których wyniki dawały podstawę do ubiegania się o finansowanie projektów zgłoszonych do konkursów KBN czy FNP.”

Celem prowadzonych przez zespół badań jest zastosowanie opracowanej technologii do konstrukcji i wytwarzania zaawansowanych struktur testowych przyrządów półprzewodnikowych. Pro-

Dokończenie na stronie 38

50-lecie SNJO

Dokończenie ze strony 3

tycznych, słowników, programów komputerowych uczących i testujących. Zespół przygotowuje studentów do Ogólnokrajowej Olimpiady z Języka Rosyjskiego, w których nasi studenci często zajmują pierwsze miejsca. Organizowane są również kursy języka rosyjskiego dla studentów w Instytucie im. Puszkina w Moskwie.

W roku 1976 wzbogacono program studiów na PWr o nowy przedmiot: „Kultura języka”. W 1985 roku decyzją Rektora Politechniki Wrocławskiej powołano Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców, którego podstawę stanowił istniejący w Studium **Zespół Języka Polskiego**. Prowadzi on zajęcia z kultury języka oraz oferowany cudzoziemcom lektorat języka polskiego dla obco-krajowców. Do dzisiaj takie zajęcia w Studium ukończyło ok. 1500 słuchaczy, którzy później studiowali lub doktoryzowali się na Politechnice Wrocławskiej i w innych uczelniach całej Polski.

Lektorzy Studium są autorami licznych artykułów naukowych i referatów prezentowanych na konferencjach poświęconych zagadnieniom poprawności terminologicznej. Od 1990 roku Studium Języka Polskiego organizuje Ogólnopolskie Olimpiady Języka Polskiego dla Cudzoziemców.

Kadra

Od 1951 roku do 2000 roku w Studium Nauki Języków Obcych pracowało około 250 nauczycieli polskich i 60 nauczycieli obco-krajowców. Obecnie zatrudnionych jest 120 nauczycieli akademickich i 9 pracowników administracyjno-technicznych.

Prowadzono dla nich zajęcia metodyczne, wykłady uzupełniające, tłumaczono teksty obcojęzyczne. Brak podręczników łagodzono przygotowaniem odpowiednich materiałów do pracy ze studentami. Do zwiększenia efektywności nauczania przyczyniały się także seminaria prowadzone w poszczególnych zespołach językowych. Z myślą o doskonaleniu dydaktyki i poszerzaniu wiedzy organizowano w Studium seminaria naukowe, których inicjatorem był dr Zygmunt Kubacki. Zapraszano wybitnych naukowców, np. prof. Henryka Borka, prof. Jana Cygana, prof. Antoniego Furdala, prof. Stanisława Gajdę, prof. Jana Miodka, prof. Stanisława Rosponda, prof. Jerzego Woroncza.

W latach 80. organizowano w Studium szkolenia dla tłumaczy kabinowych. W związku z tym powstawały artykuły na temat zasad tłumaczenia tekstów technicznych.

W roku 1991 uruchomiono laboratorium komputerowe wspomagające nauczanie języków. Lektorzy poszczególnych zespołów językowych pod kierunkiem dra Mieczysława Mendychowskiego opracowali lekcje, ćwiczenia i testy do zajęć prowadzonych w laboratorium komputerowym. Często odbywają się także pokazy programów komputerowych do nauki języków oraz prezentacje najnowszego sprzętu.

Od 1974 roku pod redakcją dra T. Frankiewicza zaczęły ukazywać się Zeszyty Naukowe Studium w seriach: *Studia i Materiały* oraz *Monografie*. W 1979 roku ich redaktorem naukowym została dr I. Bogaczowa, obecnie zaś – dr Romualda Kuźmińska. Tematyka publikacji dotyczyła dydaktyki języków obcych, zagadnień stylu naukowego i terminologii oraz translatoryki. Wydawanie Zeszytów Naukowych przez Studium działające na uczelni technicznej stanowi ewenement w skali kraju.

Model dydaktyki języków obcych zmieniał się w Studium wraz z upływem lat. Przełomowy był tu rok 1989, gdy Studium podjęło propozycję ówczesnego prorektora ds. dydaktyki, prof. Tadeusza Lutego, by wprowadzić zmiany systemu nauczania. W wyniku prac, którymi kierowała zastępczyni Kierownika Studium ds. dydaktyki mgr Jolanta Bystry, powstał nowy system nauczania języków obcych. Umożliwiono studentom naukę dwóch spośród 7 języków obcych (+ polskiego dla cudzoziemców).

Oferuje się także naukę języka jako przedmiotu kierunkowego na specjalności SINT, kursy specjalistyczne w ramach programu ERASMUS-SOCRATES oraz kursy intensywne dla doktorantów. W celu doskonalenia języka zawodowego utworzono dla studentów kursy profilowane.

W roku 1997 poprawiły się znacznie warunki lokalowe Studium, które otrzymało nową wspaniałą siedzibę. Było to zresztą bardzo potrzebne wobec rosnącej liczby studentów.

Jak powiedział mgr Marian Górecki, za najważniejsze osiągnięcie Studium i jego kadry należy uznać wykształcenie ogromnej liczby młodych ludzi. Są też wśród nich cudzoziemcy, którzy po kursach języka polskiego stali się w swoich krajach ambasadorami polskiej kultury.

Jubileuszowe obchody 50-lecia w dniu 7 grudnia zgromadziły – oprócz byłych i aktualnych pracowników SNJO – liczne grono gości. Władze Uczelni były reprezentowane przez JM Rektora prof. Andrzeja Mulaka, prorektorów Ludomira Jankowskiego i Jerzego Świątka oraz dyrektora administracyjnego Andrzeja Kaczkowskiego. Obecni byli dziekani, kierownicy filii i studiów i różnych jednostek uczelnianych. Uroczystość uświetnili: pani prof. Anna Dąbrowska z UW, prof. Jan Miodek i dyrektor Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej MENiS dr Bogusław Szymański. Nadesłano liczne telegramy i listy gratulacyjne.

JM Rektor złożył pracownikom Studium serdeczne życzenia podkreślając ich zasługi dla rozwoju studentów i kadry naukowej. Prorektor Ludomir Jankowski odznaczył licznych pracowników Złotymi Odznakami Politechniki Wrocławskiej, a prorektor Jerzy Świątek wręczył dyplomy nagród za osiągnięcia dydaktyczne. Podkreślił przy tym, że sukcesy naszych absolwentów w świecie są możliwe właśnie dzięki ich dobrej znajomości języków.

Dr B. Szymański podkreślił szczególne zasługi pracowników SNJO i osobiście mgr Mariana Góreckiego w kształceniu cudzoziemców, bowiem co czwarty kształcący się w Polsce przybysz z zagranicy przechodzi przez tutejsze Studium Nauki Języka Polskiego dla Cudzoziemców.

Atrakcją dla uczestników spotkania był wykład pani prof. Anny Dąbrowskiej z Uniwersytetu Wrocławskiego zatytułowany „Świat bez granic. Dlaczego uczymy się innych języków?”. Pomieszanie języków – biblijna kara za grzechy – było zawsze dla ludzi poważną komplikacją. Zmuszało ludzi do komunikacji mimicznej i ikonicznej. Prowadziło (i nadal prowadzi) często do wypierania jednego języka przez inny w wyniku przewagi kulturowej lub politycznej, czy też innych czynników, które decydują o tzw. mocy języka. Jest ona uwarunkowana m.in. wielkością populacji używającej danego języka jako ojczystego, mobilnością i potencjałem ekonomicznym tej społeczności, powiązaniem ideowymi języka (np. języki kultu). Języki o dużej mocy przekraczają granice, poszerzają swój zasięg. Uczą się ich ludzie, który chcą w ten sposób uzyskać dostęp do różnego rodzaju dóbr – nie tylko materialnych. Prowadzi to ostatecznie do wypierania języków słabszych. (Czasem dodatkowym nieszczęściem może okazać się „walka o prawa mniejszości”, którą wspierają demokracje zachodnie, jak w przypadku tzw. mniejszości rosyjskiej w Estonii.)

Jednakże poznawanie języków to poszerzanie możliwości czerpania z nowych zasobów kulturowych i intelektualnych. Jak mówi Ludwig Wittgenstein, „Granice mego języka są granicami mego poznania.” Aby mówić jakimś językiem, trzeba koniecznie wejść w jego system pojęć i wartości.

W XVI i XVII wieku cudzoziemcy często uczyli się języka polskiego. Uzasadniała to polityczna i ekonomiczna pozycja naszego kraju. Co ciekawe, zainteresowanie nauką języka polskiego trwało dłużej niż potęgą I Rzeczypospolitej, a nawet niż jej polityczny byt. Dobrym przykładem jest Wrocław: Szkoła polska św. Krzysztofa funkcjonowała co najmniej 137 lat, do roku 1720, a Miejska Szko-

ła Polska działała w latach 1666-1766. Języka polskiego nauczano tu w XIX wieku w gimnazjach, a na uniwersytecie – do roku 1933 (dzięki Katedrze Języków i Literatur Słowiańskich utworzonej w 1841 r.). W Toruniu od 1568 do 1793 r. (225 lat) istniała protestancka *scola polonica*, a w Gdańsku polskojęzyczna szkoła przetrwała 282 lata (1589-1871).

W dawnych czasach Polacy dość dobrze znali języki obce, zwłaszcza łacinę. Elitarne szkoły uczyły także greki i języków nowożytnych, a odpowiedni poziom zalecanych do nauki lektur miał służyć intelektualnemu i moralnemu rozwojowi uczniów.

W Collegium Nobilium przeznaczano na naukę francuskiego i niemieckiego dwie godziny dziennie nie licząc obowiązkowych lektur w językach obcych. W Szkole Rycerskiej kadeci mieli 21 lub 24 godziny języków obcych tygodniowo. Mieli też obowiązek konwersacji w obcych językach z kolegami, nauczycielami i służbą (!).

Mówiąc o różnorodnych motywacjach do nauki języka prelegenta powołała się na przypadek własnego pradziada Jana Nepomucena Frankego (jednego z twórców Politechniki Lwowskiej i jej rektora), który nauczył się jęz. włoskiego, by móc docenić piękno „Boskiej komedii”!

Dzisiaj ludzie cenią sobie znajomość języków, uważając ją za istotny element wykształcenia. Studium Nauki Języków Obcych PWr ma na tym polu istotny dorobek; jego Studium Języka Polskiego organizuje olimpiady języka polskiego dla cudzoziemców, deleguje przedstawicieli do ministerialnych komisji egzaminujących kandydatów polskiego pochodzenia na studia w Polsce, a w przyszłym roku wraz Uniwersytetem Wrocławskim zorganizuje międzynarodową konferencję „Język polski, literatura i kultura polska w nauczaniu cudzoziemców.”

Pani prof. Dąbrowska jako pracowniczka Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców UWr życzyła pracownikom SNJO wielu dalszych sukcesów i owocnej współpracy. Podobnie serdeczne słowa padły z ust prof. Jana Miodka.

Po wykładzie uczestnicy spotkania wysłuchali krótkiego koncertu przebojów muzyki klasycznej i wzięli udział w spotkaniu towarzyskim, podczas którego wspomniano dawne lata i robiono zdjęcia.

Maria Kiszka

Prace naukowców z PWr na rzecz regionu

Strategia energetyczna Dolnego Śląska

W dniu 7 listopada szerokie grono słuchaczy miało okazję zapoznać się z wynikami prac nad strategią energetyczną Dolnego Śląska. Organizatorami seminarium, które odbyło się na Politechnice Wrocławskiej, byli: lider Konsorcjum na Rzecz Opracowania Strategii Energetycznej Dolnego Śląska – wicemarszałek Andrzej Kosiór oraz Politechnika Wrocławska reprezentowana przez prof. Jerzego Świątkę.

W skład Konsorcjum weszły trzy banki, Dolnośląska Spółka Inwestycyjna S.A., siedem wielkich firm energetycznych (elektrownie, zakłady energetyczne) i cztery oddziały PGNiG.

Zespół wykonawców opracowanie składał się w znacznym procencie z pracowników naszej uczelni. Byli to: kierownik zespołu dr inż. Zdzisław Szalbierz oraz prof. dr hab. inż. Jan Bójko (będący jednocześnie prezesem IAiSE), prof. dr hab. inż. Roman Galar, prof. dr hab. inż. Zbigniew Gnutek, prof. dr hab. inż. Waclaw Kasprzak, prof. dr hab. inż. Jacek Malko, prof. dr hab. Aleksander Weron, dr inż. Marian Brol, dr inż. Janusz Kroik, mgr inż. Piotr Kubiński i mgr inż. Edyta Ropuszyńska-Surma. Członkami zespołu reprezentującymi inne instytucje byli dr Andrzej Graczyk, dr inż. Andrzej Olszewski (obecnie dyrektor Regionalnego Oddziału Izby Gospo-

Prorektor J.Świątek i wicemarszałek A.Kosiór

darczej CIEPŁOWNICTWO POLSKIE), dr inż. Piotr Stawski, mgr inż. Magdalena Borgosz-Koczwarą, mgr inż. Marek Kozłowski, mgr inż. Adam Misiorek i mgr inż. Tomasz Piesiewicz. Salę zapelnili liczni goście z przemysłu, instytucji finansowych, władz regionalnych i świata nauki.

Na zasadniczą prezentację składały się wystąpienia trzech specjalistów z Politechniki.

Pierwszy z nich – **prof. Jacek Malko** omówił uwarunkowania globalne i wyzwania sektora energetyki w kontekście regionalnym. Przedstawił pogląd o konieczności przejścia od tradycyjnie scentralizowanego systemu energetycznego do struktury swobodnej, bo składającej się z podmiotów niezależnych, ale jednak sprawnie współpracujących w celu skutecznego sprostania licznym wyzwaniom. Bowiem rozwój nowych technologii oraz liczne przemiany organizacyjne (globalizacja, liberalizacja, dywersyfikacja, decentralizacja...) zmuszają producentów energii do coraz intensywniejszej walki o klienta. Konsumenci energii są jednocześnie poddawani psychologicznej presji ruchów ekologicznych czy antyglobalistycznych. Producenci muszą uwzględniać płynące stąd zagrożenia, zachęcać do racjonalnej analizy korzyści płynących z rozwoju poszczególnych systemów energetycznych i inwestować w ochronę środowiska.

Prof. R.Galar i prof. J.Waszkiewicz podczas seminarium

Prof. J. Malko i prof. A. Weron

Prof. Aleksander Weron omówił „Prognozy i założenia dla Strategii”. Wychodząc z aktualnej struktury pokrycia zapotrzebowania na energię przeanalizował prognozy na nadchodzące dziesięciolecie. Wobec rozwoju energooszczędnych technik należy liczyć się z niekorzystną dla producentów energii tendencją do zmniejszania się zapotrzebowania na gaz i elektryczność. Pewne jest jednak, że na rynku energetycznym nastąpią w najbliższej przyszłości znaczące zmiany, podobne do tych, jakie zaszły na rynkach finansowych. Najważniejsza będzie tu zdolność podmiotów do tworzenia nowych powiązań między podmiotami i ich zdolność do oferowania nowych produktów.

Polski system energetyczny jest obecnie na etapie restrukturyzacji. Nie jest jednak wcale pewne, czy w dłuższym okresie czasu klienci doczekają się niższych cen. Doświadczenie innych krajów wskazuje, że takie przemiany mogą doprowadzić do pojawienia się działań monopolistycznych, a to oznacza raczej wzrost cen.

Dr Zdzisław Szalbierz przedstawił „Propozycje problemów i przedsięwzięć”. Za zasadniczy cel uznał harmonizowanie potencjału energetycznego Dolnego Śląska z potrzebami rozwoju regionu. Niezbędna jest więc współpraca dostawców i odbiorców energii. Nie jest to proste, skoro producenci energii i gminy mają liczne sprzeczne interesy. Chodzi tu nie tylko o ceny, ale i o rozwój konkurencji, bezpieczeństwo energetyczne, działania proekologiczne itd.

Mimo to można zaplanować działania, które będą korzystne dla społeczeństwa, a jednocześnie przyczynią się do podniesienia rentowności i nowoczesności systemów. Niektóre z tych programów to pole do innowacyjnej działalności inżynierów, jak choćby wdrożenie regionalnego programu wykorzystania sprężonego gazu ziemnego do napędu samochodów, czy też budowa odnawialnych źródeł ciepła (opartych na biopaliwie, biomasie czy biogazie).

W dalszej części seminarium wystąpili zaproszeni goście: prof. Jan Waszkiewicz, prof. Marian Noga, nowy wiceminister gospodarki Marek Dyduch i inni.

Mgr Ewa Czyłjewicz-Przekwas i dr Kazimierz Grabas z Działu Nauki

Omawiane seminarium było jednym z końcowych etapów prac nad dalekosiężnym planem regionalnego rozwoju energetyki – dziedziny szczególnie ważnej dla Dolnego Śląska. Było też dowodem, że kadra naukowa Politechniki jest w stanie wnieść znaczący wkład w przygotowanie strategicznych działań na rzecz rozwiązania istotnego dla regionu problemu.

Nie jest to jedyna inicjatywa tego typu. Pierwszy marszałek Województwa Dolnośląskiego prof. Jan Waszkiewicz dał się poznać na Dolnym Śląsku i w skali kraju również jako inspirator opracowań na temat rozwoju regionu (strategia regionalna, strategie ochrony środowiska, rynku pracy, zagospodarowania obszarów wiejskich). Zaangażował w wartościowe prace pracowników wrocławskich uczelni i umiał wykorzystać ich dorobek na potrzeby Dolnego Śląska.

Sz szczególnie energetyka jest istotną gałęzią gospodarczą Dolnego Śląska. Elektrownia Turów to ważny producent energii w skali kraju. Od dobrej kondycji tej firmy zależy los całej społeczności zamieszkującej „worek żytański”, gdyż jest to region monokultury gospodarczej.

Jak podkreśla prof. Waszkiewicz, Dolny Śląsk graniczy bezpośrednio z Unią Europejską, zatem w chwili wejścia do wspólnej przestrzeni energetycznej będzie regionem bezpośrednio konfrontowanym z nową rzeczywistością. Tym ważniejsze jest podjęcie prac na rzecz skonsolidowania sektora energetycznego Dolnego Śląska w jeden silny organizm gospodarczy. Zakłada się, że południowo-zachodnia grupa obejmie przekroczy naszego regionu administracyjnego włączając do wspólnego systemu przedsiębiorstwa energetyczne Opolszczyzny i Ziemi Lubuskiej. Taka reorganizacja pozwoli im skutecznie konkurować z krajowymi i zagranicznymi instytucjami oraz ustabilizuje warunki produkcji energii na Dolnym Śląsku.

Tworzona strategia – oprócz kwestii energii elektrycznej – obejmuje zagadnienia ciepłownictwa i zaopatrzenia w gaz, uwzględnia także alternatywne źródła energii.

I jeszcze jeden ważny aspekt: koszt prac nad strategią pokryły przedsiębiorstwa sektora energetycznego! (mk)

Fot. Adam Kisielnicki

Spotkanie opłatkowe

W XX rocznicę wprowadzenia stanu wojennego

Spotkanie opłatkowe zorganizowane przez Komisję Oddziałową NSZZ „Solidarność” Wydziału Budownictwa odbyło się 12 grudnia 2001 r. Data ta tylko o dzień poprzedzała dwudziestą rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Postanowiono więc zaprosić gości, którzy w tym okresie pełnili istotne role na naszej uczelni i w środowisku ówczesnej opozycji, aby przypomnieli wydarzenia z 13 grudnia 1981 roku oraz opowiedzieli o formach społecznego protestu. Niestety część z tych osób, miała już inne zobowiązania, ale na spotkanie przyszli m. in.: ówczesny prorektor PWr prof. Andrzej Wiszniewski, pani Jadwiga Szymonik (od samego początku kierująca sekretariatem związkowym) i Andrzej Waśkowski, który z ramienia Uniwersytetu Wrocławskiego był wówczas łącznikiem Władysława Frasyniuka, pierwszego przewodniczącego Regionalnego Komitetu Strajkowego.

Po powitaniu zebranych przez przewodniczącego Komisji dr Jerzego Karysia głos zabrał prof. Andrzej Wiszniewski. Przypominał, że tuż przed wprowadzeniem stanu wojennego trwał *strajk radomski*, do którego dołączyła większość uczelni w Polsce paraliżując niemalże całe środowisko akademickie. Spór toczył się pomiędzy zwolennikami i przeciwnikami wybranego na Rektora WSI w Radomiu prof. Hebdy. 10 grudnia 1981 r. w Łodzi spotkało się Kolegium Rektorów Uczelni Technicznych, żeby doprowadzić do

rozmów obu stron i ostatecznie zakończyć strajk. Zwolennicy prof. Hebdy jednak nie przyjechali, tylko faxem przysłali wyjaśnienie, w którym wystąpili z inwektywami pod adresem grona rektorskiego. Sygnalizowało to zaostrenie polityki rządowej. Jednak nikt się nie spodziewał, że tak szybko zostanie wprowadzony stan wojenny.

13 grudnia, gdy prof. A. Wiszniewski przyjechał do gmachu głównego PW, był pierwszym, który nakazał zabezpieczenie budynku. Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” zebrała się w swojej siedzibie w budynku D-1. Był tam też wiceprzewodniczący związku Marek Muszyński. Podjęta została decyzja o proklamowaniu strajku. Dołączyli do niego także koledzy z NZS-u. Studenci bardzo szybko odtworzyli służby ze strajku radomskiego (ochrona gmachu i drzwi, aprowizacja, propaganda, drukowanie ulotek), które natychmiast zaczęły działać. Większość ludzi zaczęła się schodzić około godz. 15.00. Wtedy też odbyło spotkanie Komitetu Strajkowego i władz uczelni u ówczesnego Rektora PW prof. Tadeusza Zipsera. Strajk okupacyjny miał miejsce w budynkach: A-1 i D-1. W szczycie, w tym pierwszym przebywało 800 osób, a w drugim – 300. W gmachu Chemii także odbywał się strajk, ale miał on raczej charakter elitarny. Około godz. 17.00 odbył się pierwszy wiec strajkowy. Potem były następne. Wiece wieczorne odbywały się o godz. 22.00. Pierwsze kontakty z władzami zaczęły się następnego dnia. Rektor został wezwany do komendanta wojskowego Wrocławia o godz. 10.00. W tym samym czasie przyszedł do gmach przedstawiciel wojskowych służb wewnętrznych, który rozpoczął negocjacje dotyczące likwidacji strajku (bez powodzenia). Msze Św. odbywały się w budynku D-1 (raz w gmachu głównym w pokoju 101). Odprawiał je ojciec Ludwik Wiśniewski. Ciężar organizacyjny strajku spoczywał przede wszystkim na studentach. NZS działał bardzo sprawnie.

Uzgodniono z władzami wojskowymi, że żadna ze stron nie będzie używać siły. Ostatni wiec odbył się w nocy z 14 na 15 grudnia, krótko przed północą. Po informacji, że na Politechnice Wrocławskiej nie będzie siłowego rozwiązania, wszyscy spokojnie położyli się spać. Tuż po godz. 1.00 nastąpiło wybijanie szyb w budynku i rozpoczęła się pacyfikacja. Trwała ona około 45 minut i towarzyszyły jej dramatyczne akcenty. Atak ZOMO był od podwórka, a opuszczenie budynku przez strajkujących początkowo było niemożliwe z powodu zawieruszenia się klucza od kraty przy głównych drzwiach wejściowych. Odnalazł się on po dziesięciu minutach, lecz część osób została już poturbowana przez „siły

porządkowe”. Uczestnicy strajku, często tylko w białym, zostali wyrzuceni na kilkunastostopniowy mróz. Po interwencji prof. A. Wiszniewskiego pozwolono im wchodzić dziesiątkami i zabrać pozostawione rzeczy. Studenci zgromadzili się w domach akademickich na pl. Grunwaldzkim. Po godzinie pojawił się tam również ich prorektor, któremu udało się rozładować nastrój ogromnego napięcia nerwowego.

Nad ranem został on wezwany do budynku D-1, gdzie strajk nie został rozbity. Na wiecu postanowiono kontynuować strajk. Następnego dnia o godz. 10.00 grupa ludzi, w skład której wchodził m.in. prof. Krzysztof Pigoń, Rektor Tadeusz Zipser, prorektor A. Wiszniewski, przysłała ponownie do D-1 apelując o zakończenie tej formy protestu. Strajk skończył się pod Pomnikiem Profesorów Lwowskich odśpiewaniem Hymnu Narodowego.

W dalszej części świątecznego spotkania przypomniano spotykające pracowników i studentów naszej uczelni represje i próby złagodzenia ich skutków. Były też anegdota z więzienia przy ul. Kleczkowskiej, gdzie był osadzony prof. A. Wiszniewski i wspomnienia mgr Marii Jankurowskiej z Gołdapii.

Pani Jadwiga Szymonik, która od początku działała (i to bardzo skutecznie) na rzecz związku, przypomniała o akcji ratującej wydawnictwa książkowe przed konfiskatą przez SB. Skorzystała z okazji, aby publicznie podziękować prof. A. Wiszniewskiemu za przywrócenie jej do pracy, którą utraciła 17 grudnia 1981.

Pracownik Uniwersytetu Wrocławskiego Andrzej Waśkowski zainteresował zebranych opowiadaniem o swoich kontaktach z ukrywającym się Władysławem Frasyniukiem i Barbarą Labudową. Załatwiane przez niego sprawy miały różnorodny charakter. Do prozaicznych należało zapewnienie aprowizacji (choć wymagało nauczenia się łacińskiego tekstu, by pobrać żywność od ojca Ludwika). Bardziej ryzykowne i odpowiedzialne było przewożenie przewodniczącego RKS (w ciągu siedmiu miesięcy 7 razy) w tym czasie intensywnie poszukiwanego przez Służbę Bezpieczeństwa.

Dr Jerzy Szcześniak przypomniał, że w czasie stanu wojennego represje spotykały także szeregowych członków związku. Potwierdziły to opisanie przez niego jego osobiste kłopoty. Wyraził on żal do elit politycznych o brak rozliczenia współpracowników aparatu ucisku i decydentów z tego okresu, o obecną sytuację w naszym kraju.

Prof. Wiszniewski, tym razem jako członek rządu (minister nauki) ustosunkował się do tych zarzutów. Za błąd uznał brak przeprowadzenia lustracji i dekomunizacji po przejściu władzy od komunistów. Czynione były pewne próby, ale bez powodzenia. W jego ocenie dzisiaj jest to już niemożliwe. Wyraził opinię, że w tej chwili jest nie tylko atak na „Solidarność”, ale także na jej legendę.

Obecny przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Ryszard Wroczyński podzielił się osobistymi refleksjami na temat swojego obecnego stosunku do związku. Dla niego ważne jest poczucie ciągłości i solidarności, istnienie możliwości obcowania z ludźmi podobnie myślącymi, którzy potrafili nawet w chwilach realnego zagrożenia trwać przy swoich poglądach i wyrażać swój protest. W grudniu 1981 roku wiedział, że nie jest sam, że inni uznają te same wartości i są gotowi do ofiar w ich obronie. To poczucie jest nadal żywe i jeszcze nie czas, aby uznać, że „Solidarność” już wypełniła swoją rolę.

Dzielenie się opłatkami i wzajemne życzenia zakończyło to świąteczne spotkanie. (hw)

Przewodniczący dr Jerzy Karyś otwiera świąteczne spotkanie

Informacja prasowa

Konkurs SEP i firmy Tektronix dla studentów wyższych uczelni technicznych

Tektronix Polska sponsorem konkursu na najlepszą pracę dyplomową inżynierską i magisterską organizowanego przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich (SEP)

Konkurs Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP) na najlepszą pracę dyplomową inżynierską i magisterską organizowany jest od 20 lat. Stanowi on dodatkową zachętę do pisania prac dyplomowych o określonym charakterze i na najwyższym poziomie, służy także zainteresowaniu dyplomantów tematyką związaną z aktualnymi potrzebami gospodarki, regionu lub uczelni w zakresie szeroko rozumianej elektryki.

W konkursie mogą brać udział dyplomanci wydziałów: elektrycznych, elektroniki, automatyki i podobnych kierunków wyższych uczelni technicznych z całej Polski.

Konkurs odbywa się na dwóch poziomach: lokalnym i ogólnopolskim. Pierwszy etap prowadzony jest przez oddziały SEP obejmujące swym zasięgiem poszczególne ośrodki akademickie. Najlepsze wyłonione w ten sposób prace biorą udział w konkursie na szczeblu ogólnopolskim. Zgłoszenia z oddziałów będą przyjmowane **do 31 stycznia 2002 roku**, zaś w **II kwartale 2002 roku** nastąpi rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród laureatom.

Firma Tektronix nagrodzi najlepsze prace z zakresu technik pomiarowych. Autor, którego praca zwycięży, otrzyma oscyloskop z serii TDS3000 oraz wyjedzie do fabryki firmy Tektronix w Beaverton w Stanach Zjednoczonych. Macierzystemu wydziałowi dyplomanta zostanie przekazany wysokiej klasy oscyloskop TDS3054B. Łączna wartość nagród przekracza 100 tysięcy złotych.

„Konkurs SEP na najlepszą pracę dyplomową organizujemy od 20 lat – mówi Jan Grzybowski, Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Elektryków Polskich. – Chcemy, by był on dodatkową zachętą dla dyplomantów do pisania prac magisterskich i inżynierskich na najwyższym poziomie, jak również formą propagowania działalności SEP wśród młodzieży studenckiej. To bardzo ważne, że są takie firmy jak Tektronix, które chętnie angażują się w inicjatywy wspierające polską naukę”

Udział w organizacji konkursu SEP nie jest jedyną formą działania na rzecz rozwoju polskiej nauki, jakie prowadzi Tektronix Polska. Firma ściśle współpracuje z polskimi ośrodkami akademickimi, takimi jak: Politechnika Warszawska, Wojskowa Akademia Techniczna, Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy oraz Poli-

technika Wroclawska. W roku 2001 Tektronix przekazał placówkom naukowo-badawczym sprzęt o wartości ponad 2 milionów złotych.

„Firmie Tektronix Polska zależy, by polscy studenci byli kształceni zgodnie ze standardami obowiązującymi w krajach Europy Zachodniej i Stanów Zjednoczonych – mówi Maciej Mazurkiewicz, dyrektor Tektronix-u Polska – Trudna sytuacja finansowa polskich placówek naukowych i akademickich często nie pozwala na zakup drogiego sprzętu specjalistycznego, takiego, jak chociażby aparatura pomiarowa. Stąd widzimy potrzebę wspierania, na miarę naszych możliwości, polskiej nauki. Jednym z przykładów takich działań jest zaangażowanie firmy Tektronix w organizację konkursu SEP.”

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest największą polską organizacją twórczą o charakterze naukowo-technicznym. Zrzesza elektryków wszystkich specjalności – od elektroniki po energetykę. Stowarzyszenie powstało w 1919 roku. Celami statutowymi SEP są: propagowanie rozwoju i wykorzystania elektryki, inicjowanie oraz popieranie twórczości naukowej i technicznej we wszystkich specjalnościach elektryki, a także dziedzinach pokrewnych, doskonalenie kwalifikacji zawodowych, krzewienie kultury technicznej i etyki zawodowej, jak również ochrona zawodu i interesów członków organizacji.

Tektronix jest producentem urządzeń pomiarowych, testujących i monitorujących, który dostarcza sprzęt pomiarowy dla branży telekomunikacyjnej, komputerowej i półprzewodnikowej na całym świecie. W oparciu o swe przeszło 50-letnie doświadczenie Tektronix pomaga klientom projektować, budować i wdrażać globalne sieci telekomunikacyjne nowej generacji oraz technologie internetowe, a także zarządzać nimi. Firma ma centralę w Beaverton w stanie Oregon i prowadzi działalność w 26 krajach na całym świecie. Tektronix ma witrynę internetową pod adresem www.tektronix.com.

W celu uzyskania bliższych informacji prosimy kontaktować się z następującymi osobami:

Małgorzata Piwińska

PR SEP

ul. Świętokrzyska 14A

00-050 Warszawa,

Tel.: 0-22 8261517 lub 8268601

Fax: 0-22 8285699

e-mail: pr.sep@sep.com.pl

Maciej Mazurkiewicz

Tektronix Polska Sp. z o. o.

ul. Puławska 15

02-515 Warszawa

Tel.: 0-22 5215342

Fax: 0-22 5214341

e-mail: maciej.mazurkiewicz@tek.com

Agnieszka Zaborowska

Ciszewski Public Relations

Al. Wilanowska 313a

02-665 Warszawa

Tel.: 0-22 8538900-5

Fax: 0-22 8435348

e-mail: azaborowska@publicrelations.pl

Warszawa, 20 grudnia 2001r

Tektronix jest zastrzeżonym znakiem towarowym firmy Tektronix, Inc. Wszystkie inne wymienione tu nazwy handlowe są znakami usługowymi, znakami towarowymi lub zastrzeżonymi znakami towarowymi odpowiednich podmiotów.

Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej

poleca najnowsze publikacje:

- ANTAL Ludwik, JANTA Tomasz, ZIELIŃSKI Piotr, *Maszyny elektryczne. Ćwiczenia laboratoryjne*, s. 240, 18,0 zł (elektrotechnika) dydaktyka
- BIERNAT Janusz, *Metody i układy arytmetyki komputerowej*, s. 169, 18,0 zł (informatyka) dydaktyka
- BOLEK Wiktor, ŚLIFIERSKA Ewa (red.), *Ćwiczenia laboratoryjne z podstaw automatyki*, s.172, 15,0 zł (mechanika) dydaktyka
- GAŁCZYŃSKI Stefan, *Podstawy budownictwa podziemnego*, s. 456, 30,0 zł (budownictwo) dydaktyka
- JEŻOWIECKA-KABSCH Krystyna, SZEWCZYK Henryk, *Mechanika płynów*, s. 386, 32,0 zł (termoenergetyka) dydaktyka
- KOCZELA Danuta (red.), *Miernictwo elektryczne. Ćwiczenia laboratoryjne* wyd. III popr. i uzupełn., s. 194, 18,0 zł (elektrotechnika) dydaktyka
- KORYNEK Andrzej, Mroczkowski Jerzy, Romaszewicz-Białas Teresa, *Geometria wykreslna. Wybrane zagadnienia dla architektów*, s. 111, 18,0 zł (architektura) dydaktyka
- KOWALSKI Zbigniew W., *Morfologia powierzchni rozpylanej jonami – implikacje technologiczne i biomedyczne*, s. 120, 15,0 zł, (elektronika) monografia
- KOZACZEWSKA-GOLASZ Hanna, *Mauzolea i kaplice grobowe od XVI do początków XX wieku w dawnym województwie legnickim*, s. 263, 32,0 zł, (historia arch. i techn.) praca nauk.
- KRETTEK Otmar, GRAJNET Jacek (red.), *Logistyka w transporcie szynowym*, s. 154, 20,0 zł (mechanika) seria: NAVIGATOR 13
- KRETTEK Otmar, GRAJNET Jacek (red.), *Technika kolejowa w systemach logistycznych* s. 124, 18,0 zł (mechanika) seria: NAVIGATOR 14
- KUCHTA Dorota, *Miękka matematyka w zarządzaniu. Zastosowanie liczb przedziałowych i rozmytych w rachunkowości zarządczej*, s. 183, 19,0 zł (zarządzanie) monografia
- NOWAKOWSKI Tomasz (red.), *Zbiór zadań z geometrii wykreslniej cz.I.*, s.185, 18,0 zł (mechanika) dydaktyka
- POSADOWSKI Witold Michał, *Niekonwencjonalne układy magnetrone do próżniowego nanoszenia cienkich warstw*, s. 160, 17,0 zł (elektronika) praca naukowa
- PLIŃSKI Edward Franciszek, *Właściwości promieniowania falowodowych laserów CO₂ wzbudzanych prądem w.cz.*, s. 204, 20,0 zł (elektronika) monografia
- SIECZKOWSKI Jeremi M., *Podstawy komputerowego modelowania konstrukcji budowlanych*, s. 140, 14,0 zł (budownictwo) dydaktyka
- SKOCZYŁAS Adam, *Hydrodynamika i wnikanie ciepła w wymiennikach cienkowarstwowych, wąskoszczelinowych i skrobakowych*, s. 182, 18,0 zł (termoenergetyka) monografia
- SKOCZYŃSKI Waław, *Ocena własności obrabiarek na podstawie dokładności obróbki przedmiotów próbnych*, s. 159, 18,0 zł (mechanika) seria: Monografie
- SKUBALSKA-RAFAJŁOWICZ Ewa, *Krzywe wypełniające w rozwiązywaniu wielowymiarowych problemów decyzyjnych*, s. 234, 21,0 zł, (informatyka) seria: Monografie
- STEINMANN Horst, SCHREYÖGG Georg, *Zarządzanie. Podstawy kierowania przedsiębiorstwem. Koncepcje, funkcje, przykłady*, wyd. IV por. i uzupełn., s. 582, 53,0 zł, (ekonomia i zarządzanie) dydaktyka
- TRYBUŁA Stanisław, *Statystyka matematyczna z elementami teorii decyzji*, s. 268, 25,0 zł (matematyka) dydaktyka
- WRZECIONIARZ Piotr (red.) *Diagnostyka pojazdów samochodowych*, s. 394, 32,0 zł (mechanika) monografia

Konferencje

- *Information Systems Architecture and Technology ISAT 2001*, s. 275, 30,0 zł
- *Modyfikacja polimerów. XV Konferencja naukowa*, s. 587, 50,0 zł
- *Nowe tendencje w nauce o organizacji i zarządzaniu u progu XXI wieku*, s. 286., 29,0 zł
- *Inżynieria Chemiczna i Procesowa*, Tom 22, Zeszyt 3B, s. 504, 16,0 zł
- *III Ogólnopolska Konferencja „INTERNET – Wrocław 2001”*, s. 288, 31,0 zł

NA WYDZIAŁACH

CHEMIA

24 października 2001 r. posiedzenie Rady Wydziału odbyło się w sali im. Erwina Płażka, która została oddana do użytku po kapitalnym remoncie, z nowym wystrojem i nowoczesnymi urządzeniami dydaktycznymi.

- Zapoznano się z przedstawioną przez prodziekana prof. A. Matynię opinią dotyczącą trudności z obsadą zajęć dydaktycznych, z uwagi na dużą ilość studentów (głównie na kierunku *biotechnologia*).

- Poparto wnioskiem prof. A. Matyni, by zlecać zajęcia dydaktyczne pracownikom spoza wydziału: prof. Bronisławie Morawieckiej, dr Elżbiecie Pajdosz-Piaseckiej, prof. Bolesławowi Jakubowskiemu i mgr Aleksandrze Gierczak.

- Postanowiono zatrudnić na jeden semestr mgr inż. Jana Rodrigueza, mgr inż. Iwonę Grad i dr. inż. Bogumiła Rajkowskiego.

- Zaakceptowano kolejne tematy prac dyplomowych dla studentów V roku studiów dziennych; będą one realizowane w roku akademickim 2001/2002.

- Prof. A. Matynia przedłożył i omówił wyniki rekrutacji na rok akademicki 2001/2002 oraz ilość studentów na studiach dziennych magisterskich na początku semestru jesiennego.

- Dopuszczono dr. inż. Marka Bryjaka do kolokwium habilitacyjnego.

- Wszczęto przewód habilitacyjny dr. inż. Józefa Hoffmanna.

- Postanowiono powołać dr. hab. inż. Romana Gancarza na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr w dziedzinie *chemii*, a dr. hab. inż. Ryszarda Stellera na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr na kierunku *technologii chemicznej*.

- Wszczęto postępowanie mające na celu nadanie dr. hab. inż. W.A. Sokalskiemu tytułu naukowego profesora.

- Pozytywnie zaopiniowano wniosek dziekana prof. H. Góreckiego o zatrudnienie prof. Ryszarda Sikorskiego w Instytucie Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych w wymiarze 1 etatu (płatne z grantu KBN).

- Na zakończenie obrad dziekan i prodziekani przekazali informacje związane z bieżącą działalnością wydziału, przy czym dziekan zaapelował do pracowników o wzmożony nadzór nad pracami laboratoryjnymi studentów i doktorantów w związku z wrześniowymi wydarzeniami w Nowym Jorku i potencjalnymi zagrożeniami wynikającymi z bioterroryzmu.

NA WYDZIAŁACH**ELEKTRONIKA**

21 listopada na posiedzeniu Rady Wydziału odbyło się kolokwium habilitacyjne i wykład habilitacyjny dr. inż. Andrzeja Kucharskiego. Kandydatowi nadano stopień doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu *elektroniki*.

- Wszczęto postępowanie o nadanie tytułu naukowego dr. hab. Zbigniewowi Kowalskiemu i wyznaczono recenzentów jego dorobku naukowego.

- Dopuszczono dr. Leszka Kotulskiego z Instytutu Informatyki UJ i dr. inż. Witolda Posadowskiego do kolokwium habilitacyjnych.

- Otwarto przewód habilitacyjny i wyznaczono recenzentów pracy habilitacyjnej dr. inż. Ewy Skubalskiej-Rafajłowicz.

12 grudnia na posiedzeniu Rady Wydziału odbyło się kolokwium habilitacyjne i wykład habilitacyjny dr. Leszka Kotulskiego (Instytut Informatyki UJ) Kandydatowi nadano stopień doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu *informatyki*.

- Poparto wniosek o nadanie tytułu naukowego dr. hab. Zbigniewowi Kowalskiemu.

- Postanowiono mianować dr. hab. Ignacego Dulębę na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

- Pozytywnie zaopiniowano wnioski o przyznanie nagród Prezesa Rady Ministrów:

- prof. Benedyktowi Licznernskiemu za wybitny dorobek naukowy,
- dr. inż. Jarosławowi Gronczyńskiemu za pracę doktorską.

19 grudnia na posiedzeniu Rady Wydziału odbyło się kolokwium habilitacyjne i wykład habilitacyjny dr. inż. Witolda Posadowskiego. Kandydatowi nadano stopień doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu *elektroniki*.

- Dopuszczono dr. Stanisława Kochowskiego z Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej do kolokwium habilitacyjnego.

- Powołano komisję ds. przewodu habilitacyjnego dr. inż. Ngoca Thanh Nguyen.

- Powołano komisję ds. nadania tytułów naukowych dr. hab. Krzysztofowi Abramskiemu i dr. hab. inż. Tadeuszowi Więckowskiemu.

- Nadano stopień doktora nauk technicznych z *informatyki* mgr. inż. Jarosławowi Mierzwie.

- Postanowiono przekształcić Wydziałowy Zakład Systemów i Sieci Komputerowych w Katedrę Systemów i Sieci Komputerowych i powołano prof. Andrzeja Kasprzaka na stanowisko kierownika tej jednostki.

XVII konferencja „Postęp Techniczny w Wodociągach”**To już 35 lat!**

W dniach 25-27 października 2001 r. obradowała we wrocławskim Domu Technika NOT XVII konferencja naukowo-techniczna z cyklu „Postęp Techniczny w Wodociągach”. Podobnie jak w latach ubiegłych konferencja była współorganizowana przez Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej oraz Dolnośląski Oddział Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych, a także przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. we Wrocławiu oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Patronat naukowy nad nią sprawowała Sekcja Inżynierii Sanitarnej Komitetu Inżynierii Łądowej i Wodnej PAN.

Pierwsza konferencja z cyklu „Postęp Techniczny w Wodociągach” została zorganizowana przez Oddział Dolnośląski PZITS dokładnie przed 35 laty, tj. w roku 1966. Wrocławskie konferencje z tego cyklu należą do największych i najstarszych imprez naukowo-technicznych zajmujących się problematyką oczyszczania wody. Tradycyjnie już podejmują przede wszystkim najistotniejsze zagadnienia technologiczne występujące w systemach oczyszczania wód. Podczas poprzednich szesnastu konferencji omawiano między innymi problematykę takich istotnych w oczyszczaniu wód procesów technologicznych jak koagulacja, filtracja, ozonowanie, chlorowanie, fluor-

kowanie, adsorpcja oraz infiltracja. Oprócz procesów jednostkowych zajmowano się także w sposób kompleksowy problematyką wpływu poziomu zanieczyszczenia wód na możliwości ich oczyszczania oraz zagadnieniami dotyczącymi oczyszczania wód ze zbiorników zaporowych.

W obradach XVII Konferencji wzięło udział 260 uczestników z wyższych uczelni, placówek naukowych, przedsiębiorstw wodociągowych, jednostek administracji państwowej i samorządowej oraz firm projektowych, wykonawczych i eksploatacyjnych z całego kraju, zajmujących się problematyką oczyszczania wody. Na podkreślenie zasługuje także udział doktorantów i dyplomantów Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Wrocławskiej, którzy uczestniczyli w obradach nieodpłatnie. Organizatorzy zaoferowali im tę możliwość, by mogli zapoznać się z najnowocześniejszymi trendami w swojej dziedzinie.

Podstawę do dwudniowych obrad i dyskusji stanowiły referat wprowadzający i trzy referaty kierunkowe oraz 24 referaty szczegółowe, wyselekcjonowane spośród ponad sześćdziesięciu zgłoszonych prac. Referaty te – w postaci recenzowanych artykułów naukowych lub naukowo-technicznych – zostały opublikowane w dwóch kolejnych numerach czasopisma „Ochrona Środowiska” – 3(82) i 4(83), redagowanego przez pracowników Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska PWr pod kierunkiem prof. zw. dr. hab. inż. Apolinarego L. Kowala.

Konferencję otworzył referat prowadzący mgr inż. Witolda Sumiślawskiego (na fotografii), prezesa zarządu MPWiK we

Po wręczeniu nagród *AQUARINA*; od lewej: mgr Bogumił Rzerzycha, mgr inż. Maria Wybór, mgr inż. Jerzy Cyran, mgr inż. Rafał Lipiński (prezes SEEN), prof. dr hab. inż. Jerzy Choma, mgr inż. Helena Grabowska, prof. zw. dr hab. inż. Apolinary L. Kowal (przewodniczący Komitetu Organizacyjnego i Rady Programowej) i prof. dr inż. Marek Roman (prezes PZITS)

Wrocławiu, zatytułowany „Wpływ rozwoju nauki na działalność przedsiębiorstw wodociągowych w Polsce na przykładzie MPWiK we Wrocławiu” poświęcony wykorzystaniu potencjału naukowego uczelni wrocławskich do rozwiązywania problemów zaopatrzenia miasta w wodę oraz tworzenia strategii rozwoju wrocławskich wodociągów w obliczu standardów Unii Europejskiej.

Referaty kierunkowe wygłosili: prof. dr inż. Marek Roman z Politechniki Warszawskiej, prezes PZITS („Zmiany zużycia wody w miastach polskich w latach 1987–1998”), dr inż. Stanisław A. Rybicki z Politechniki Krakowskiej, wiceprezes PZITS („System „multibariera” – sposób na zmniejszenie ryzyka dostarczenia wody o niewłaściwej jakości”) oraz prof. zw. dr hab. inż. Apolinary L. Kowal, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji i Rady Programowej („Bezpieczeństwo sanitarne wody w wodociągach publicznych”). W dalszej części obrad odbyła się prezentacja referatów szczegółowych w pięciu sesjach oraz dyskusja.

Specjalnym punktem programu konferencji było uroczyste wręczenie – już po raz trzeci – nagród *AQUARINA*, ufundowanych przez firmę SEEN oraz PZITS, a przyznawanych za osiągnięcia naukowe i wdrożeniowe w dziedzinie inżynierii środowiska (zdj.2). W kategorii naukowo-badawczej nagrodę otrzymali prof. dr hab. inż. Jerzy Choma z Instytutu Chemii Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie oraz dr Jan A. Zdenkowski z Instytutu Chemii Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach za referat „Strukturalne i powierzchniowe właściwo-

ści wybranych adsorbentów mineralnych”, natomiast w kategorii techniczno-wdrożeniowej nagrodę otrzymał zespół pod kierunkiem mgr Bogumiła Rzerzychy z Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi za referat „Wstępne utlenianie domieszek wody dwutlenkiem chloru i usuwanie produktów ubocznych utleniania na przykładzie wodociągu Sulejów–Łódź”. Laureaci tego prestiżowego wyróżnienia otrzymali piękne statuetki oraz czek na kwotę 3 tys. zł. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż pierwszym laureatem nagrody *AQUARINA* w Polsce jest dr inż. Marek Mołczan z Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Wrocławskiej, który otrzymał ją w roku 1999 za pracę pt. „Usuwanie domieszek organicznych z wody na węglach aktywnych w procesach adsorpcji i biodegradacji” będącą częścią jego rozprawy doktorskiej.

Bardzo istotnym uzupełnieniem części oficjalnej konferencji było tradycyjne spotkanie koleżeńskie, które tym razem odbyło się w *Piano-Bar Casablanca*, a także związane z merytorycznym programem konferencji wycieczki do Zakładów Produkcji Wody „Na Grobli” i „Mokry Dwór” we Wrocławiu oraz nowo otwartej Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków.

Organizatorzy poczuwają się do miłego obowiązku podziękowania Współorganizatorom za ich trud oraz wszystkim Uczestnikom Konferencji za tak liczny udział w obradach i wyrażają nadzieję na podobne zainteresowanie wrocławskimi konferencjami w przyszłości.

dr inż. Andrzej M. Dziubek

FOT. Marian Krupiński

Referat wprowadzający pt. „Wpływ rozwoju nauki na działalność przedsiębiorstw wodociągowych w Polsce na przykładzie MPWiK we Wrocławiu” wygłasza prezes Zarządu MPWiK we Wrocławiu mgr inż. Witold Sumiastawski

FILIA WALBRZYCH

Filialni Łazicy” w Wysokich Tatrach

Bardzo udany był kolejny wyjazd turystycznej grupy studentów walbrzyskiej filii do Zakopanego. Tym razem „Filialni Łazicy” pokusili się na wypad w Wysokie Tatry. Obowiązujące od niedawna przepisy o konieczności angażowania przewodników górskich do grup – choć znacznie podnoszą koszt wycieczek – okazały się tzw. trafieniem w dziesiątkę! Turyści odbyli trzy bezpieczne – pod opieką przewodniczki górskiej Ewy Krzeptowskiej – wejścia w Wysokie Tatry. To było to, na co czekali od lat.

Pierwszego dnia łazicy doszli do Morskiego Oka przez Świstówkę. W drugim dniu zdobyli Sarnią Skałę, a trzeciego – Wołowiec. Wszystkie trasy charakteryzowały się średnim i dużym stopniem trudności. Turyści wracali z nich po kilkunastu godzinach wędrówki, przy padającym deszczu i śniegu, pod koniec oświetlając śliskie zejścia latarkami. Wyprawy kończyły się szczęśliwym powrotem do Pardałówki, gdzie czekała pyszna obiadokolacja i imprezy „integracyjne”.

Łazicy i tym razem udali się do kościoła na Krzeptówkach (tzw. kościół Jana Pawła II), by okazać wdzięczność, że wszystko im się udaje, że wszystko przebiega bezpiecznie i miło. Mają dużo szczęścia, ale pierwszorzędne znaczenie ma tu wyjątkowe zdyscyplinowanie studentów. To przyjemność i satysfakcja być opiekunem takiej grupy studentów Politechniki. Ciągłe ujawniają się nowi jej liderzy, którzy na siebie biorą ciężar organizacji wyjazdów. Niezmiennie są to ludzie z Samorządu Studenckiego (Krzysztof Jakacki), Rady Mieszkańców DS-u (Bartosz Rempichel) i AZS-u (Paulina Małycha). Dziękuję im za to! Ich plany są akceptowane przez dyrekcję filii (to mało powiedziane, oni to z nami „ciągną”), jak również przez „naszego” pana dr inż. Andrzeja Ostoję-Soleckiego, który zapewne już wkrótce zostanie honorowym członkiem „Filialnych Łazików”. Z ciekawością wypatrujemy przyszłych realizacji – czy stać nas będzie, czy znów nam się poszczęści i czy najbliższe sprawozdanie będzie z gór Świętokrzyskich...?

Opiekun grupy
Kierownik DS-u mgr Janusz Bator

FILIA WAŁBRZYCH

Wiadomości z Filii

• Dyrektor filii dr inż. Jan Kałwak, jego zastępca mgr inż. Waldemar Szolc, mgr Janusz Bator i Dr inż. Jerzy Detyna jako członkowie-założyciele wzięli udział w posiedzeniu Wałbrzyskiego Towarzystwa Naukowego. W ukonstytuowanym Zarządzie Towarzystwa znaleźli się: dyrektor filii jako wiceprezes i przewodniczący Sekcji Nauk Technicznych, a dr inż. Jerzy Detyna jako sekretarz Towarzystwa. W lutym WTN zorganizuje swą pierwszą konferencję naukową.

• Po serii spotkań działaczy sportowych i prezesów AZS wyższych uczelni Wałbrzycha został ustalony szczegółowy regulamin i kalendarz imprez w ramach Akademickich Mistrzostw Wałbrzycha na rok akademicki 2001/2002. Najbliższa impreza to narciarstwo alpejskie – na stoku w Andrzejówce odbędzie się slalom specjalny. AZS Filii Wałbrzych jest gotowy do walki o sportowe trofea.

• Dyrektor filii przyjął na uroczystym spotkaniu laureatów Nagród Dyrektora przyznanych z okazji Święta Politechniki. Nagrody otrzymało dziesięciu pracowników. Ich przyznanie i wysokości oraz sama uroczystość zostały przyjęte przez nagrodzonych z dużym zadowoleniem.

• Czterech studentów filii otrzymało doroczne nagrody JM Rektora PWr (dwie osoby – pierwszego stopnia, dwie osoby – drugiego stopnia) za działalność społeczną na rzecz całej społeczności studenckiej. Nagrody wręczył we Wrocławiu prorektor d/s studenckich prof. Ludwik Komorowski. Następnego dnia nagrodzonych przyjął zastępca dyrektora filii ds. dydaktyki dr inż. Andrzej Pszonka. Spotkanie przebiegło w bardzo przyjaznej atmosferze, a wyróżnieni deklarowali jeszcze większe zaangażowanie w swych działaniach w ramach Samorządu Studenckiego, Rady Mieszkańców DS-u i AZS-u.

• W Domu Studenckim odbyło się spotkanie z mistrzem medycyny naturalnej. Przy wypełnionej do ostatniego miejsca sali telewizyjnej wysłuchano bardzo interesującego wykładu. Tak liczny udział mieszkańców DS-u zaskoczył organizatorów. Niekonwencjonalne metody leczenia mają ciągle swoich zwolenników.

Dokończenie na stronie 37

Wigilia 2001 w Filii PWr w Wałbrzychu

Wszyscy pracownicy Filii Wałbrzych PWr, przedstawiciele studentów każdego z wydziałów, mieszkańcy Domu Studenckiego, emerytowani pracownicy i zaproszeni goście zbrali się w grudniu na spotkaniu wigilijnym. Ta uroczystość ma swoją tradycję i zawsze przebiega w bardzo miłej, rodzinnej atmosferze. Jak co roku organizatorzy robią wszystko, by zapewnić jej niezwykłą, uroczystą oprawę. Jest to już duży sztab studentów odpowiedzialnych za chór, deklamację, aprowizację, nagłośnienie itp. W tym roku wyjątkowo udany był występ chóru – w repertuarze najpiękniejsze kolędy i pastorałki. Studenci recytowali teksty związane z dniem Bożego Narodzenia. Dyrektor Filii dr Jan Kałwak serdecznie powitał gości, wśród których byli: delegowany przez Rektora PWr kierownik Samodzielnej Sekcji Spraw Studenckich mgr inż. Andrzej Ostoja-Solecki, występujący jako przedstawiciel organizacji studenckich – wiceprezes AZS Dariusz Cieślak, senator RP Henryk Gołębiowski (były prezydent i wojewoda wałbrzyski), duszpasterz akademicki ksiądz mgr Marek Babuška oraz ksiądz prałat Bogusław Wermiński. Wszyscy wyrażali radość z istnienia w naszej chrześcijań-

skiej tradycji święta, które zwołuje nas, by cieszyć się z Narodzin Chrystusa i we wspólnym gronie słać kolędą Jego imię...

*„Jest cicho. Choinka płonie.
Na szczycie cherubin fruwa.
Na oknach pelargonie,
blask świeczek złotem zasnuwa,
a z kąta, z ust brata płynie
kolęda na okarynie:
Lulajże, Jezuniu...”*

*Koordinator Wigilii
Kierownik DS mgr Janusz Bator*

Fot. archiwum FW

Politechnika Wroclawska
i Akademia Sztuk Piękných we Wrocławiu
serdecznie zapraszają na wystawę
„Akademia Sztuk Piękných we Wrocławiu
Wybrane Pracownie Projektowe i Realizacyjne”
otwartą w czwartek 10 stycznia 2002 o godz. 12⁰⁰
na antresoli w Gmach Główny Politechniki Wrocławskiej
(50-370 Wrocław, Wybrzeże Wyspiańskiego 27).
Będzie ona czynna do dnia 24.I.2002 r.
w godzinach 11⁰⁰-15⁰⁰ z wyjątkiem niedziel.

Kafel holenderski - pastisz (wykonany w pracowni prof. S. Szyby)

Fot. A. Kisielnicki

Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia

W ostatnim czasie ukazały się następujące zarządzenia wewnętrzne:

- **Zarządzenie wewnętrzne 40/2001** z dnia 21.12.2001 r. w sprawie możliwości zwiększenia w 2002 r. wynagrodzeń pracowników Uczelni ponad wysokość ustal-

oną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej;

- **Zarządzenie wewnętrzne 41/2001** z dnia 21.12.2001 r. w sprawie wyborów organów jednoosobowych i kolegialnych na Politechnice Wrocławskiej na kadencję 2002-2005;

FILIA WAŁBRZYCH

Dokończenie ze strony 36

- Dyskusyjny Klub Filmowy ma się dobrze, a nawet bardzo dobrze. Dysponuje on bardzo dobrym sprzętem. Ma też duże grono miłośników. W bieżącym roku akademickim wystartowaliśmy wcześniej niż wrocławianie. Na pierwszych dwóch spotkaniach DKF-u obejrzano cztery filmy: „Miasto zaginionych dzieci” (reż. Jean Pierre Jeunet), „Delicatessen” (reż. Jean Pierre Jeunet i Marc Caro), „Konopielka” (reż. Witold Leszczyński) oraz „Czy jest tu panna na wydaniu” (reż. Janusz Kondratiuk). Organizatorzy już zapowiadają następne spotkania.

- Odnotowujemy fakt bez precedensu w imprezach studenckich: powtórzenie odbytej imprezy! „Otrzęsiny” studentów pierwszego roku cieszyły się taką popularnością, że należało zorganizować ich drugą edycję. Ta impreza również cieszyła się dużym zainteresowaniem. „Wpadek” nie zanotowano. Następne otrzęsiny – dopiero za rok!

- Dyrektor ds. administracyjno-technicznych mgr inż. Waldemar Szolc oraz mgr Janusz Bator uczestniczyli w miejskich obchodach górniczego święta – Barbórki. Oficjalne spotkania z udziałem władz Wałbrzycha i przedstawiciele Rządu RP zakończyły się mniej oficjalnie – Biesiadą Piwną w sali OSiR oraz w sztolni ćwiczebnej Muzeum Techniki i Przemysłu.

- Dyrektor mgr inż. Waldemar Szolc i mgr Janusz Bator wzięli udział w spotkaniu noworocznym u prezydenta Wałbrzycha. Obecni byli na nim przedstawiciele Zarządu Miasta, posłowie i senatorowie Ziemi Wałbrzyskiej, przedstawiciele partii politycznych i biznesu, prasa, radio i telewizja lokalna. Spotkanie zaszczycił swą obecnością wiceminister gospodarki – poseł Marek Duch.

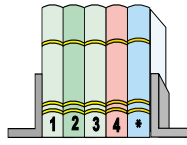
- **Zarządzenie wewnętrzne 42/2001** z dnia 27.12.2001 r. w sprawie struktury organizacyjnej na Wydziale Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki;

- **Zarządzenie wewnętrzne 43/2001** z dnia 28.12.2001 r. w sprawie ogłoszenia zmiany do Statutu Politechniki Wrocławskiej.

KSIĄŻKI, które polecamy...

Bartłomiej Gutowski,
Maciej Gutowski

Architektura secesyjna w Galicji

Warszawa 2001, wyd. I, ss. 106 + 84 il., format B5, ISBN 83-7181-195-0, cena: 45 zł

Bogato ilustrowana książka prezentuje przykłady secesyjnego budownictwa i zdobnictwa na terenach dawnej Galicji, której najbardziej znanymi centrami były Kraków i Lwów.

Na 100 stronach omówiono budownictwo secesyjne Krakowa, Lwowa, Przemyśla, Tarnowa, Rzeszowa, Suchoj, Żywca, Sanoka, Nowego Sącza, Krosna i innych pomniejszych miejscowości, przede wszystkim leżących w zachodniej Galicji. Pierwszy rozdział to krótka prezentacja secesji jako kierunku w sztuce a przede wszystkim w architekturze, ogólnych tendencji, założeń, najczęstszych form, jej stosunku do modernizmu. W rozdziale drugim zaprezentowana została niezmiernie interesująca protosecesyjna twórczość Teodora Talowskiego, a przede wszystkim jego lwowskie i krakowskie realizacje. Artysta ten porównany został do Antonia Gaudiego i Charlesa Mackintosha.

W rozdziale trzecim przedstawiono najciekawsze obiekty secesji krakowskiej. Są to przede wszystkim projekty Sławomira Odrywolskiego, Tadeusza Stryjeńskiego, Franciszka Mączyńskiego, Władysława Kaczmarskiego (m.in. gmach Teatru Starego, Towarzystwa Technicznego przy ul. Straszewskiego 28, Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych i inne, wreszcie po krótko zaprezentowane zostały wnętrza autorstwa Stanisława Wyspiańskiego. W kolejnym rozdziale omówione zostały najważniejsze lwowskie obiekty, przede wszystkim działalność firmy J. Lewińskiego, dzieła Tadeusza Obmińskiego, Alfreda Zachariewicza (m.in. dworzec kolejowy) oraz innych lwowskich secesjonistów.

Następny rozdział to zasadnicza część publikacji czyli szczegółowe omówienie standardowej architektury secesji Galicji zachodniej, zwłaszcza zaś architektury prowincji, dotychczas w polskiej literaturze niemal zupełnie pomijanej, zaś bardzo interesującej i malowniczej, nie pozbawionej uroku, pomimo iż niewiele tu dzieł wybitnych.

B. Gutowski próbował również uchwycić najistotniejsze cechy dekoracji secesyjnej – zarówno animalistycznej jak i roślinnej. W zakończeniu zestawia najważniejsze zjawiska, określa miejsca galicyjskiej secesji w stosunku do światowych centrów, poszukuje jej wpływów i inspiracji. Całość wzbogacona jest o katalog najważniejszych obiektów, literaturę i indeks osób. Na kolejnych stronach znalazło się około 200 ilustracji prezentujących omawiane obiekty.

Książka w założeniu swych ma być wstępem do dalszych, już szczegółowych opracowań.

(Obecnie Bartłomiej Gutowski pracuje nad secesją w Przemyślu).

Jest to praca przede wszystkim przeznaczona dla osób naukowo zajmujących się secesją lub architekturą. – mówi Bartłomiej Gutowski. – Staralem się jednak, by była napisana w sposób atrakcyjny także dla innych czytelników. Prace nad książką rozpoczął mój ojciec Maciej Gutowski, historyk sztuki, ostatnimi laty zajmujący się historią architektury, przez wiele lat prowadzący katedrę historii architektury na Politechnice Białostockiej, autor kilku książek z historii sztuki i licznych artykułów. Jego prace nad książką przerwała śmierć, przypadło mi zatem w udziale, jako że jestem również historykiem sztuki, opracowanie zebranego materiału i dokończenie inwentaryzacji.

Książkę można zamawiać poprzez księgarnię internetową wydawnictwa DiG (<http://www.dig.com.pl>) lub <http://dig.pl/cgi-bin/shop?info=71811950&sid=6560dach>

Wizyta prezesa Zarządu FNP

Dokończenie ze strony 27

wadzone prace są zgodne z kierunkami badań prowadzonych w uznanych laboratoriach na świecie. Miernikiem poziomu prac prowadzonych w zespole może być szereg publikacji w uznanych czasopiśmie o zasięgu światowym, zaproszenia do wygłoszenia referatów na międzynarodowych konferencjach. Ostatnio dr Janusz Kozłowski otrzymał propozycję współpracy z Laboratorium Air Force z Bostonu w zakresie charakteryzacji heterostruktur azotkowych. Laboratorium Przyrządów Półprzewodnikowych na Wydziale Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki jest jedynym takim uczelnianym laboratorium badawczym w Polsce.

W pracowni dra J. Kozłowskiego profesor Grabski obejrzał wysoko rozdzielczy dyfraktometr rentgenowski przeznaczony do badań m.in. niskowymiarowych struktur związków $A^{III}B^V$ umożliwiające również badanie materiałów proszkowych. Urządzenie to, którego aktualna cena wynosi około 1 mln zł, zostało zakupione wyłącznie dzięki konkursowi SEZAM (z 1995 roku) ogłoszonemu przez FNP. Wnioskodawcą był dr Marek Tłaczała. Aparatura ta znajduje się obecnie w katedrze kierowanej przez prof. Benedykta Licznarskiego.

Zespół dra Tłaczały współpracuje z doktorem Kozłowskim w zakresie charakteryzacji niskowymiarowych struktur kwantowych.

Następnie zaprezentowano profesorowi Grabskiemu aparaturę, która została zakupiona ze środków uzyskanych dzięki programowi TECHNE 2001 ze środków FNP. Beneficjentką tego programu była dr Regina Paszkiewicz. Nabyta aparatura – wraz z już wcześniej posiadaną – pozwoliła uruchomić system do testowania zaawansowanych optoelektronicznych i mikrofalowych struktur przyrządowych z kwantowymi obszarami czynnymi.

Powstały w ten sposób cztery systemy pomiarowe do badania różnymi metodami testowych struktur przyrządów półprzewodnikowych. Wartość zakupionego sprzętu to 86.000 zł.

W Zakładzie Elektroniki Ciała Stałego prof. B. Licznarskiego przewodniczący FNP spotkał się ze studentem Fundacji drem Teodorem Gotszalkiem, który przedstawił rezultaty swoich badań.

Następnie prof. Grabski odwiedził laboratoria Instytutu Chemii Fizycznej i Teoretycznej, których wyposażenie także znacznie się wzbogaciło dzięki Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.

W wyniku wniosków składanych przez prof. Juliusza Sworakowskiego i prof. Tadeusza Lutego do konkursu MOLTEC (1996 r.) zespoły naukowe z I-30 uzyskały:

- spektrofluorymetr ramanowski HITACHI F45000 użytkowany przez zespół prof. Sworakowskiego,
- zestaw do dynamicznego holograficznego przetwarzania informacji wykorzystywany w zespole prof. Andrzeja Miniewicza,
- kamerę CCD do rentgenowskiej analizy struktur (stanowiącą wyposażenie monokrystalicznego dyfraktometru rentgenowskiego firmy Kuma Diffracton, jaki znajduje się w Pracowni Rentgenowskiej kierowanej przez dr Ilonę Turowską Tyrk),
- różnicowy kalorymetr scanningowy DSC7 firmy Perkin Elmer znajdujący się w Pracowni Ramanowskiej kierowanej przez prof. Magdalenę Szostak).

Zgodnie ze zwyczajem przyjętym przez Fundację, by po dwóch latach od ogłoszenia wyników konkursu sprawdzać, jak wykorzystywany jest przekazany sprzęt, urządzenia z programu MOLTEC były prezentowane w 1979 roku na specjalnym seminarium.

Zarówno tamta, jak i obecna wizyta były powodem do zadowolenia prezesa Zarządu FNP.

Ostatnim etapem pobytu we Wrocławiu była wizyta prof. Grabskiego w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich. W godzinach popołudniowych wziął on udział w otwarciu nowej czytelnicy, która była współfinansowana przez Fundację. Obecny był tu przedstawiciel władz miejskich Jarosław Obremski. Dyrektor Adolf Juzwenko zaprezentował mapy, jakie ostatnio otrzymało Ossolineum: Ich zakup został sfinansowany z darowizn różnych firm i osób prywatnych.

Prezes FNP prof. M. Grabski z wizytą na Politechnice

Przy kawie w gabinecie JM Rektora prof. Andrzeja Mulaka

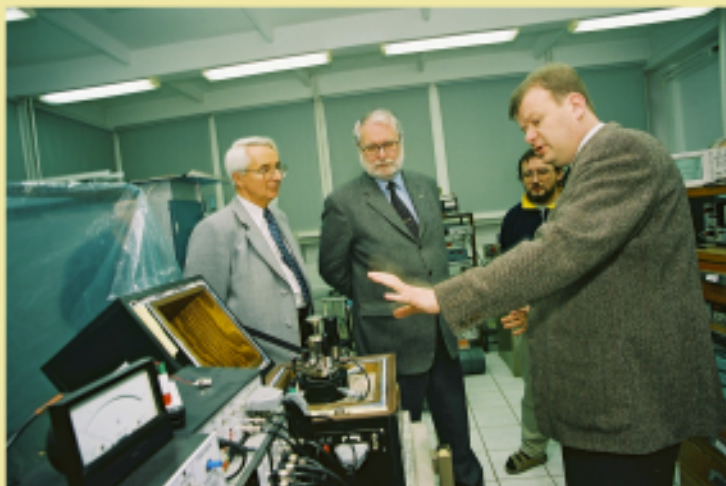
W laboratorium u dr Marka Tłaczęły

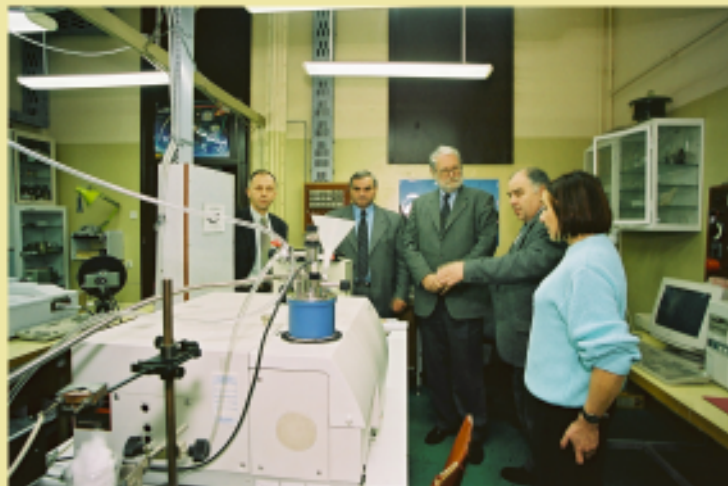
W pomiarowni u dr Reginy Paszkiewicz

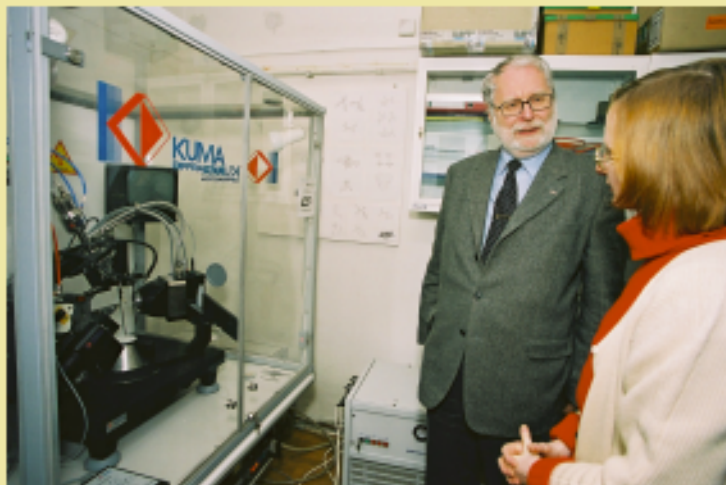
Przy dyfraktometrze rentgenowskim u dr Janusza Kozłowskiego

W pracowni beneficjenta FNP dr Teodora Gotszalka

Przy spektrometrze ramanowskim w I-30

Kamerę CCD prezentuje dr Ilona Turowska-Tyrk

Dyrektor Ossolineum Adolf Juzwenko i jego najnowsze nabytki

Tradycyjna Barbórka na Wydziale Górniczym

Było górnicze „c”?

Jak co roku Wydział Górniczy obchodził święto swojej patronki – Barbórkę. W dniu 4 grudnia 2001 odbyło się uroczyste spotkanie jego pracowników. Wręczono nagrody i wyróżnienia JM Rektora, Dziekana i Dyrektora Instytutu Górnictwa. Przekazano również życzenia otrzymane z okazji święta od zaprzyjaźnionych zakładów i instytucji związanych z górnictwem.

W dniu 14 grudnia odbyły się natomiast tradycyjnie Czomber Babski i Tablica Piwna. Na pierwszej z tych imprez spotkały się pracownice wydziału i zaproszone panie (stare lisice) oraz studentki (młode lisice). W Tablicy Piwnej uczestniczyli pracownicy wydziału, zaproszeni Goście i studenci IV i V roku. Wśród Gości z Uczelni byli między innymi prorektorzy ds. Ogólnych dr inż. Ludomir Jankowski i ds. Nauczania prof. dr hab. inż. Jerzy Świątek oraz dziekani Wydziałów Elektrycznego, Mechanicznego, PPT i Chemicznego. Obchody Barbórki uświetnili również tradycyjnie dyrektorzy kopalń i zaprzyjaźnionych instytucji górniczych. Odbywające się na początku oddzielnie Czomber Babski i Tablica Piwna połączyły się i wspólna zabawa górnicza trwała do późnych godzin nocnych.

Marek Sikora, W-6

Autor (w środku) próbuje przywołać miżę.

Skoki przez skakankę w stroju sportowym

Lawa Młodsza

Aplauz

Fot. Krzysztof Mazur